

Kallelse

Omvårdnadsnämnden kallas till sammanträde 2021-04-29

Plats och tid

Välfärd Gävle, Magasinsplan 19, Gevaliasalen 08:30-12:00

Ordförande

Elisabeth Carlson Cederholm (C)

Förhinder anmäls till

Lena Wigg, tfn 026-17 88 13, e-post: lena.wigg@gavle.se

Gruppmöte, Lokal finns tillgänglig den 29 april, kl 07.30 - 08.30, Magasinsplan 19:

(S), (MP), (C), (L): Gevaliasalen

(M), (KD): Espresso, plan 2

(V), Ebony, plan 1

(SD): Rum 137, plan 1

Kallelse

1. Mötets öppnande

2. Upprop

3. Val av justerare

4. Fastställande av föredragningslista

5. Anmälan av beredning

Ärendebeskrivning

Beredning har ägt rum 2021-04-15, kl 08.15 - 08.45.

Närvarande var ordförande Elisabeth Carlson Cederholm (C), 1:e vice ordförande Sara Astner (S) och 2:e vice ordförande Martina Kyngäs (KD).

6. Informationsärende: Aktuellt från Sektor Valfärd

Ärendebeskrivning

Informationsärende. Föredragande: Magnus Höijer.

Handlingar i ärendet

- PM snabbtester Valfärd Gävle 20210408

7. Beslutsärende: Ekonomiska månadsrapport, mars 2021

21ON97

Förslag till beslut

- Att godkänna den ekonomiska månadsrapporten för omvårdnadsnämnden avseende mars 2021.

Ärendebeskrivning

Beslutsärende. Föredragande: Anders Paulsen.

Handlingar i ärendet

- Missiv, Ekonomisk månadsrapport för Omvårdnadsnämnden, mars 2021
- Bilaga 1, Ekonomisk månadsrapport för Omvårdnadsnämnden, mars 2021

Kallelse

8. Beslutsärende: Boendeplan för särskilt boende 2022-2025 med utblick mot 2030

21ON60

Förslag till beslut

- Att anta framlagt förslag till boendeplan för särskilt boende för äldre 2022-2025 med utblick mot 2030 utifrån nämndens ansvarsområde,
- Att hemställa att kommunstyrelsen beslutar vidta erforderliga plan- och genomförandeåtgärder så att beståndet av särskilda boenden för äldre kan anpassas enligt den fastställda boendeplanen, samt
- Att hemställa att nödvändiga investerings- och driftskostnader förknippade med anpassningen av beståndet av särskilda boenden för äldre enligt den fastställda boendeplanen beaktas i kommunens års- och långtidsbudgetar.

Ärendebeskrivning

Beslutsärende. Föredragande: Katarina Stistrup.

Handlingar i ärendet

- Missiv, Boendeplan för särskilt boende för äldre 2022-2025 med utblick mot 2030
- Boendeplan för särskilt boende för äldre, 2022-2025 med utblick mot 2030.

9. Beslutsärende: Remiss, Gävle kommuns riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap - IOP

21ON45

Förslag till beslut

- Att anta yttrandet som sitt eget, samt
- Att paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Ärendebeskrivning

Beslutsärende. Föredragande: Katarina Stistrup.

Handlingar i ärendet

- Remissyttrande – Remissyttrande - Gävle kommuns riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap (IOP)
- Missiv - Remiss till nämnder gällande översyn Gävle kommuns riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap - IOP. dnr 21KS72
- Gävle kommuns riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap (IOP)
- Idéburet offentligt partnerskap, En juridisk vägledning.

Kallelse

10. Beslutsärende: Remiss - förslag till näringslivsprogram 2021-2025

21ON94

Förslag till beslut

- Att anta yttrandet som sitt eget,
- Att överlämna yttrandet till kommunstyrelsen, samt
- Att paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Ärendebeskrivning

Beslutsärende. Föredragande: Katarina Stistrup.

Handlingar i ärendet

- Remissyttrande - Förslag till näringslivsprogram 2021 - 2025
- Följebrev gällande Remiss - förslag till näringslivsprogram 2021-2025
- Tjänsteskrivelse - Remiss - förslag till näringslivsprogram 2021-2025 Dnr 21KS125-3
- Remiss - förslag till näringslivsprogram 2021-2025

11. Beslutsärende: Delegationsbeslut

21ON52

Förslag till beslut

- Att godkänna redovisningen av delegationsbeslut.

Ärendebeskrivning

Beslutsärende.

Handlingar i ärendet

- Delegationsbeslut - sammanställning
- Sammanställning yttranden - IVO, 2021
- Sammanställning av Lex Sarah-ärenden 2021 Omvårdnadsnämnd
- Sammanställning personuppgiftsincidenter Omvårdnadsnämnden

12. Beslutsärende: Kurser/konferenser

Ärendebeskrivning

Kallelse

Beslutsärende.

13. Kommande beslut: Delårsrapport 1 år 2021 med årsprognos för Omvårdnadsnämnden

Ärendebeskrivning

Kommande beslut. Föredragande: Martin Wagner.

14. Informationsärende: Uppföljning av extern hemtjänst enligt lagen om valfrihetssystem – LOV, 2020

21ON133

Ärendebeskrivning

Informationsärende. Föredragande: Karina Zettlin Lindholm.

Handlingar i ärendet

- Tjänsteskrivelse - Uppföljning av extern hemtjänst enligt lagen om valfrihetssystem – LOV, 2020

15. Informationsärende: Slutrapport för Inköp via nätet

21ON134

Ärendebeskrivning

Informationsärende. Föredragande: Karin Sjöström, Britt-Inger Lohman, Mathilda Domeij.

Handlingar i ärendet

- Slutrapport för Inköp via nätet

16. Informationsärende: Kompetensförsörjning och kompetensutveckling för medarbetare inom äldreomsorgen

Ärendebeskrivning

Informationsärende. Föredragande: Magnus Höijer.

17. Informationsärende: Budget 2022

Ärendebeskrivning

Informationsärende. Föredragande: Magnus Höijer, Anders Paulsen, Martin Wagner.

Kallelse

18. Informationsärende: Rapport från kontaktpolitikerbesök och deltagande i kurser/konferenser

Ärendebeskrivning

Informationsärende.

19. Informationsärende: Anmälningssärenden

Ärendebeskrivning

Informationsärende.

Handlingar i ärendet

- KF 2021-03-29 Ombudgetering och omdisponering av investeringsanslag 2021
- KS 2021-03-16 Ombudgetering och omdisponering av investeringsanslag 2021
- Bilaga 1 - Ombudgetering av investeringsanslag 2021 med justerad plan 2022-2024
- Bilaga Engesberg seniorboende ärendebeskrivning - Beslutsunderlag investeringsbudget 2021-03-15
- Bilaga - Presentation vid Finansutskottet 2021-02-17
- Bilaga - Tjänsteskrivelse - Ombudgetering och omdisponering av investeringsanslag 2021
- KS 2021-03-16 Förslag på finansiering av miljöåtgärder 2021 från miljöstrategiska programmets budget 2.0
- Bilaga - Förslag på finansiering av miljöåtgärder 2021 från miljöstrategiska programmets budget 2.0
- Bilaga - Tjänsteskrivelse - Förslag på finansiering av miljöåtgärder 2021 från miljöstrategiska programmets budget 2.0

Informationsärende: Aktuellt från Sektor Valfärd

6

2021-04-16

Magnus Höjjer
magnus.hojjer@gavle.se

Snabbtester (antigentester) för Covid-19

Bakgrund

Som en del i att säkerställa att organisationens resurser (i form av tid, kompetens och pengar) läggs på rätt saker under pågående pandemi, samt att minimera risken för felaktig information, har denna PM framställts kring sk snabbtester kopplat till äldreomsorgen (antigentester).

Inom organisationen Gävle kommun har förekommit påståenden att Region Gävleborg rekommenderar kommunerna i länet att använda snabbtester för personal inom äldreomsorgen. Detta behöver redas ut. Innehållet i denna PM har kontrollerats och stämts av med smittskyddsläkare, vårdhygien, hälso- och sjukvårdsdirektör samt bitr hälso- och sjukvårdsdirektör i Region Gävleborg.

Antigentester

Följande är från Region Gävleborgs Samverkanswebb 20210407:

- Antigentester kan användas som ett komplement till PCR-testning när det finns behov av ökad testkapacitet eller snabbt provsvar. Nu finns en ny rutin som beskriver hur antigenester ska användas och om hanteringen vid positivt respektive negativt svar för patienter och brukare.
- Antigentester ger möjlighet till snabba svar men har en sämre känslighet vid förekomst av låga virusnivåer. Antigentester kan därför användas som ett komplement till PCR-testning när det finns behov av ökad testkapacitet eller snabbt provsvar, men ersätter inte den storskaliga PCR-testningen.
- Antigentester tas på patienter och brukare vid planerad inläggning på sjukhus, vid flytt till särskilt boende och inskrivning på akutmottagningen. Vid symtom eller vid hög misstanke om covid-19 ska PCR-prov tas.

- Ett positivt antigen test räknas som påvisad covid-19 och *ska anmälas enligt Smittskyddslagen samt journalföras* (förf. kursivering)
- Ett negativt antigen test bedöms vara tillräckligt för att utesluta smittsamhet hos personer utan symtom men kan inte utesluta covid-19 hos personer med symtom. Provtagning och analys ska utföras av, för ändamålet, utbildad hälso- och sjukvårdspersonal. *Varje verksamhetsområde ska ha utsedd medicinskt ansvarig läkare för antigen testerna.* (förf. kursivering)

Region Gävleborg har en rutin för antigen test som går att ta del av på samverkanswebben. Av den framgår att:

- ”Observera att ett negativt provsvar inte utesluter en pågående infektion och falskt positiva resultat förekommer. Vid screening av en lågriskpopulation kan andelen falskt positiva resultat vara högre.” (sid 3)
- ”Läkare ansvarar för bedömning av provtagning och har skyldighet att ge en patient med påvisad covid-19 förhållningsregler, utföra smittspårning och göra smittskyddsanmälan.” (sid 3)
- ”Det är ytterst viktigt att hela processen, från förvaring av testet till avläsning och tolkning av resultat samt meddelande om provsvar har kvalitetssäkrats.” (sid 4)

Folkhälsomyndigheten (FHM) har utgett en vägledning för användning av antigenester ("Vägledning för användning av antigenester vid covid-19, version 2 2020-12-17"). Av den framgår följande:

- För de antigenester som i nuläget validerats och används i Europa behöver hälso-sjukvårdspersonal ta provet då nasofarynxprov (förf. anmärkning: provtagning genom näsan med tunn, böjlig pinne) krävs. En nackdel är följaktligen att egenprovtagning inte kan tillämpas så som vid PCR-testning och att personalresurser för provtagning behöver allokeras. (sid 7)
- Ett flertal kommersiella antigenester finns tillgängliga på marknaden, men omfattande oberoende utvärderingar av prestanda saknas i många fall. För att kunna använda antigenester behöver oberoende utvärderingar för varje tänkt användningsområde göras. (sid 8)
- Antigenester är generellt sett mindre känsliga än PCR, då direktpåvisning gör att det behövs högre virusnivåer i provet för att antigenester ska ge ett positivt resultat. Det innebär att ett negativt testresultat inte utesluter covid-19. (sid 11)

FHM säger vidare att antigenester kan användas:

- som ett komplement till PCR-testning när det finns behov av ökad testkapacitet, men ersätter inte den storskaliga PCR-testningen.
- patientnära för att snabbt undersöka förekomst av covid-19 hos patienter, omsorgstagare eller personal, exempelvis inom särskilda boenden för äldre, institutioner eller någon annan vårdmiljö där det finns misstänkt fall av covid-19.

FHM säger också att man genom att utföra regelbunden screening av personal i känsliga miljöer inom hälso- och sjukvård samt äldreomsorg kan man fånga upp potentiellt smittsamma personer som inte upplever några symtom. Ett screeningprogram är en *tilläggsåtgärd* (förf kursivering) och ett *komplement till övriga skyddsåtgärder* (förf. kursivering) som är implementerade på arbetsplatsen och ersätter inte dessa.

Vidare säger FHM: "antigenester är som nämnts tidigare inte lika känsliga som PCR-tester. Negativa testresultat från screening av personal som inte själva upplever sig ha symtom utesluter därför inte covid-19. Genom att testa personalen regelbundet, exempelvis en eller

ett par gånger i veckan kan antigenesters sämre känslighet kompenseras.” (sid 17f)

Aktuell forskning om antigenester

Danska Statens Serum Institut (som organiseras under danska socialdepartementet) har genomfört en studie på antigenester (publicerades på deras hemsida 3 april 2021) som visar på höga nivåer av sk falsk negativa svar:

”Vores undersøgelse viser, at antigen-tester ret upræcise til at udpege en smittet person. Vi kan se, at 47% af alle dem, der reelt er smittede med corona, får et negativt testsvar efter en antigen-test. De er altså testet falsk negativ” (citat från konstitueret faglig direktør på SSI Tyra Grove Krause, www.ssi.dk).

Vad krävs för att använda antigenester inom äldreomsorgen i kommunal verksamhet?

En summering av ovanstående ger följande:

- Innan antigenester ska användas måste kontakt tas med Vårdhygien på Region Gävleborg.
- Antigenesterna måste utföras av för ändamålet utbildad hälso- och sjukvårdspersonal (det kan alltså inte genomföras av medarbetaren själv)
- En medicinskt ansvarig läkare måste finnas
- Hela processen måste ha kvalitetssäkrats
- Eftersom antigenester är att betrakta som ett screeningsverktyg behöver det användas som det, dvs i sammanhang där man vill identifiera smittade personer i stora grupper löpande
- Det finns en betydande risk för falsk negativa resultat, varför snabbtester inte kan ersätta några andra åtgärder för att motverka smittspridning (t ex att stanna hemma vid symptom, följa basala hygienrutiner, följa rutiner för användning av skyddsutrustning osv)

Antalet medarbetare inom äldreomsorgen i Gävle kommuns egen regi (särskilda boenden, hemtjänst och hemsjukvård) är ca 1300 personer. För närvarande (8 april 2021) hanteras 21 kunder som misstänkt smittade i alla Valfärd Gävles verksamheter (dvs även LSS). Sjukfrånvaron inom hemtjänstpersonalen är ca 10 %, men majoriteten av dessa är inte sjukskrivna pga Covid-19.

Då smitta uppstår på t ex ett boende inleds en smittspårning i samarbete med Region Gävleborg. Så har skett under hela pandemin. Det finns ingen riskanalys gjord som pekar på att det finns ett behov av att screena all personal inom äldreomsorgen två gånger i veckan med antigen tester baserat på smittoläget bland kunder och utifrån den nuvarande sjukfrånvaron. Det skulle vidare kräva en omfattande organisatorisk insats, och att personal som kan utföra testerna antingen styrs om från sitt reguljära arbete med våra kunder eller anställs externt. Kommunen skulle också behöva säkerställa tillgång till läkare för att kunna följa den rutin som Region Gävleborg har tagit fram.

Det kan utifrån ovanstående inte rekommenderas att införa allmänna snabbtester av personalen inom äldreomsorgen i Gävle kommun.

Magnus Höijer
Sektorchef Valfärd Gävle

Bilaga

Vårdhygien har gett en mer utförlig kommentar:

Nedan anges detaljerad motivering till vår bedömning samt vårt råd avseende införande av antigentestning i Gävle kommun. Allt detta med förbehåll om kommande revidering av Folkhälsomyndighetens rekommendation om detta.

Regionens rutin för användning av antigentester för påvisning av SARS-CoV2 (det vill säga covid-19 infektion) har tagits fram tidigare då smittspridningsnivån har legat på högre nivåer än det gör idag. Detta har utgjort ett större infektionstryck på enheterna med behov av möjlighet för snabbare identifiering av eventuella covid-19 smittkällor och med detta förebygga smittspridning.

Under hela pandemin har förebyggande åtgärder prioriterats i stället för att stoppa smittspridning. I detta ingår:

- Folkhälsomyndighetens/Smittskyddets rekommendationer för varje enskild medborgare
- Folkhälsomyndighetens/Smittskyddets rekommendationer för arbetsgivare
- Vårdhygiens rekommendationer för att förebygga smittspridning inom hälso- och sjukvård, tandvård och kommunerna.

Det senaste innebär de allmänna rekommendationer som gäller för allmänheten samt arbetsgivare såsom att stanna hemma vid symtom, umgås i mindre krets, tvätta händerna och håll avstånd. Komplettering till detta är symtomkontroll några gånger dagligen, basala hygienrutiner och klädregler (SOFS 2015:10) som gäller vid varje smitta generellt och specifikt införande av personlig skyddsutrustning utifrån medarbetarnas smittutsatthet. Ytterligare har man infört olika nivåer av source control, så kallad åtgärds pyramid (alla dokument finns tillgängliga på samverkanswebben).

Testning för infektion (ex i form av screening av personal) i förebyggande syfte har tveksam relevans. Fördel med testningen kan utnyttjas om de ovan nämnda vårdhygieniska rekommendationer fungerar bra på en arbetsplats. Ganska bra fungerande rutiner räcker inte, tyvärr, när det gäller smittsamma sjukdomar för att om hål kvarstår på utbyggda barriären (aktuellt i form av vårdhygieniska rekommendationer) kommer smittämnet hitta den där lilla vägen/vägarna in i enheter och en smittspridning kommer att ske trots införd screening och detta oavsett testningsmetod.

Ett testresultat (antingen PCR eller antigentest) visar en ögonblicksbild vilket inom kort kan förändras genom eventuell utveckling av covid-19 infektion (med fackterm under inkubationstiden).

Vid utbrottstillfällen under covid-19 pandemin då Vårdhygien har blivit involverad kunde man alltid sätta fingret på (inte sällan grava) brister i följsamhet till vårdhygieniska rekommendationer, många jobbade trots symtom, likgiltighet till fysisk distansering, bristfällig användning av skyddsutrustning och/eller source control, covid-19 hushållskontakt, mm. Därför föredrar Vårdhygien att först åtgärdas dessa bristfälligheter och att se

om det fortfarande finns kvar ”något hål i skyddsbarriären” innan man planera sätta in nyare och nyare åtgärder utan specifikt mål/syfte.

Den framtagna rutinen för användning av snabbtest (dvs antigenest) är en beskrivning hur testet KAN användas VID BEHOV som en komplettering i det förebyggande arbete. Varken den utarbetade rutinen eller själva antigenestningen kan därför INTE rekommenderas som en direkt rekommendation för användning.

Tillsvidare kan en feltajmad rutin bära större nackdel med sig än fördel har Vårdhygien sett ofta vid tillskärpning av skyddsåtgärder. De tillskärpta rutinerna ansågs av personal som ersättning och inte som tillägg till befintliga rutiner. Detta kan vara fallet med antigenestning också. Ett negativt resultat kan lätt feltolkas som om det är fritt fram nu trots att det inte fallet.

Vårdhygien någon relevant anledning eller ökat behov för införande av antigenestning för ovannämnda syftet (personal inom äldreomsorgen). I stället rekommenderas förbättringsarbete i syfte för att arbeta bort de befintliga hygieniska och organisatoriska systembristerna.

Dock vid ett förändrat läge kan man återutföra en ny bedömning av eventuella nytillkomna risker och omvärdera den här avrådan från generell användning av antigenestning. Vårdhygien finns tillgänglig för att kontaktas vid behov.

De annars aktuella vårdhygieniska rekommendationerna vid noggrann följsamhet ger stort skydd mot en eventuell smittspridning. De är utarbetade så att smittvägarna som ger upphov till smittspridning bryts. Allt annat kan ge knappa mervärden till att förebygga smittspridning.

Beslutsärende: Ekonomiska månadsrapport, mars 2021

7

210N97

Missiv

Handläggare
Anders Paulsen
Tfn 026-17 90 95
anders.paulsen@gavle.se

Omvårdnadsnämnden

Ekonomisk månadsrapport för omvårdnadsnämnden, mars 2021

Förslag till beslut

Att godkänna den ekonomiska månadsrapporten för omvårdnadsnämnden avseende mars 2021.

Ärendebeskrivning

Omvårdnadsnämnden redovisar ett resultat t.o.m. mars 2021 på minus 13,9 mnkr.

Resultatet för hela Välfärd Gävle t.o.m. februari 2021 är minus 42,5 mnkr.

Den största avvikelserna finns inom vård- och omsorgsboenden för bemanning, där kostnaderna för OB, övertid och inhyrda sjuksköterskor avviker med ca 14,3 mnkr. Ett arbete startades för att se över hantering av scheman och schemaläggning. Uppdraget till arbetsgruppen är att ta fram en kontorsgemensam organisation (Boende samt Stöd i hemmet) för personalplanering/schemaläggning som fungerar som stöd till enhetschefer. I förslaget ska kostnadsberäknade åtgärder med en hemtagningsseffekt om 10 mnkr 2021 finnas med. Totalt är merkostnaden för personal på grund av covid-19 under perioden beräknad till 5,6 mnkr för vård- och omsorgsboende och hemtjänst tillsammans.

Kostnaderna för inköp av material för skyddsutrustning uppgår t.o.m. mars till 10,5 mnkr. Detta avser främst handskar, munskydd och visir till personalen. Det finns ännu inget beslut om kommuner kan söka ersättning för dessa kostnader.

Helårsprognosen för omvårdnadsnämnden är väldigt svår att bedöma i dagsläget och kan komma att påverkas av beslut från Regering/myndigheter och därmed förändras väldigt mycket. Utifrån den information som finns vid prognostillfället så blir nämndens årsprognos -60 mnkr baserat på att pandemin pågår över sommaren 2021. Då är inga intäkter för merkostnader på grund av covid-19 medräknade vilket i förekommande fall kan förbättra prognosen med 30 mnkr.

Beslutsunderlag

I bifogad bilaga 1 redovisas omvårdnadsnämndens resultat för mars 2021. Även investeringarna för hela 2021 och de ekonomiska effekterna av Covid-19 pandemin redovisas i bilagan.

Magnus Höijer
Sektorchef
Välfärd Gävle

Tjänsteskrivelse

Handläggare
Anders Paulsen
Tfn 026-17 90 95
anders.paulsen@gavle.se

Omvårdnadsnämnden

Bilaga 1 till ekonomisk månadsrapport för omvårdnadsnämnden, mars 2021

Resultaträkning t.o.m. mars för hela Välfärd Gävle och uppdelad på de tre nämnderna (*belopp i tkr*).

Resultatet för hela Välfärd Gävle är för perioden januari – mars minus 42,5 mnkr.

Gemensamma kommentarer till investeringar

Som ingångsvärde har de tre nämnderna i ramtilldelningen för 2021 tillsammans 16,8 mnkr till investeringar.

Alla tre nämnderna hade i bokslutet för 2020 kvar pengar till investeringar som inte användes under året, uppgående till totalt ca 8,5 mnkr. Nämnderna inom Välfärd Gävle har föreslagit fullmäktige om en överföring av dessa belopp till 2021. Om fullmäktige beslutar om denna överföring av investeringsmedel innebär att de tre nämnderna tillsammans har totalt 25,3 mnkr till investeringar under 2021.

Per den sista mars har 3,7 mnkr bokförts som investeringar för de tre nämnderna tillsammans.

Välfärd Gävle	Utfall för perioden 2021-01-01 - 2021-03-31						
	(Intern bokföring inom respektive nämnd ingår inte)						
TOTALT	Utfall	Budget	Avvikelse	Förändring %	ON	SN	AFN
Intäkter							
Taxor och avgifter	23 297	23 220	77	-6,5%	21 476	1 099	721
Hysesintäkter	23 404	24 824	-1 420	-4,3%	11 411	7 301	4 692
Statsbidrag	58 655	60 936	-2 282	1,1%	4 230	3 271	51 153
Övriga intäkter	20 313	21 228	-914	-23,1%	12 761	4 693	4 907
Kommunbidrag	685 230	685 230	0	4,5%	324 191	112 358	248 681
Summa intäkter	810 899	815 438	-4 539	2,7%	374 070	128 723	310 155
Kostnader							
Personalkostnader	-451 802	-425 781	-26 021	3,3%	-206 795	-68 615	-176 393
Bidrag och transfereringar	-55 059	-59 803	4 744	-2,3%	-462	-1 400	-55 243
Köp av verksamhet och entreprenader	-210 691	-193 173	-17 518	21,3%	-109 064	-56 894	-44 733
Hyror och fastighetskostnader	-73 948	-75 363	1 416	2,9%	-35 015	-17 066	-21 867
Övriga kostnader	-59 783	-36 867	-22 916	32,6%	-35 021	-9 519	-15 246
Avskrivningar och intern ränta	-2 102	-2 448	345	-10,3%	-1 626	-131	-345
Summa kostnader	-853 385	-793 435	-59 950	8,5%	-387 982	-153 625	-313 827
Resultat	-42 486	22 002	-64 489	-1672,9%	-13 912	-24 902	-3 672

Tabell 1; *Förändring i % är skillnaden jämfört med samma period föregående år.

Sammanfattning av resultatet för omvårdnadsnämnden, mars 2021

Enligt bokföringen är det ackumulerade resultatet t.o.m. mars 2021 minus 13,9 mnkr. Avvikelsen mot den periodiserade budgeten är för samma period minus 27,6 mnkr.

Omvårdnadsnämnden	Utfall	Budget	Avvikelse mot budget	Förändring %	Budget
TOTALT	202101-202103	202101-202103		2020 / 2021	202101-202112
Intäkter					
Taxor och avgifter	21 476	21 643	-166	-3,8%	86 570
Hysesintäkter	11 411	12 029	-618	-4,3%	48 116
Statsbidrag	4 230	4 520	-290	1080,2%	18 081
Övriga intäkter	12 761	13 844	-1 082	-0,5%	14 926
Kommunbidrag	324 191	324 191	-0	7,3%	1 296 763
Summa intäkter	374 070	376 226	-2 156	7,0%	1 505 014
Kostnader					
Personalkostnader	-206 795	-179 507	-27 287	8,2%	-754 578
Bidrag och transfereringar	-462	-111	-350	36,8%	-445
Köp av verksamhet och entreprenader	-109 064	-111 281	2 217	12,2%	-461 914
Hyror och fastighetskostnader	-35 015	-35 210	195	5,4%	-142 209
Övriga kostnader	-35 021	-34 498	-523	56,4%	-137 991
Avskrivningar och intern ränta	-1 626	-1 969	343	-11,8%	-7 877
Summa kostnader	-387 982	-362 576	-25 405	12,1%	-1 505 014
Resultat	-13 912	13 650	-27 562	-487,2%	0

Kommentarer och åtgärder till större avvikelser i resultatet t.o.m. mars 2021

Vård- och omsorgsboende egen regi -14,3 mnkr (-11,4 mnkr feb)

Kommentar till avvikelse; Vård- och omsorgsboenden i egen regi redovisar ett negativt resultat med totalt minus 14,3 mnkr för perioden. Det negativa resultatet beror till största del på höga personalkostnader för timanställda och ersättningar för obekvämt arbetstid, samt inhyrd personal. Totalt är merkostnaden för personal på grund av covid-19 under perioden beräknad till -5,6 mnkr för vård- och omsorgsboende och hemtjänst tillsammans.

Ett omfattande omställningsarbete pågår för att komma tillrätta med brister som upptäckts inom ett verksamhetsområde vilket är tidskrävande och tar resurser i anspråk.

Vikariebehovet inom verksamhetsområdet är stort, samtidigt som samordningen av bemanning och personalplanering mellan enheter och verksamheter inte är optimal. Det mesta av bemanningsplaneringen sker idag på enhetschefsnivå, av enhetschef och/eller samordnare. Enhetschefer har olika förutsättningar för detta och behovet av att säkerställa chefers möjlighet att utöva ett närvarande ledarskap är tydligt.

Åtgärd till avvikelser; Ett arbete startades för att se över hantering av scheman och schemaläggning. Uppdraget till arbetsgruppen är att ta fram en kontorsgemensam organisation (Boende samt Stöd i hemmet) för personalplanering/schemaläggning som fungerar som stöd till enhetschefer. I förslaget ska kostnadsberäknade åtgärder med en hemtagningseffekt om 10 mnkr 2021 finnas med. Uppdraget genomförs i en mindre konstellation. Stödfunktioner tas in efter behov som bedöms av verksamhetschefer. Enhetschefer och samordnare kan utgöra referensgrupp under arbetets gång. Samtidigt sker regelbunden uppföljning av ekonomi och bemaningsmål med tillhörande handlingsplaner månadsvis.

Materialinköp på grund av Covid-19, -10,5 mnkr (-10,3 mnkr feb)

Kommentar till avvikelser; Kostnaderna för inköp av material för skyddsutrustning uppgår t.o.m. mars till 10,5 mnkr. Detta avser främst handskar, munskydd och visir till personalen. Det finns ännu inget beslut om kommuner kan söka ersättning för dessa kostnader.

Åtgärd till avvikelser; ingen åtgärd, prognosen redovisas under nästa rubrik.

Covid-team, Hemtjänst, -2,6 mnkr (-1,6 mnkr feb)

Kommentar till avvikelser; Kostnaderna för Covid-team inom Hemtjänsten till och med mars 2021. Det finns ännu inget beslut om kommuner kan söka ersättning för dessa kostnader.

Åtgärd till avvikelser; ingen åtgärd, prognosen redovisas under nästa rubrik.

Prognos för helåret 2020 inkl. effekter av Covid-19

Helårsprognosen för omvårdnadsnämnden är väldigt svår att bedöma i dagsläget och kan komma att påverkas av beslut från Regering/myndigheter och därmed förändras väldigt mycket. Utifrån den information som finns vid prognostillfället så blir nämndens årsprognos -60 mnkr baserat på att pandemin pågår över sommaren 2021. Då är inga intäkter för merkostnader på grund av covid-19 medräknade vilket i förekommande fall kan förbättra prognosen med 30 mnkr.

Materialinköp för skyddsutrustning -15,0 mnkr

Kostnaderna för materialinköp för skyddsutrustning förväntas uppgå till ca 15,0 mnkr för omvårdnadsnämnden vid årets slut enligt den senaste bedömningen och de aktuella prisnivåerna på marknaden. Prognosen är dock högst osäker och kan behöva justeras. För tillfället finns ingen information om eventuellt statsbidrag från Socialstyrelsen, därav tas dessa kostnader upp utan hänsyn till eventuella framtida ersättningar.

Personalkostnader -15,0 mnkr

Prognosen för ökade personalkostnader förväntas uppgå till ca 15,0 mnkr för omvårdnadsnämnden vid årets slut enligt den senaste beräkningen, som baseras på

förväntad mertid, utökad bemanning mm. inom både hemtjänst och vård- och omsorgsboende. I denna prognos ingår även personalkostnaderna för Covid-teamet. Prognosen är dock väldigt svår att bedöma. För tillfället finns ingen information om eventuellt statsbidrag från Socialstyrelsen, därav tas dessa kostnader upp utan hänsyn till eventuella framtida ersättningar.

Vård- och omsorgsboende, effektivisering av personalplanering -30,0 mnkr

Prognosen gällande arbetet för att minska personalkostnaderna genom schema-planering/optimering inom vård- och omsorgsboenden förväntas uppgå till ca minus 30,0 mnkr för omvårdnadsnämnden vid årets slut enligt den senaste beräkningen. Denna prognos är ytterst osäker och beror till stor del på hur snabb framdriften kan vara inom det arbete kring samordning av schemaläggning som genomförs inom kontor boende och stöd i hemmet.

Tabellsammanställning av Prognos 2021

Beskrivning	Område	Nämnd	2021	2022
Skyddsutrustning	Merkostnad	ON	-15,0	0,0
Personalkostnader	Merkostnad	ON	-15,0	0,0
Vård- och omsorgsboende, effektivisering av personalplanering	Effektivisering, Ej covid-19	ON	-30,0	0,0
SUMMA TOTALT - Omvårdnadsnämnden			-60,0	0,0

Beslutsärende: Boendeplan för
särskilt boende 2022-2025
med utblick mot 2030

8

210N60

Missiv

Handläggare
Anna Åkerbris
Tfn 026-17 80 00
anna.akerbris@gavle.se

Omvårdnadsnämnden

Boendeplan för särskilt boende för äldre 2022 – 2025 med utblick mot 2030

Förslag till beslut

Att anta framlagt förslag till boendeplan för särskilt boende för äldre 2022-2025 med utblick mot 2030 utifrån nämndens ansvarsområde,

Att hemställa att kommunstyrelsen beslutar vidta erforderliga plan- och genomförandeåtgärder så att beståndet av särskilda boenden för äldre kan anpassas enligt den fastställda boendeplanen, samt

Att hemställa att nödvändiga investerings- och driftskostnader förknippade med anpassningen av beståndet av särskilda boenden för äldre enligt den fastställda boendeplanen beaktas i kommunens års- och långtidsbudgetar.

Bakgrund

Välfärd Gävles boendeplan är sektorns förslag på hur beståndet av särskilda boenden för äldre ska anpassas till behovet under aktuell planeringsperiod. Dokumentet utgör också en del i kommunens övergripande budgetarbete samt planering för mark- och planberedskap. Dokumentet omfattar planering utifrån nuvarande och uppskattat behov av särskilda boenden för äldre under planeringsperioden 2022-2025 med utblick mot 2030.

Särskilt boende är ett samlingsnamn för de boendeformer som kommunen beviljar enligt Socialtjänstlagen (2001:453) (SoL) och Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Särskilt boende för äldre är det som tas upp i denna boendeplan.

Särskilt boende för äldre är en behovsprövad boendeform enligt Socialtjänstlagen. Kommunerna är enligt 5 kapitlet 5 § i Socialtjänstlagen (2001:453) (SoL) skyldiga att tillhandahålla särskilda boendeformer för service och omvårdnad för äldre som behöver särskilt stöd.

Boendeplanen visar att det finns ett förväntat behov av ytterligare vård- och omsorgsboenden fram till år 2030.

Under år 2020 byggdes det, inom Gävle kommun två inflyttningsklara, externt drivna, vård- och omsorgsboenden med totalt 174 nya lägenheter, vilket kommer att innebära ett överskott på lägenheter inom de närmsta åren.

Det pågår även ett projekt för ett nytt vård- och omsorgsboende i egen regi i Södra Hemlingby med 80 lägenheter där inflyttning kan ske från 2023, samt en möjlig utbyggnation av vård- och omsorgsboendet Hilleborg med ytterligare 25–30 lägenheter.

Magnus Höjer
Sektorchef
Välfärd Gävle

VÄLFÄRD GÄVLE

Boendeplan för särskilt boende för äldre

- 2022 - 2025 med utblick mot 2030

Omvårdnadsnämnden

Dnr 21ON60
2021-04-13

Boendeplan för särskilt boende
- för äldre
2022 - 2025 med utblick mot 2030
Omvårdnadsnämnden
Dnr 210N60
2021-03-09
Välfärd Gävle, utveckling och stöd
Anna Åkerbris, Boendeplanerare
www.gavle.se

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning	3
2. Bakgrund och definitioner	3
3. Särskilda boenden för äldre	4
3.1 Vård- och omsorgsboenden - bestånd	4
3.2 Vård- och omsorgsboenden – behov	6
3.3 Vård- och omsorgsboenden – utblick mot 2030	7
3.4 Korttids- och avlösningvistelse för äldre SoL	9

1. Sammanfattning

Sid 29(173)

Särskilt boende är ett samlingsnamn för de boendeformer som kommunen beviljar enligt Socialtjänstlagen (2001:453) (SoL) och Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Särskilt boende för äldre är det som tas upp i denna boendeplan.

Särskilt boende för äldre är en behovsprövad boendeform enligt Socialtjänstlagen.

Kommunerna är enligt 5 kapitlet 5 § i Socialtjänstlagen (2001:453) (SoL) skyldiga att tillhandahålla särskilda boendeformer för service och omvårdnad för äldre som behöver särskilt stöd.

Boendeplanen visar att det finns ett förväntat behov av ytterligare vård- och omsorgsboenden fram till år 2030.

Under år 2020 har det inom Gävle kommun byggts två externt drivna, vård- och omsorgsboenden med totalt 174 nya lägenheter, vilket innebär ett överskott på lägenheter inom de närmsta åren. Det pågår även ett projekt för ett nytt vård- och omsorgsboende i egen regi i Södra Hemlingby med 80 lägenheter där inflyttning kan ske från 2023, samt en möjlig utbyggnation av vård- och omsorgsboendet Hilleborg med ytterligare 25–30 lägenheter.

2. Bakgrund och definitioner

Välfärd Gävles boendeplan för särskilt boenden för äldre - 2022 - 2025 med utblick mot 2030 - Omvårdnadsnämnden, behandlas och antas av Omvårdnadsnämnden utifrån nämndens ansvarsområden, se nedan;

Särskilt boende för äldre beviljas i form av *vård- och omsorgsboende* enligt 4 kap 1 § SoL och är det som tas upp i denna boendeplan.

Senior- och trygghetsbostäder är boendeformer för äldre i det ordinarie bostadsbeståndet – dessa boendeformer ansvarar inte Omvårdnadsnämnden för.

3. Särskilda boenden för äldre

Sid 30(173)

3.1 Vård- och omsorgsboenden - bestånd

Boenden	2021-01-31	2021-01-31	2021-01-31	2021-01-31
		<i>Lediga lägenheter</i>	<i>Somatisk</i>	<i>Demens</i>
Egen regi	Antal LGH	Antal LGH	Antal belagda platser	Antal belagda platser
Vallongården	96	4	47	46
Fleminggatan	55	3	0	52
Forellplan	120	19	59	46
Hilleborg	50	0	34	16
Selggrensgården	62	0	18	44
Furugården <i>(varav 16 platser finsk inriktning)</i>	123	8	58	52
Solberga	36	10	19	7
Ängslyckan	27	1	16	10
Gävle strand	60	1	39	20
Solgårdsgatan	44	0	22	22
Summa egen regi	673	46	312	315
		<i>Lediga lägenheter</i>	<i>Somatisk</i>	<i>Demens</i>
LOU upphandlad entreprenad	Antal LGH	Antal LGH	Antal belagda platser	Antal belagda platser
6:e Tvärgatan (Vardaga)	54	2	26	26
Stigslund, Tallåsvägen (Vardaga)	40	7	13	20
Vinddraget (Förenade Care)	64	11	24	29
Summa LOU upphandlad entreprenad	158	20	63	75
		<i>Lediga lägenheter</i>	<i>Somatisk</i>	<i>Demens</i>
LOU upphandlade lägenheter (köp av plats)	Antal LGH	Antal LGH	Antal belagda platser	Antal belagda platser
Södra Centralgatan (Humana med total 88 lgh)	88	5	47	36
Pukslagarvägen (Attendo med totalt 54 lgh)	54	4	19	32
Villa Vallonen (Opalen Vård med totalt 54 lgh)	54	12	0	42
Sätraåsen (Frösunda med totalt 72 lgh)	27	10	8	16
Murégatan (Attendo med totalt 102 lgh)	45	13	16	25
Köp enstaka platser annan kommun	3	0	0	3
Summa LOU upphandlade lägenheter	206	44	90	154
Totalt antal lägenheter	1102	110	465	544

Antal platser, här ovan, kan överskrida antalet lägenheter eftersom det förekommer parlägenheter – där en lägenhet kan husera två personer (platser)

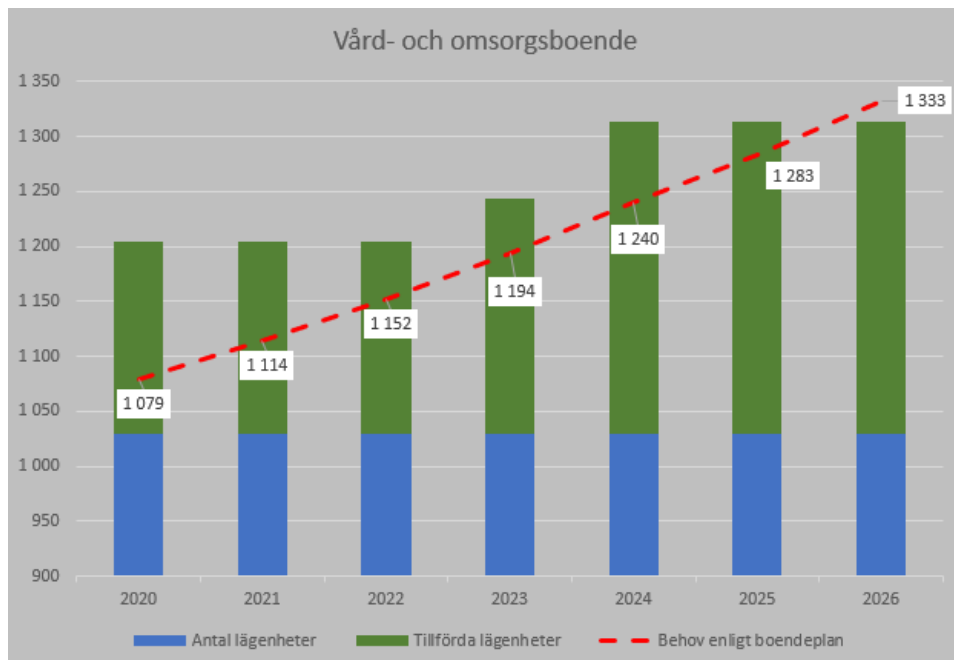
Nedan redovisas köpta platser i Gävle kommun (ingår även i tabell ovan),
för 2019 - 2021-01-31.

LOU upphandlade lägenheter i Gävle kommun (köp av plats)	2019	2020	2021
Södra Centralgatan (Humana)	88	88	88
Pukslagarvägen (Attendo)	23	54	54
Villa Vallonen (Opalen Vård)	54	54	54
Sätraåsen (Frösunda)	-	18	27
Murégatan (Attendo)	-	36	45
Köp enstaka platser annan kommun	1	3	3
Totalt antal lägenheter	166	253	271

3.2 Vård- och omsorgsboenden – behov

Sid 32(173)

Diagrammet nedan beskriver behovet av vård- och omsorgsboenden under perioden 2019 - 2025.

Diagramsbeskrivning:

2020 Attendo byggde 102 lägenheter (Muréngatan)

2020 Frösunda byggde 72 lägenheter (Sätraåsen)

2023 I Södra Hemlingby byggs 80 lägenheter i egen regi. 40 lgh inflyttning 2023 och resterande 2024

2024 Hilleborg planeras att ev. byggas ut med ytterligare ca 30 lägenheter

Attendo har under 2020 byggt 102 lägenheter på Muréngatan, där Gävle kommun idag använder 45 lägenheter. Även Frösunda har under 2020 byggt nytt och färdigställt totalt 72 lägenheter i Sätra (Sätraåsen), där Gävle kommun idag använder 27 lägenheter.

I Södra Hemlingby pågår ett projekt för uppförande av ett nytt vård- och omsorgsboende med 80 lägenheter, med inflyttning 2023 och 2024.

Det pågår även en utredning kring en eventuell utbyggnad av det befintliga vårdboendet Hilleborg, Hille, med ytterligare en våning, vilket ger mellan 25–30 extra lägenheter, vilket ger totalt 75–80 lägenheter på Hilleborg till år 2024.

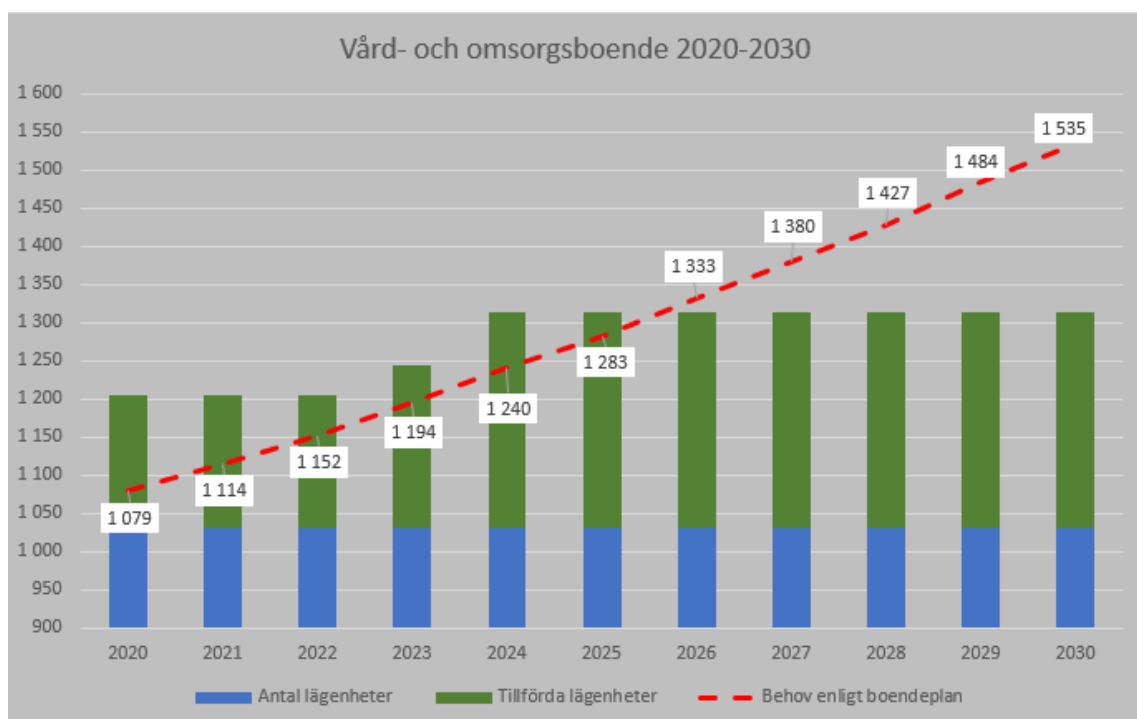
Det pågår en utredning kring en eventuell ersättning av ett befintligt vård- och omsorgsboende, för att få ett bättre anpassat boende för verksamheten.

Utöver redan planerade, nya boenden, enligt ovan, kommer ytterligare tillskott av vård- och omsorgsboende behövas år 2026 med ca 20 lägenheter. Om ingen förändring i lägenhetsbeståndet sker till år 2027 beräknas underskottet då ha ökat till över 60 lägenheter. År 2030 beräknas underskottet till ca 220 lägenheter. Det motsvarar tre nya vård- och omsorgsboenden.

Gävle kommun har för östra delen av Gavlehov, strax norr om Gävletravet, detaljplanerat ett eventuellt vård- och omsorgsboende om 60 lägenheter. En extern aktör har begärt en detaljplaneändring i Strömsbro, för att bygga ett vård- och omsorgsboende med 60 lägenheter.

3.3 Vård- och omsorgsboenden – utblick mot 2030

Diagrammet nedan beskriver tillgången på vård- och omsorgsboenden i förhållande till beräknat behov från 2020 och med utblick mot 2030.

Diagramsbeskrivning:

2020 Frösunda, Sätträåsen (72 lgh) och Attendo, Muréngatan (102 lgh)

2023 I Södra Hemlingby byggs 80 lägenheter i egen regi. 40 lgh inflyttning 2023 och resterande 2024

2024 Hilleborg planeras att ev. byggas ut med ytterligare ca 30 lägenheter

Enligt Socialstyrelsen beräknas medellivslängden, fram till år 2070, öka till drygt 89 år för kvinnor och drygt 87 år för män. Redan år 2017 var återstående medellivslängd för personer 65 år och äldre drygt 20 år, en ökning med nästan 2 år sedan 2000, och de flesta av dessa år med god hälsa och utan funktionsnedsättning.

I nuläget bedömer Valfärd Gävle att det fortsatt behöver vara en 50/50 procentuell fördelning av enheter för demens och somatiska besvär vid nybyggnation.

Det kommer även framåt finnas behov för olika sorters profilboenden eller boenden med inriktning på särskilda enheter såsom äldrepsykiatri och alkoholdemens.

Valfärd Gävle behöver också ta höjd för att det på sikt kommer ett ökat behov av språk och kulturinriktning, utifrån en förändrad befolkningsstruktur, med högre andel äldre som är utlandsfödda. Det kommer att vara särskilt viktigt att få tillgång till äldreomsorg på modersmålet för äldre som drabbats av en stroke eller en kognitiv nedsättning och därför förlorat språk de lärt sig i vuxen ålder.

I Socialstyrelsens nationella riktlinjer för vård och omsorg vid demenssjukdom konstateras att personcentrerad vård bland annat innebär att vården och omsorgen särskilt ska beakta behov relaterade till att personer har annan kulturell och språklig bakgrund.

Med en ökad utbyggnad av trygghets- och seniorbostäder, andra förebyggande åtgärder, samt om Gävle skulle byggas ut i mindre utsträckning än planerat, finns möjligheten att behovsutvecklingen inte behöver bli lika brant som nuvarande prognos antyder. Möjligheten finns också att den äldre befolkningens allmänna hälsotillstånd förbättras och att detta leder till att det framtida behovet inte ökar i samma utsträckning som nuvarande prognos antyder, men det mesta tyder ändå på en behovsökning med ett underskott av lägenheter från 2026 och framåt.

Den snabba takten på utbyggnad av privata aktörer gör att en överkapacitet uppstår på kort sikt. Aktörerna är väl medvetna om risken och kalkylerar med att vissa delar står tomma tills behovet kommer ikapp (eller hitta annan användning).

När en kommun har en överkapacitet av lägenheter inom vård- och omsorgsboende finns en tendens att en överströmning av kunder kan ske från närliggande kommuner. Detta kan medföra en oplanerad/oväntad/ofrivillig kostnadsökning för den kommun som för tillfället har en överkapacitet. Kostnadsansvaret för medborgare som utifrån detta väljer att skriva sig i annan kommun bör regleras i överenskommelser mellan kommunerna. Välfärd Gävle har initierat ett sådant arbete, men ingen överenskommelse är ännu tecknad.

Välfärd Gävle ser ett behov av att ersätta ett mindre vård- och omsorgsboende inom en tvåårsperiod samt på sikt även ersätta ytterligare ett vård- och omsorgsboende. Båda boendena behöver ersättas för att verksamheten ska kunna drivas i bättre anpassade boenden för målgruppen.

Kommunen arbetar aktivt med att skapa en mark- och planberedskap, för bland annat särskilda boendeformer, i de nya områden och stadsutvecklingsprojekt som skall detaljplaneläggas, bland annat i Gävles centrala delar.

Utifrån befolkningsprognosen för 2030 beräknas behovet av vård- och omsorgsboenden vara stort i Stigslund/Strömsbro/Hille/Hamrånge, i Gävles centrala delar och i Valbo/Forsbacka/Hagatröm. Detta utifrån var det idag finns eller planeras boenden i förhållande till var behovet hos den äldre befolkningen kan förväntas vara som störst. Det förväntas också vara ett mindre underskott av lägenheter i Bomhus samt i Hedesunda.

3.4 Korttids- och avlösningstvistelse för äldre SoL

I tabellen nedan framgår antal platser för korttids- och avlösningstvistelse för äldre. Dessa drivs i egen regi.

Platser för korttids- och avlösningstvistelse	2020-01-31	2021 Feb	2021 April
Bergmästaren (korttids)	39	-	-
Villa Brynäs 1 och 2 (avlösning)	22	22	20
Gävle strand (korttids vård i livets slut)	10	10	-
Totalt antal platser	71	61	20

Under början av 2020 fattade Omvårdnadsnämnden beslut om att genomföra en omställning från korttidsplatser till hemvårdsinsatser vilket effektuerats under början av 2021. Fler lägenheter inom vård- och omsorgsboende och en väl utbyggd hemvård tillgodoser behoven av vård och omsorg. Möjlighet att använda tillfälliga platser (så kallad resursplats) finns i händelse av att vård och omsorg inte kan utföras i ordinärt boende. Korttidsenheten på Gävle strand omorganiserades under februari 2021 till demensavdelning med tio platser. Efter dessa förändringar finns det nu 20 platser för avlösningstvistelse på Bergmästaren, de så kallade Villorna.

Beslutsärende: Remiss, Gävle
kommuns riktlinjer för
idéburet offentligt
partnerskap - IOP

9

210N45

Handläggare
Katarina Stistrup
Tfn 026-17 80 00
katarina.stistrup@gavle.se

Omvårdnadsnämnden

Remissyttrande – Gävle kommuns riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap (IOP)

Förslag till beslut

Att anta yttrandet som sitt eget, samt

Att paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Bakgrund

Omvårdnadsnämnden har anmodats yttra sig i remiss avseende förslag till Gävle kommuns riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap (IOP).

Kommunstyrelsen har tagit fram ett förslag till riktlinje för idéburet offentligt partnerskap (IOP). Till riktlinjen finns också en juridisk vägledning.

Förslaget

Gävle kommuns nämnder och styrelser kan ingå idéburet offentligt partnerskap (IOP).

Syftet med IOP är att skapa långsiktiga samarbeten med idéburna organisationer. Följande punkter är utmärkande för ett idéburet offentligt partnerskap inom offentligt finansierad välfärdsverksamhet:

1. Partnerskapet är ett samarbete mellan en eller flera offentliga aktörer och en eller flera idéburna aktörer i välfärden.
2. Det syftar till att uppnå ett gemensamt allmännyttigt mål.
3. Såväl den offentliga som den idéburna aktören bidrar med resurser.¹

Nämnden eller styrelsen ska kontrollera att den idéburna organisationen bedrivs på ett sätt som är överensstämmande med demokratiska principer, främjar inkludering och låter jämställdhet genomsyra såväl organisation som verksamhet och motverkar diskriminering.

¹ SOU 2019:56

Yttrande

Välfärd Gävle anser att man bör utveckla skrivningen kring när föreningsbidrag eller tjänsteköp är mer lämpligt. Exempelvis genom en beskrivning av att IOP inte är lämpligt inom områden där det finns en etablerad marknad och inte heller ska ses som ett sätt att kringgå upphandlingsreglerna.

Vidare anser Välfärd Gävle att det kan vara bra att förtydliga att uppföljning av en verksamhet som bedrivs genom ett IOP inte kan ske på samma sätt som vid ett tjänsteköp eftersom IOP utgår från en annan logik än vid tjänsteköp. Inom ramen för ett IOP finns ingen "beställning" på en viss typ av tjänst som det gör vid ett tjänsteköp, verksamheterna har stor frihet att utveckla verksamheten inom det angivna området. Detta påverkar också hur och i vilken omfattning uppföljning kan göras.

I övrigt har Välfärd Gävle inget att anföra utöver att riktlinjen är bra och ändamålsenligt författad.

Magnus Höjjer
Sektorchef
Välfärd Gävle

Omvårdnadsnämnden har ålagts svara på remiss gällande "Gävle kommuns riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap (IOP)".
Remissen hanteras för beslut av Omvårdnadsnämnden vid sammanträdet den 29 april 2021.
Katarina Stistrup, bitr sektorchef/kontorschef, har varit ansvarig handläggare i ärendet.

Missiv

Ärende Dnr 21KS72
Dok/Handl id
21-02-09

Till	Samhällsbyggnadsnämnden Kultur- och fritidsnämnden Överförmyndarnämnden Utbildningsnämnden Socialnämnden Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden Omvårdnadsnämnden
Ärende	Gävle kommuns riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap - IOP
Vårt dnr	21KS72
	Begäran om yttrande i rubricerat ärende.
Handlingar	Utkast till riktlinjer för IOP Utkast till vägledning
Svarsdatum	Svar senast den 30 april 2021

Allmänna upplysningar

Kommunstyrelsen har tagit fram ett förslag till riktlinje för idéburet offentligt partnerskap (IOP). Till riktlinjen finns också en juridisk vägledning.

Remissyttrandet

Nämnderna ska inkomma med ett remissvar över det förslag till riktlinje och vägledning som sektor Styrning och stöd har tagit fram.

Efter beslut ska protokollsutdrag samt handling skickas till kommunstyrelsens diarium kommunstyrelsen@gavle.se med hänvisning till 21KS72

Har nämnden inga förslag till förändringar ska även det anmälas till kommunstyrelsens diarium.

Handlingarna ska senast skickas **31 maj 2021**. Utgångspunkten är att vi ska ha fastställda policy/riktlinje styrdokument senast juni 2021.

Caroline Engberg
Enheten för social hållbarhet
Enhetschef

Gävle kommuns riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap (IOP)

Inledning

Gävle kommuns nämnder och styrelser kan ingå idéburet offentligt partnerskap (IOP).

Syftet med IOP är att skapa långsiktiga samarbeten med idéburna organisationer. Följande punkter är utmärkande för ett idéburet offentligt partnerskap inom offentligt finansierad välfärdsverksamhet:

1. Partnerskapet är ett samarbete mellan en eller flera offentliga aktörer och en eller flera idéburna aktörer i välfärden.
2. Det syftar till att uppnå ett gemensamt allmännyttigt mål.
3. Såväl den offentliga som den idéburna aktören bidrar med resurser.¹

Nämnden eller styrelsen ska kontrollera att den idéburna organisationen bedrivs på ett sätt som är överensstämmande med demokratiska principer, främjar inkludering och låter jämställdhet genomsyra såväl organisation som verksamhet och motverkar diskriminering.

¹ SOU 2019:56

Genomförande

Ett IOP är en samverkansöverenskommelse som tecknas kring en särskild och avgränsad verksamhet i vilken kommunen har intressen. Det kan handla om tjänster som avser social välfärd, som exempelvis personer i hemlöshet, psykisk hälsa äldre, stöd till ensamkommande ungdomar, kvinnojourer, olika integrationsprojekt mm.

Partnerskapet ingås genom att parterna kommer överens om vilken verksamhet som ska bedrivas av den idéburna organisationen, med vilka mål och inom vilka ramar. Processen fram till överenskommelsen består av flertalet möten med de organisationer som kan vara berörda. IOP överenskommelse skrivs ofta runt en särskild verksamhet, som ägs av den idéburna organisationen. Det är således fullt möjligt för en organisation att få föreningsbidrag, ha ett IOP samt ha upphandlade uppdrag från kommunen. Om föreningsbidrag eller tjänsteköp (upphandlade eller direktupphandlade) är en mer lämplig avtalsform så bör inte IOP användas. Likt alltid gäller att kommunen utifrån syftet med verksamheten bestämmer hur den bör finansieras.

Ett partnerskap med en idéburen organisation bygger på samarbete, tillit och att båda bidrar med resurser. Kommunen kan lämna ett ekonomiskt stöd, men det behöver nödvändigtvis inte handla om pengar. Det kan också handla om att värdera exempelvis personella resurser, kompetens och lokaler. Även organisationen kan gå in med egna medel till exempel pengar, personal, volontärer eller lokaler. Detta nedtecknas i en icke detaljreglerad överenskommelse.

I överenskommelsen bestäms vad partnerskapet gäller, vilken part som ska bidra med vilka resurser, hur länge överenskommelsen ska gälla och så vidare. Kommunen och organisationen bör även ha regelbunden uppföljning och dialog kring hur verksamheten fortskrider samt hur fortsatt samverkan bör utformas.

Överenskommelse

Nämnden eller styrelsen får anpassa överenskommelsen för respektive IOP. Nedanstående punkter bör dock övervägas i överenskommelse om IOP. En överenskommelse bör alltid föregås av ett eller flera idémöten.

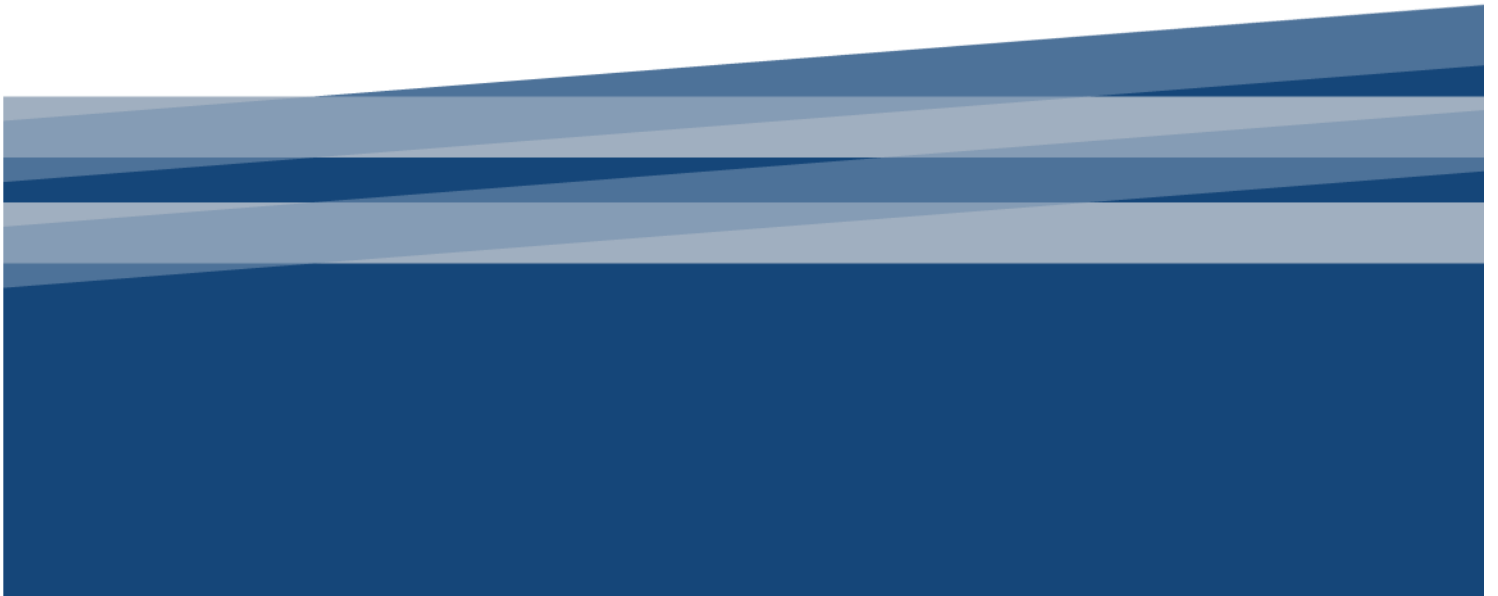
- Bakgrund
- Parter
- Period för partnerskapet
- Partnerskapets samfinansiering
- Värdegrund för partnerskapet
- Målgrupp och uppdrag
- Samverkan
- Partnerskapets organisering
- Utvärdering och uppföljning
- Marknadsföring och kommunikation

Inför ingående av IOP bör nämnden eller styrelsen begära in följande uppgifter, om sådana finns:

- Stadgar
- Beskrivning av organisationens verksamhetsidé och ordinarie verksamhet
- Årsmötesprotokoll
- Verksamhetsberättelse
- Ekonomisk berättelse med bokslut
- Revisionsberättelse
- Verksamhetsplan och styrelseförteckning
- Uppgift om medlemsantal

Idéburet offentligt partnerskap

En juridisk vägledning

Idéburet offentligt partnerskap
En juridisk vägledning

Filip Henriksen

Citera gärna ur skriften men ange källa

© Författaren och Gävle kommun 2020
Grafisk form Pangea design

ISBN anges här i förekommande fall
www.gavle.se

Inledning

Syftet med denna vägledning är att ge råd och stöd när en nämnd, för kommunens räkning, vill ingå ett partnerskap med en idéburen organisation. Vägledningen riktar sig till handläggare och jurister som kommer i kontakt med frågorna. Det finns ett flertal juridiska överväganden som behöver göras innan kommunen och den idéburna organisationen formellt sluter ett avtal kring en viss angelägenhet. Nämnden måste bland annat bedöma om avtalet är ett offentligt kontrakt eller inte, vilket har betydelse för om upphandlingslagstiftningen måste tillämpas. Utöver detta måste nämnden också ta ställning till om avtalet är förenligt med kommunallagen och reglerna kring statsstöd. Varje typ av partnerskap är unikt. Innehållet, arten och omfattning varierar. Det går därför inte att ge ett klart och tydligt svar när och på vilket sätt man kan ingå ett partnerskap med en idéburen organisation utan att bryta mot något regelverk. Gör man det kan det också kosta pengar: Brott mot upphandlingslagstiftningen och EUs statsstödsregler aktualiserar ekonomiska sanktioner och eventuell återbetalning.

Det inte går att ge ett exakt svar på frågan i vilka situationer som kommunen kan ingå ett idéburet partnerskap. Vägledningen är därför allmänt hållen: Den berör på ett översiktligt sätt de rättsområden och de regler som kan bli relevanta när kommunen överväger att gå in i ett partnerskap med en idéburen organisation. Framförallt kommer vägledningen att hjälpa till att ringa in de centraljuridiska frågorna och lotsa läsaren vidare till annan, mer djupgående, information. Både upphandlingslagstiftningen, EU-rätten men också kommunalrätten är snåriga regelverk som sätter både erfarna och oerfarna handläggare och jurister på prov.

Filip Henriksen
Jurist
Styrning och stöd

Innehåll

Partnerskapsavtalet och upphandling.....	2
Ett avtal mellan två parter där kommunen anskaffar en vara eller en tjänst (punkt 1-3).....	2
Ett avtal där kommunen väljer leverantör (punkt 4)	2
Ett avtal med ekonomiska villkor (punkt 5).....	3
Ett avtal med rättsligt bindande skyldigheter (punkt 6)	3
Vikten av att bedöma avtalsinnehållet.....	3
Sammanfattning	4
Partnerskapsavtalet och kommunallagen	4
Angelägenheter av allmänt intresse	5
Stöd till enskilda	5
3. Idéburet partnerskap och statsstödsreglerna	6
3.1 Stödet ska finansieras med hjälp av offentliga medel.....	6
3.2 Stödet riktar sig till vissa företag eller viss produktion.....	6
3.3 Stödet ska mottagaren en fördel.....	7
3.4 Stödet snedvrider eller hota att snedvrیدا konkurrensen och påverkar handeln mellan EUs medlemsstater	8
3.5 Stöd av mindre betydelse	8
Sammanfattning.....	9

Partnerskapsavtalet och upphandling

När en kommun vill anskaffa en vara eller en tjänst görs detta genom att kommunen tilldelar en leverantör ett kontrakt. Om en kommun vill ingå ett partnerskap med en idéburen organisation måste kommunen ta ställning till om partnerskapsavtalet utgör ett kontrakt som måste upphandlas enligt exempelvis lagen om offentlig upphandling (LOU). Det är själva avtalsinnehållet i partnerskapsavtalet som måste analyseras för att man ska kunna ta ställning till om avtalet är ett kontrakt i LOUs mening. Om partnerskapsavtalet däremot inte uppfyller kriterierna för att vara ett kontrakt enligt LOU ska upphandlingsregelverket inte tillämpas, eftersom det då inte rör sig om upphandling. Med andra ord behöver avtalsinnehållet stå klart för parterna innan kommunen kan ta ställning till om partnerskapsavtalet är ett kontrakt i LOUs mening.

För att avgöra om partnerskapsavtalet är ett upphandlingspliktigt kontrakt måste avtalsinnehållet analyseras utifrån sex olika rekvisit. Vanligtvis uppfyller partnerskapsavtalet de flesta av dessa, men punkt nummer sex nedan uppfylls vanligtvis inte. Samtliga sex punkter måste alltså vara uppfyllda för att partnerskapsavtalet ska kunna klassificeras som ett kontrakt i LOUs mening och därmed måste upphandlas enligt LOU.

1. Ett avtal mellan två parter ska föreligga
2. Avtalet ska innebära att en överenskommelse har träffats
3. Avtalet innebär att kommunen anskaffar en vara, en tjänst eller en byggentreprenad
4. Avtalet innebär att kommunen gör ett val av leverantör
5. Avtalet ska innehålla ekonomiska villkor; dvs. att kommunen mot vederlag erhåller en prestation från leverantören
6. Avtalet innehåller rättsligt bindande skyldigheter av ömsesidigt bindande karaktär, där fullgörelsen av en avtalad skyldighet är rättsligt återopbart.

Ett avtal mellan två parter där kommunen anskaffar en vara eller en tjänst (punkt 1-3)

När kommunen ingår en överenskommelse med en idéburen organisation sluts vanligtvis ett avtal som närmare preciserar överenskommelsens art, omfattning och annat innehåll. Det innebär också att kommunen, på ett eller annat sätt, anskaffar en vara eller en tjänst. Att det ska röra sig om en anskaffning innebär att LOU inte är tillämpligt när kommunen lämnar bidrag eller agerar som säljare, eftersom detta inte rör en anskaffning av en vara eller en tjänst för kommunens räkning. Vanligtvis rör ett partnerskapsavtal någon typ av tjänst, som kommunen vill att den idéburna organisationen ska utföra. Det kan exempelvis handla om att besöka äldre och ensamma personer, att bedriva stödsamtal eller anordna andra typer av aktiviteter för vissa utvalda grupper. När kommunen ingår ett sådant partnerskapsavtal uppfylls vanligtvis kriterierna i punkt 1-3 ovan: Ett avtal föreligger mellan två parter, en överenskommelse har träffats och kommunen har anskaffat en tjänst från den idéburna organisationen.

Ett avtal där kommunen väljer leverantör (punkt 4)

Det så kallade selektivitetskravet innebär kravet på att ett offentligt kontrakt, i LOU, också måste innebära att kommunen gör ett val av leverantör. När kommunen väljer att ingå ett partnerskapsavtal med en idéburen organisation uppfylls detta rekvisit i princip alltid, eftersom kommunen faktiskt gör ett val av vilken idéburen organisation som man vill ingå partnerskapsavtalet med.

Ett avtal med ekonomiska villkor (punkt 5)

För att avtalet ska anses innehålla ekonomiska villkor krävs att kommunen erhåller en prestation mot vederlag. Det behöver nödvändigtvis inte handla om pengar, utan kan vara någon annan form av motprestation från kommunens sida i anledning av den tjänst som den idéburna organisationen utför. Ett partnerskapsavtal som innebär att en idéburen organisation helt ideellt utför en viss tjänst på kommunens vägnar anses inte vara ett avtal med ekonomiska villkor. Vid tolkning av partnerskapsavtalet måste man därför granska villkoren och avgöra om kommunen har ett ekonomiskt intresse inom ramen för partnerskapet.

Ett avtal med rättsligt bindande skyldigheter (punkt 6)

De flesta idéburna partnerskap uppfyller punkterna 1-5, men för att partnerskapsavtalet ska kunna klassificeras som ett offentligt kontrakt enligt LOU krävs också att den sjätte punkten uppfylls: För att partnerskapsavtalet ska kunna klassificeras som ett offentligt kontrakt krävs att kontraktet innehåller *rättsligt bindande skyldigheter av ömsesidigt bindande karaktär*, där *fullgörelsen* av en avtalad skyldighet är *rättsligt åberopbar*. Vad betyder då det här? Enkelt uttryckt kan man säga att ett partnerskapsavtal och ett kommersiellt avtal skiljer sig på en ytterst viktig punkt, nämligen att det kommersiella avtalet har ett sådant avtalsinnehåll att om en part bryter mot avtalet, så kan motparten gå till domstol och kräva att dennes part fullgör sin del av de avtalade förpliktelseerna. Ett exempel på ett kommersiellt avtal avtalet mellan en kommun och en leverantör av IT-utrustning. I ett sådant avtal finns exempelvis villkor kring leveranstid och pris – om leverantören bryter ett sådant avtalsvillkor kan kommunen kräva fullgörelse genom att väcka talan i domstol. Kommunen kanske anser att leverantören har levererat fel utrustning eller till ett pris som man menar inte stämmer överens med avtalet. Partnerskapsavtalet med en idéburen organisation kännetecknas emellertid av en avsaknad av sådana klausuler som är *rättsligt åberopbara i domstol* och som därmed kan *verkställas*. Ett partnerskap kännetecknas snarare av tillit, samarbete och där båda parter bidrar med resurser för ett gemensamt allmännyttigt ändamål. Genom att ingå ett partnerskapsavtal med en idéburen organisation, istället för att genomföra en upphandling, förlorar den offentliga parten möjligheten att kräva fullgörelse. Om avtalet innehåller klausuler som ger kommunen rätt att kräva fullgörelse av den idéburna organisationen rör det sig istället om ett offentligt kontrakt. I dessa delar är det också viktigt att se över hur finansieringen kring en angelägenhet, som en idéburen aktör ska ansvara för, eventuellt påverkar partnerskapsavtalets karaktär.

Vikten av att bedöma avtalsinnehållet

Om en kommun ingår ett partnerskapsavtal, som senare visar sig uppfylla kraven för ett offentligt kontrakt, riskerar kommunen ekonomiska sanktioner i form av en upphandlingsskadeavgift. Det är därför mycket viktigt att i ett tidigt skede fundera över avtalsinnehållet, analysera detta och bedöma om det uppfyller kraven för att vara ett kontrakt i LOUs mening. Ett illustrerande exempel är Högsta förvaltningsdomstolens dom i mål 3165-19 (HFD 2020 ref. 15) där en kommun förpliktigades betala 5 000 000 kr i upphandlingsskadeavgift. I rättsfallet hade kommunen ingått ett avtal, som betecknades som idéburet offentligt partnerskap, med en stiftelse. Stiftelsen skulle ansvara för driften av ett äldreboende. Kommunen hade genom avtalet förbundit sig att betala en årlig ekonomisk ersättning till stiftelsen. Kommunen och stiftelsen hade därmed avtalat om en ekonomisk motprestation för de åtaganden som stiftelsen skulle stå för; nämligen att ansvara för

driften av äldreboendet. Avtalet innehöll också en bestämd giltighetsperiod, en bestämd uppsägningstid, villkor om befrielsegrunder samt en bestämmelse om att tvister med anledning av avtalet ska avgöras av allmän domstol om parterna inte kommer överens.

HFD konstaterar att en kommun är skyldigt att tillhandahålla äldreomsorg för kommuninvånarna och att stiftelsen, genom avtalet, åtagit sig att tillhandahålla en tjänst för vilket kommunen är ansvarig och att tjänsterna utförs för kommunens räkning i utbyte mot ekonomisk ersättning. Stiftelsens prestationer, menar domstolen, var av direkt ekonomiskt intresse för kommunen och ger upphov till ömsesidiga rättigheter och skyldigheter som ytterst kan bli föremål för prövning i allmän domstol. Med anledning av detta ansåg HFD att avtalet innehöll ekonomiska villkor i LOUs mening. HFD konstaterade också att den tjänst som omfattades av avtalet inte är undantagen i upphandlingslagstiftningen. Det spelade inte heller någon roll huruvida stiftelsen bedrev verksamheten utan vinstsyfte, är organiserat som ett företag eller att avtalet mellan kommunen och stiftelsen betecknades som ett idéburet offentligt partnerskap.

Sammanfattning

Ett partnerskapsavtal med en idéburen organisation likar i många avseenden ett offentligt kontrakt. Det är ett avtal mellan två parter, kommunen anskaffar vanligen en tjänst och det finns ofta ekonomiska villkor. Det som skiljer partnerskapsavtalet mot ett kontrakt i LOU är framförallt att partnerskapsavtalet saknar rättsligt bindande skyldigheter på ett sådant sätt att dessa skulle vara åberopbara i domstol. Det är just på denna punkt som avtalen skiljer sig åt: Ett partnerskap med en idéburen organisation bygger på samarbete, tillit och att båda bidrar med resurser. I ett kommersiellt avtal, exempelvis ett köpeavtal, finns det skäl att på juridisk väg tillförsäkra sig att vissa förpliktelser i avtalet går att åberopa i domstol. Om det känns nödvändigt att införa klausuler i avtalet, som är rättsligt bindande och där fullgörande ska vara rättsligt verkställbart, är ett idéburet partnerskap inte att rekommendera. I sådana fall får man överväga att anskaffa varan eller tjänsten enligt upphandlingslagstiftningen.

Partnerskapsavtalet och kommunallagen

En annan bedömning som måste göras, innan man ingår ett partnerskap med en idéburen organisation, är att ta ställning till om verksamheten är förenlig med kommunallagen. Utgångspunkten är att kommunen får ha hand om angelägenheter som är av allmänt intresse och som har anknytning till kommunens område eller deras invånare. En kommun får inte ha hand om en angelägenhet som enbart staten, en annan kommun eller en annan region ska ha hand om. När det gäller kommunens relation till näringslivet är utgångspunkten att kommunen får vidta åtgärder för att allmänt främja näringslivet i kommunen, men individuellt riktat stöd till enskilda näringsidkare är som utgångspunkt förbjudet, om det inte finns synnerliga skäl. Kommunallagens befogenhetsregler och reglerna om stöd till näringslivet kan därför påverka hur ett samarbete med en idéburen organisation får gå till, men också om ett sådant samarbete överhuvudtaget är möjligt.

Angelägenheter av allmänt intresse

Som anføres ovan får en kommun ha hand om angelägenheter som är av allmänt intresse och som har anknytning till kommunens område eller deras invånare. Detta innebär att den verksamhet kommunen vill bedriva tillsammans med en idéburen organisation ska vara av allmänt intresse. Mycket av det en kommun gör idag är reglerat i lag: Kommunen är huvudman för skolan, ansvarar för planväsendet, räddningstjänsten och svarar för socialtjänst inom sitt område och har därmed det yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp de behöver. En kommuns uppgifter kommer ofta till uttryck i speciallagstiftningen. Kommunallagen däremot ger kommunen ett mer allmänt mandat att ta hand om angelägenheter som är av allmänt intresse, och som har anknytning till kommunens område eller dess invånare. Vad detta konkret innebär utvecklas i huvudsak genom rättspraxis.

Huruvida en angelägenhet är av allmänintresse får bedömas utifrån vad som är lämpligt, ändamålsenligt och skäligt. Inför ett eventuellt partnerskapsavtal med en idéburen organisation måste man därför bedöma om den verksamhet som omfattas av partnerskapsavtalet är av allmänt intresse, och huruvida det är lämpligt, ändamålsenligt och skäligt att kommunen engagerar sig i angelägenheten. Kommunen kan inte ingå ett partnerskapsavtal kring en angelägenhet som inte är kompetensenlig enligt kommunallagen eller speciallagstiftning.

Stöd till enskilda

Eftersom kommunen enbart får ha hand om angelägenheter av allmänintresse finns ett principiellt förbud att ge en enskild individuellt stöd med stöd av den allmänna befogenhetsregeln i 2 kap. 1 § kommunallagen. Det anses nämligen inte ligga i allmänintresset att en enskild person får ett individuellt stöd. För att en kommun ska kunna ge enskilda stöd krävs därför stöd i annan lag – exempelvis rätten till bistånd enligt socialtjänstlagen eller vissa typer av bidrag och bistånd enligt lag (2009:47) om vissa kommunala befogenheter. Stöd till enskilda behöver nödvändigtvis inte vara ett ekonomiskt bidrag. Det kan också handla om att befria en person från att betala en avgift som då indirekt blir ett stöd till enskild.

I samband med att kommunen överväger att ingå ett partnerskapsavtal med en idéburen organisation är det därför viktigt att bedöma huruvida avtalet kan anses innebära ett understöd till enskild, vilket alltså anses strida mot den allmänna kompetensen. Det torde däremot höra till ovanligheterna att ett idéburet partnerskap aktualiserar frågor om stöd till just enskilda personer.

Kommunallagen innehåller också ett principiellt förbud om understöd till enskilda näringsidkare. Enligt 2 kap. 8 § KL får kommunen genomföra åtgärder för att *allmänt* främja näringslivet i kommunen. *Individuellt* riktat stöd till enskilda *näringsidkare* får lämnas endast om det finns synnerliga skäl för det. Det är alltså förbjudet att ge stöd till enskilda näringsidkare i kommunen, om det inte finns synnerliga skäl. I förarbetena framgår att en kommun kan få stödja en näringsidkare om stödet är nödvändigt för att uppnå en viss minimistandard av kommersiell service. Det kan exempelvis handla om att ge stöd åt en livsmedelsbutik eller en bensinstation i ett glesbygdsområde. Även hotellverksamhet anses kunna understödjas av kommunen när enskilda personer eller företag inte är beredda att göra nödvändiga insatser för att trygga tillgången till hotell i kommunen.¹ Dessa typer av stöd riktar sig i huvudsak till det s.k. egentliga näringslivet. När det gäller stöd till kompetensenliga verksamheter,

¹ Prop. 1990/91:117 s. 153

även om dessa drivs av privata aktörer, får sådant stöd om det är ett allmänt intresse att så sker.²

3. Idéburet partnerskap och statsstödsreglerna

För att kommunen ska kunna ingå ett partnerskap med en idéburen organisation måste vi följa statsstödsregelverket. Innehållet i och verkan av avtalet får inte innebära s.k. otillåtet statsstöd. Regler om statsstöd kommer från EU-rätten och innebär att vissa typer av stöd är oförenliga med den inre marknaden. Med otillåtet statsstöd avses, enligt artikel 107 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (FEUF), ”stöd som ges av en *medlemsstat* eller med hjälp av *statliga medel*, av vilket slag det än är, som *snedvrider* eller *botar att snedvrída* konkurrensen genom att *gynna* vissa *företag* eller viss *produktion*, *oförenligt* med den inre marknaden i den utsträckning det *påverkar* handeln mellan medlemsstaterna.” Ur detta kan man utläsa fem olika rekvisit (krav).

3.1 Stödet ska finansieras med hjälp av offentliga medel

En förutsättning för att ett stöd ska anses otillåtet är att åtgärden ges av statliga medel och kan kopplas till det offentliga. När kommunen vill ingå ett partnerskapsavtal får det anses att detta rekvisit alltid är uppfyllt.

3.2 Stödet riktar sig till vissa företag eller viss produktion

Om ett stöd ges med offentliga medel krävs också att stödet ska vara selektivt. Det ska rikta sig till vissa företag eller en viss produktion. När kommunen ingår ett partnerskapsavtal med en idéburen organisation torde kravet på selektivitet alltid vara uppfyllt. En fråga av central betydelse är vad som ska anses vara ett företag i EU-fördragets bemärkelse. Otillåtet statsstöd måste, som nyss nämnts, rikta sig till vissa företag eller viss produktion. EU-domstolen har i ett flertal avgöranden uttalat ett företag i fördragets mening är enheter som bedriver ekonomisk verksamhet, oberoende av deras rättsliga ställning och hur de finansieras. Det krävs inte heller att företaget drivs i vinstsyfte, vilket är det vanliga när man talar om ett företags egentliga syfte: att exempelvis generera vinst till ett aktiebolags aktieägare. Huruvida ett företag bedriver ekonomisk verksamhet eller inte beror på om företaget erbjuder varor och tjänster på en marknad. Detta kan se olika ut i olika länder och vid olika tillfällen. Viss typ av verksamhet anses dock inte vara ekonomisk verksamhet. Det gäller exempelvis myndighetsutövning. I övrigt har EU-kommissionen uttalat att det inte går att upprätta en särskild lista eller förteckning över sådan verksamhet som alltid ska anses vara icke-ekonomisk, och därmed inte omfattas av statsstödsreglerna. Även här är ovan nämnda dom från Högsta förvaltningsdomstolen (HFD) relevant. HFD konstaterade att kommunen hade ett direkt ekonomiskt intresse angående driften av äldreboendet. Det står därmed klart att driften av ett äldreboende, i Sverige, är en ekonomisk verksamhet av allmänt intresse. En sådan tjänst omfattas därför av statsstödsregelverket.

Statsstödsreglerna gäller så att säga för viss typ av verksamhet som tillhandahålls i en marknadsmiljö. Sjukhusverksamhet anses normalt inte vara en ekonomisk verksamhet, men om en sådan verksamhet konkurrensutsätts och därmed kan utsättas för konkurrens från olika aktörer på en marknad kan det innebära att sådan

² Detta är dock ifrågasatt. Se Hedelin, J, *Kommunal konkurrensrätt*, s. 312 och A. prop. s. 34

verksamhet är ekonomisk.³ Det man brukar tala om för att avgöra om en viss tjänst inom välfärdssektorn är att definiera som en icke-ekonomisk verksamhet är huruvida medlemskap i systemet är obligatoriskt, om verksamheten har ett socialt syfte, att det inte finns något vinstsyfte, att förmånerna som lämnas är oberoende av hur stora bidrag som lämnats och om verksamheten övervakas av staten. Dessa kriterier utgör den s.k. solidaritetsprincipen.⁴

Vid ingåendet av ett partnerskapsavtal är det därför viktigt att utreda om den idéburna organisationen kan anses vara ett företag. Frågan är med andra ord om organisationen bedriver ekonomisk verksamhet och verkar på en marknad. Om så inte är fallet brukar man tala om icke-ekonomisk verksamhet, och sådan verksamhet omfattas inte av statsstödsreglerna.

3.3 Stödet ska mottagaren en fördel

För att en stödåtgärd ska anses vara otillåten måste det stöd som den idéburna organisationen mottagit medföra att de får en ekonomisk fördel – ett gynnande. Man måste avgöra om mottagaren får ekonomiska fördelar som den inte skulle ha erhållit under normala marknadsvillkor. För att ta reda på om ett gynnande har skett måste jämför man med hur kommunen skulle ha agerat om kommunen vore en privat aktör i en jämförbar situation. Kort sagt kan man säga att en marknadsmässig åtgärd inte är statsstöd. Det finns olika metoder för att bedöma en åtgärds marknadsmässighet.⁵ När det gäller gynnakriteriet, och tjänsten är av allmänt intresse, görs bedömningen med stöd av de s.k. altmarktkriterierna.⁶

När det gäller statsstöd är det viktigt att skilja mellan två olika typer av tjänster. Det handlar om tjänster som *inte* anses vara av allmänt intresse och tjänster som *är* av allmänt intresse. De senare tjänsterna kan delas in i två underrubriker: tjänster av allmänt ekonomiskt intresse (SGEI) och icke-ekonomiska tjänster av allmänt intresse (NESGI). En tjänst av allmänt intresse som bedöms vara icke-ekonomisk omfattas inte av EU-fördragets bestämmelser och därmed är reglerna om statsstöd inte tillämpliga. Det är bara tjänster av allmänt ekonomiskt intresse som omfattas av statsstödsreglerna.⁷

För ett stöd ska kunna klassificeras som otillåtet statsstöd ska det gynna ett visst företag eller en viss produktion. Det finns däremot ingen förteckning eller någon särskild lista över vilken typ av verksamhet som är att definiera som icke-ekonomisk verksamhet.⁸ När kommunen vill ingå ett IOP och lämna stöd till en idéburen

3 I Tribunalens dom (Dôvera mot kommissionen) rådde intensiv och komplex konkurrens inom det slovenska sjukförsäkringssystemet. Eftersom inslagen av konkurrens och möjligheten att göra vinst fanns så konstaterade domstolen att verksamheten var ekonomisk och att sjukförsäkringsbolagen därmed var att beakta som ett företag ur ett statsstödsperspektiv.

4 När det gäller statsstöd för tillhandahållande av tjänster av allmänt ekonomiskt intresse: se kommissionens meddelande EUT C 8/02 11.1.2012

5 Kommissionens tillkännagivande om begreppet statligt stöd som avses i artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionsätt, EUT C 262/01 19.7.16.

6 Gällande innehållet av dessa kriterier – se Upphandlingsmyndighetens hemsida. Notera att kommissionens förordning om de minimis-stöd inom ramen för SEGI inte kan tillämpas tillsammans med Altmarktkriterierna – SOU 2015:24 s. 403

7 Icke-ekonomiska tjänster av allmänt intresse kan inte vara föremål för ett tjänstekontrakt. Jfs. HFD 2020 ref. 15 p. 18

8 I kommissionens meddelande om ersättning för tillhandahållande av tjänster av allmänt ekonomiskt intresse anför kommissionen att ”Frågan huruvida det finns en marknad för vissa tjänster kan vara beroende av hur dessa tjänster är organiserade i den berörda medlemsstaten. Reglerna om statligt stöd gäller endast om en viss verksamhet tillhandahålls i en

organisation måste man därför utreda om kommunen *gynnar* ett visst *företag* eller en viss produktion samt huruvida detta företag eller denna produktion bedriver ekonomisk verksamhet.

3.4 Stödet snedvrider eller hota att snedvrیدا konkurrensen och påverkar handeln mellan EUs medlemsstater

Om man gör bedömningen att den idéburna organisationen är ett företag, att företaget gynnas, måste stödet också snedvrیدا eller hota att snedvrیدا konkurrensen och påverka handeln mellan EUs medlemsstater för att man ska kunna tala om ett otillåtet statsstöd (se dock avsnitt 3.5 för undantag). Detta brukar kallas för konkurrens- och samhandelskriteriet. I kravet på att stödet ska snedvrیدا eller hota att snedvrیدا konkurrensen ska det finnas en risk för att den som mottar stödet får en bättre konkurrensposition gentemot andra företag som denne konkurrerar med. Det räcker med att stödet gör det möjligt för mottagaren att behålla sin konkurrensposition på marknaden för att konkurrenskriteriet ska anses uppfyllt. Sannolikheten snedvrیدningen eller hotet om snedvrیدen konkurrens ska dock vara verklig. Den behöver inte vara en betydande eller väsentlig snedvrیدning.

Förutom att stödet snedvrider eller hota att snedvrیدا konkurrensen ska stödet också påverka handeln mellan medlemsstaterna. Detta brukar kalla för samhandelskriteriet. Det krävs normalt inte att stödet de facto påverkar handeln mellan medlemsstaterna, utan det räcker att stödet *kan* påverka handeln. Normalt brukar man säga att stöd av en rent lokal tjänst inte nödvändigtvis utgör statsstöd. Om tjänsten inte har kunder från andra medlemsstater är detta ett tecken på att samhandelskriteriet inte är uppfyllt. Samtidigt får inte stödet medföra att andra aktörer, från andra länder, får svårigheter att ta sig in på den svenska marknaden. Ett exempel på en verksamhet som inte anses uppfylla samhandelskriteriet är bland annat kvinnojourer.⁹

3.5 Stöd av mindre betydelse

Vissa typer av stöd anses vara s.k. försumbart stöd, stöd av mindre betydelse eller de minimis-stöd som man ofta kallar det. Denna typ av stöd anses i regel inte uppfylla konkurrens- och samhandelsrekvisiten (se avsnitt 3.4). Kommissionen har utfärdat förordningar där vissa typer av stöd undantas. Av intresse är framförallt kommissionens allmänna förordning om de minimis-stöd¹⁰ och förordning om stöd för tjänster av allmänt intresse.¹¹

I denna vägledning har vi tidigare berört begreppet tjänster av allmänt intresse. Endast ekonomiska tjänster av allmänt intresse omfattas av statsstödsreglerna. Det framgår också av handledning att ett partnerskap med en idéburen organisation måste falla inom ramen för kommunens kompetens. Enligt utredningen till den nya kommunallagen finns det likheter mellan begreppet tjänster av allmänt intresse och vad som kan vara en angelägenhet av allmänt intresse enligt 2 kap. 1 § kommunallagen.¹² Man torde därför ofta kunna dra slutsatsen att om kommunen får

marknadsmiljö. Den ekonomiska arten av vissa tjänster kan därför skilja sig åt från en medlemsstat till en annan. På grund av politiska val eller den ekonomiska utvecklingen kan klassificeringen av en viss tjänst dessutom komma att ändras över tiden. Vad som inte är en marknadsverksamhet i dag kan förvandlas till en sådan i framtiden, och tvärtom.”

⁹ Det råder dock delade meningar om kvinnojouren som tjänst måste upphandlas; se SOU 2019:56 s. 317-321

¹⁰ Förordning 1407/2013 om de minimis-stöd

¹¹ Se förordning 1407/2013 om de minimis-stöd (den allmänna förordningen) och förordning 360/2012 om de minimis-stöd (SGIE de minimis-förordningen)

¹² SOU 2015:24 s. 414

ingå ett partnerskap med en idéburen organisation, där verksamheten är kompetensenligt enligt kommunallagen, så är tjänsten också av allmänt intresse enligt EU-rättens terminologi. Detta medför att kommissionens förordning om de minimis-stöd för tjänster av allmänt intresse ofta kan vara tillämplig. I grund och botten betyder detta att kommunen kan få ge stöd, under ett visst belopp och för en viss tid, till en idéburen organisation under förutsättning att rekvisiten för otillåtet statsstöd ovan är uppfyllda, om man följer förordningen. Upphandlingsmyndigheten har upprättat en checklista kring de krav som följer av. SGIE de minimis-förordningen.¹³

Sammanfattning

När kommunen vill ingå ett partnerskap med en idéburen organisation finns det både möjligheter och begränsningar i kommunallagen, upphandlingslagstiftningen och EU-rätten. När det gäller stöd innehåller kommunallagen bestämmelser om vad en kommun överhuvudtaget får göra. En av dessa bestämmelser föreskriver att individuellt riktat stöd till enskilda näringsidkare inte får ges, om det inte finns synnerliga skäl. Vad gäller statsstödsreglerna får kommunen inte ge stöd åt ett företag, som innebär att detta gynnas i förhållande till andra aktörer på marknaden samt att detta påverkar samhandeln inom unionen. Även om ett stöd är oproblematiskt ur ett EU-rättsligt perspektiv kan kommunallagens principiella förbud om individuellt riktat stöd vara ett större hinder. Slutligen får partnerskapet inte innebära att kommunen tilldelar ett offentligt kontrakt.

Det kan uppstå situationer där man drar slutsatsen att ett stöd eller en finansiering inte aktualiserar EUs statsstödsregler men att kommunallagens regler förbjuder stödet, eftersom det saknas synnerliga skäl. Däremot torde många av de partnerskap en kommun skulle kunna tänkas ingå vara tjänster av allmänt intresse, eftersom den kommunala kompetensen gäller för angelägenheter som ligger i allmänintresset. Detta medför, ur ett statsstödsperspektiv, att man måste undersöka om altmarkkriterierna är uppfyllda eller om den särskilda SGEI de minimis-förordningen är tillämplig.

¹³ <https://www.upphandlingsmyndigheten.se/statsstod/forordning-om-stod-av-mindre-betydelse/villkoren-for-sgei-de-minimis-stod/>

Beslutsärende: Remiss -
förslag till näringslivsprogram
2021-2025

10

210N94

Tjänsteskrivelse

Handläggare
Katarina Stistrup
Tfn 026-17 82 82
katarina.stistrup@gavle.se

Arbetsmarknads- och
funktionsrättsnämnden
Omvårdnadsnämnden
Socialnämnden

Remissyttrande – Förslag till näringslivsprogram 2021-2025, 21KS125

Förslag till beslut

- Att anta yttrandet som sitt eget,
Att överlämna yttrandet till kommunstyrelsen, samt
Att paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Bakgrund

Näringslivsprogrammens programperiod för åren 2018–2020 är avslutad och ett förslag på nytt näringslivsprogram har arbetats fram. Framtagandet av förslaget till det nya näringslivsprogrammet har skett i flera steg, med ett antal dialogträffar, intervjuer, workshop, enkätutskick och referensgruppsmöten.

Förslaget till det nya programmet ska visa vägen för det arbete som behövs och för att nå programmålet om ett påtagligt förbättrat företagsklimat inom Gävle kommun. De målområden som ringas in i programmet är:

- Gävle kommuns service till företag.
- Så hittar företag rätt kompetens att anställa.
- Gävle växer.
- Gävle för alla.

Gävle kommuns Näringslivs- och upphandlingsutskott har beslutat att skicka förslaget på remiss för att få in yttranden innan beslut ska fattas i kommunfullmäktige i juni 2021.

Remissen går till kommunens nämnder, kommunala bolagsstyrelser samt gemensamma förbund, politiska partier representerade i Gävle kommunfullmäktige, Gävle företagarföreningar, Företagarna Gävle, Svenskt Näringsliv

Gävleborg, Fastighetsägarna MittNord, Mellansvenska Handelskammaren, LRF Gävleborg, Movexum, FPX, Gävle Citysamverkan, Marknadsplats Gävle och Högskolan i Gävle.

Yttrande

De tre välfärdsnämnderna Arbetsmarknad- och funktionsrättsnämnden, Omvårdnadsnämnden och Socialnämnden tillsammans med sektor Valfärd är i allra högsta grad betjänta av goda relationer med privata utförare och ett gott näringslivsklimat. En betydande del av verksamheten bedrivs av privata utförare och sektorn arbetar aktivt med att arbeta i partnerskap med dessa utförare. (Se tabell 1 för antal avtal.)

Fler privata utförare inom Valfärd Gävles ansvarsområden är dock inte synonymt med fler arbetstillfällen i Gävle eftersom man i praktiken flyttar en del av en verksamhet från att utföras i kommunal regi till att utföras i privat regi. Utifrån ett kvalitetsperspektiv anses en mix av utförare (kommunal, privat och idéburen) driva utveckling och bädda för mångfald vilket gynnar medborgarna.

Valfärd Gävle anser att det föreslagna näringslivsprogrammet är väl formulerat och med relevanta målområden.

Tabell 1. Antal avtal och köp av verksamhet

Nämnd	Antal avtal	Köp av verksamhet år 2020
Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	26 avtal (T.ex. personlig assistans, vuxenutbildning och särskilda boenden)	188 miljoner
Omvårdnadsnämnden	16 avtal (Vård- och omsorgsboende och hemtjänst)	416 miljoner
Socialnämnden	165 avtal (T.ex. HVB, öppenvård, konsulentstödda jour- och familjehem)	162 miljoner

För att programmet ska tjäna ett tydligare syfte saknas ett perspektiv: *förutsättningar för planering och långsiktiga etableringar*. Det är inte ovanligt att externa utförare kontaktar Valfärd Gävle med frågor om kommunens behov av framtida etableringar av exempelvis särskilda boenden, dvs verksamheter som innebär mycket stora investeringskostnader och som kräver en långsiktig planering. Ur Valfärd Gävles perspektiv skulle en politiskt antagen mångfaldsplan eller motsvarande underlätta en sådan planering. I en mångfaldsplan kan en ambitionsnivå rörande fördelningen av hur stor del av

verksamheten som ska drivas i egenregi och i privat regi (när det gäller verksamhet inom Valfärd Gävles ansvarsområde) uttryckas. Detta skulle underlätta kommunikationen betydligt gällande kommunens framtida behov och kommande upphandlingar, och aktiv kommunikation beskrivs i förslaget till program (helt korrekt) som en framgångsfaktor mellan kommun och näringsliv.

Magnus Höjjer
Sektorchef
Valfärd Gävle

Socialnämnden, Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden och Omvårdnadsnämnden har ålagts svara på remiss gällande "Näringslivsprogram 2021-2025"
Remissen hanteras för beslut av nämnderna vid deras sammanträden den 27, 28 respektive den 29 april 2021.
Katarina Stistrup, bitr sektorchef, har varit ansvarig handläggare i ärendet.

2021-03-10

Följebrev

Ärende Dnr 21KS125

Annika Janglund
Telefon 026- 17 82 85
Annika.janglund@gavle.se

Ärende: Näringslivsprogram 2021–2025

Vårt dnr: 21KS125

Handlingar: Förslag på Näringslivsprogram 2021–2025

Svarsdatum: Svar senast den 20 april 2021

Remiss – Förslag till näringslivsprogram 2021–2025

Näringslivsprogrammets programperiod för åren 2018–2020 är avslutad och ett förslag på nytt näringslivsprogram har arbetats fram. Framtagandet av förslaget till det nya näringslivsprogrammet har skett i flera steg, med ett antal dialogträffar, intervjuer, workshop, enkätutskick och referensgruppsmöten.

Förslaget till det nya programmet ska visa vägen för det arbete som behövs och för att nå programmålet om ett påtagligt förbättrat företagsklimat inom Gävle kommun.

Gävle kommuns Näringslivs- och upphandlingsutskott har beslutat att skicka förslaget på remiss för att få in yttranden innan beslut ska fattas i kommunfullmäktige i juni 2021.

Remissen går till kommunens nämnder, kommunala bolagsstyrelser samt gemensamma förbund, politiska partier representerade i Gävle kommunfullmäktige, Gävle företagareföreningar, Företagarna Gävle, Svenskt Näringsliv Gävleborg, Fastighetsägarna MittNord, Mellansvenska Handelskammaren, LRF Gävleborg, Movexum, FPX, Gävle Citysamverkan, Marknadsplats Gävle och Högskolan i Gävle.

Du hittar förslaget till det nya näringslivsprogrammet bifogad i detta mejl.

Vi vill ha era remissvar skickade till kommunstyrelsen@gavle.se **senast den 20 april 2021**. Märk yttrandet ”**Remiss näringslivsprogram 2021-2025, diarienummer 21KS125**”.

Eventuella frågor besvaras av Annika Janglund, programledare för näringslivsprogrammet.

Med vänliga hälsningar

Helene Åkerlind
Kommunråd
Ordf. Näringslivs- och upphandlingsutskottet

Annika Janglund
Programledare näringslivsprogrammet

Kommunstyrelsen

Tjänsteskrivelse - Näringslivsprogrammet 2021-2025

Förslag till beslut

Sektor Styrning och stöd föreslår Näringslivs- och upphandlingsutskottet besluta

att remittera utkast till Näringslivsprogram 2021–2025 till nämnder, styrelser och gemensamma förbund samt politiska partier och näringslivs- och företagorganisationer

att remisstiden går ut den 20 april 2021

Ärendet i korthet

Kommunstyrelsen har gett sektor Styrning och stöd uppdrag att ta fram ett nytt Näringslivsprogram.

Näringslivsprogrammet ska visa vad näringslivet i Gävle kommun behöver. Programmets målområden är vad som krävs för att Gävle ska vara en företagsplats där företag kan växa och utvecklas, dit företag lockas och där nya företag startas.

Programmet är framtaget av kommunen och näringslivet tillsammans. Kommunen tar på sig ledartröjan och krokarm med företagen för att hitta rätt i vad som behöver förbättras. Näringslivsprogrammets mål är ett påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle kommun.

Näringslivsprogrammet berör såväl kommunala som privata verksamheter, varför programmet bör remitteras till kommunens nämnder och styrelser samt externa organisationer.

Remisstiden går ut den 20 april 2021.

Beslutsunderlag

- Förslag Näringslivsprogram 2021–2025
- Följebrev (missiv)

Beslutet ska skickas till

Näringslivsavdelningen

2(2)

Datum 2021-03-02 Sid 63(173)

Diarienummer: 21KS125

Dnr 21KS125-3

Kommunstyrelsen

Annika Janglund
Näringslivsutvecklare

Förslag till närlingslivs- program

2021-2025

Det är företagen som gör Gävle!

Flera och mer konkurrenskraftiga företag skapar arbetstillfällen och skatteintäkter. När företagen mår bra, mår Gävle kommun bra. Vi växer tillsammans!

Innehåll

Vad är näringslivsprogrammet?	3
Målområden.....	4
Gävle kommuns service till företag	4
Så hittar företag rätt kompetens att anställa	5
Gävle växer	6
Gävle för alla	8
Förutsättningar för programmet	10
Vem bestämmer?	10
Var sker verkstaden?	10
Hur mäts skillnaden?	11
Tillsammans	11
Näringslivsprogrammet och hållbar utveckling	12

Vad är näringslivsprogrammet?

Näringslivsprogrammet ska visa vad näringslivet i Gävle kommun behöver. Programmets målområden är vad som krävs för att Gävle ska vara en företagsplats där företag kan växa och utvecklas, dit nya företag lockas och där nya företag startas.

Varje målområde utvärderas genom mätetal, så att vi ser om vi förbättras över tid.

Programmet är framtaget av kommunen och näringslivet tillsammans. Kommunen tar på sig ledartröjan och krokarm med företagen, för att hitta rätt i vad som behöver förbättras.

Näringslivsprogrammets mål är ett påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle kommun.

Målområden

Gävle kommuns service till företag

Företag kontaktar Gävle kommun i många frågor, till exempel för rådgivning, vid upphandlingar och beslut. Oavsett vad det gäller, ska företag få professionellt, snabbt och tydligt bemötande. Därför ska Gävle kommun ha kunskap och förståelse om företagets vardag.

Vad kan förväntas?

- **Ett gott bemötande är en självklarhet och genomsyrar kommunens arbete** – från högsta chef till enskilda medarbetare.
- Gävle kommun ska ge **god service och se möjliga lösningar** istället för hinder. Det krävs ibland mod att fatta snabba beslut för kundens bästa.
- Genom **bra och tydlig rådgivning** gör Gävle kommun det lättare för kunden att göra rätt.
- Det är **tydligt vilka förväntningar som kan ställas** på kommunen. Det ska gå att få **återkoppling inom rimlig tid** och den ska vara begriplig för alla.
- Ibland innebär kommunala beslut att företag inte får som man önskat. I de fallen behöver det vara extra **tydligt varför beslutet inte togs i den riktning som företaget önskade**.

Hur utvärderas målet?

NKI (nöjd kundindex)¹ målvärde minst 70 på alla områden

Mäter hur nöjda de företag är som haft kontakt med Gävle kommun inom olika områden så som t.ex. bygglov och livsmedelstillsyn.

NUI (nöjd upphandlingsindex)² målvärde minst 70 på alla delar

Mäter hur nöjda de företag är som haft kontakt med Gävle kommun gällande inköp och upphandling.

Resultatet från undersökningen Lokalt företagsklimat³ ska vara minst 3,4 på följande frågor:

- Hur tycker du att kommunala tjänstemäns attityder till företagande är i din kommun idag?
- Hur tycker du att kommunens upphandling är i din kommun idag?
- Till svarande som haft kontakt angående tillstånd, tillsyn eller kontroll: Jag upplever att kommunens handläggare hade förståelse för vår verksamhet.
- Till svarande som haft kontakt angående tillstånd, tillsyn eller kontroll: Kommunens handläggningstid framstår som rimlig.

Så hittar företag rätt kompetens att anställa

Fler människor ska ha den kompetens som företagen efterfrågar. Fler arbetstillfällen är bra för alla och välmående företag ger ökade skatteintäkter. Många aktörer delar på ansvaret att skapa en

¹ Vad är NKI?

Företag som varit i kontakt med Gävle kommun får svara på frågor om hur nöjda de är med service och bemötande. Läs mer om NKI på gavle.se

² Vad är NUI?

Företag som tagit del av anbud från Gävle kommun får svara på frågor om hur nöjda de är med förfarandet. Läs mer om NUI på gavle.se

³ Vad är lokalt företagsklimat?

En undersökning och ranking om det lokala företagsklimatet i Sveriges kommuner som Svenskt Näringsliv gör varje år. Läs mer på foretagsklimat.se

matchning mellan utbud och efterfrågan på arbetsmarknaden. I en föränderlig tid, med ökande digitalisering, är det också nödvändigt att lyfta fram det livslånga lärandet. För att hitta rätt åtgärder behöver näringslivet, kommunen, regionen, staten, skolan och högskolan jobba tillsammans.

Sid 69(173)

Vad kan förväntas?

- **Befintliga företag ska stöttas** så att de kan utvecklas och anställa fler.
- **Kompetenta personer som matchar näringslivets behov ska lockas till Gävle.**
- Kommunen, näringslivet och högskolan ska **fokusera särskilt på branscher med stor utvecklingspotential i Gävle.**
- Det ska finnas **stöd så människor kan och vågar starta nya företag.**
- Skolan, högskolan och näringslivet ska gemensamt **skapa utbildningar som möter näringslivets behov**, nu och i framtiden.
- **Näringslivet ska förbereda studenter för arbetslivet** genom lärlingsplatser och praktik.
- **Människor i arbete ska utvecklas och fortbildas** för att vara attraktiva på arbetsmarknaden.

Hur utvärderas målet?

Ökad sysselsättningsgrad i Gävle kommun årligen

Utveckling av den förvärvsarbetande dagbefolkningen i kommunen. Källa: SCB

Ökad lönesumma i Gävle kommun årligen

Utveckling av total lönesumma i kommunen. Lönesumman utgör summan av bruttolöner som betalats till arbetstagaren. Källa: SCB

Gävle växer

Gävle har som mål att växa till 120 000 invånare år 2030. För att uppnå en befolkningstillväxt krävs att det skapas fler arbetstillfällen. Det sker genom att befintliga företag i Gävle utvecklas och växer, att det startas nya företag och att vi lockar nya företag att flytta till Gävle.

För att det framtida Gävle ska vara konkurrenskraftigt krävs också ett ^{Sid 70(173)} innovativt klimat där hållbarhet och internationalisering ligger högt på agendan och nya idéer blir till. Digitaliseringen ökar lavinartat i samhället, vilket ger ett förändrat vardags- och arbetsliv, något som också behöver prägla hur vår kommun utvecklas.

Vad kan förväntas?

Gävle ska vara en bra plats för företagande. Det ska bland annat finnas tillgängliga lokaler, byggklar verksamhetsmark samt en bra infrastruktur.

Gävle ska vara en trygg plats med bra bostäder och skolor i hela kommunen.

Gävle ska erbjuda ett bra kultur-, fritids och serviceutbud och en levande stadskärna.

Högskolan i Gävle ska vara attraktiv med hög nivå på forskning och utveckling.

Gävle ska fortsätta utvecklas på ett hållbart och modernt sätt, både för att minska påverkan på klimatet och bli mer attraktivt för företagande.

Gävle ska locka entreprenörer, innovatörer och kompetens, både nationellt och internationellt.

Hur utvärderas målet?

Nöjd Region-index från SCB⁴

Hur ser medborgarna på Gävle kommun som en plats att bo och leva på? Resultatet på frågan om trygghet ska förbättras år för år.

⁴ NRI är en del av SCB:s medborgarundersökning som görs på uppdrag av kommuner för att mäta hur invånarna ser på sin kommun. Läs mer på scb.se

Det totala antalet förfrågningar från företag som vill etablera sig i Gävle kommun ska dubbleras under programperioden Sid 71(173)

Antalet nystartade företag i Gävle kommun ska öka från år till år

NRI är en del av SCB:s medborgarundersökning som görs på uppdrag av kommuner för att mäta hur invånarna ser på sin kommun. Läs mer på scb.se

Gävle för alla

Gävle har ett blandat näringsliv med många små och medelstora företag. Basen är fortfarande stora industriföretag men många tjänsteföretag växer sig allt starkare. Gävle Hamn är fortsatt ett viktigt nav för import- och export. Vi har lockat flera stora internationella företag att etablera sig här och Gävle är en populär kongress- och eventstad.

Här erbjuds livskvalitet med närhet till hav, skog och fjäll samtidigt som det är en dryg timme till Stockholm och Arlanda. När världen förändras med nya res- och arbetsmönster har Gävle alla möjligheter att locka nya invånare, företag och besökare.

Vad kan förväntas?

- **Vi ska lyfta fram de branscher som har särskild potential att utvecklas i Gävle.**
- **Vi ska hjälpa varandra** genom att skapa starka nätverk och kluster.
- **Vi ska vara stolta** över det som är bra i Gävle och berätta det för andra.
- **Vi ska fortsätta satsa på hållbarhet** och lyfta fram våra styrkor inom området.
- **Vi ska dra fördel av de starka varumärken som associeras till Gävle.**

Hur utvärderas målet?

Gävle kommun ska vara topp 20 i tidningen Fokus undersökning ”Årets kommun – här är det bäst att leva”

Öka antalet gästrätter och öka omsättningen för kongresser och konferenser till Gävle under programtiden

Gävle kommun ska ha en stadskärna med ökande omsättningsutveckling i Cityindex under programperioden

Resultatet från undersökningen Lokalt företagsklimat ska vara minst 3,4 på följande frågor:

- Hur tycker du att kommunpolitikernas attityder till företagande är i din kommun idag?
- Hur tycker du att allmänhetens attityder till företagande är i din kommun idag?
- Hur tycker du att vägnät, tåg- och flygförbindelser är i din kommun idag?
- Hur tycker du att mobilnät och bredband är i din kommun idag?

Förutsättningar för programmet

Vem bestämmer?

Näringslivsprogrammet beslutas av Kommunfullmäktige. Innan beslut får näringslivet ge synpunkter, så att vi är överens om vad som är viktigt.

Ett näringslivsråd, som består av representanter från näringslivet, politiker och kommundirektör, ska träffas två gånger per år och diskutera näringslivsfrågor.

Gävle kommuns genomförande av programmet koordineras genom kommundirektörens ledningsgrupp, utifrån kommunfullmäktiges, nämnders och bolagsstyrelsers prioriteringar.

Näringslivsprogrammet har referensgrupper med representanter från näringslivet, kommunen och andra samhällsaktörer. De träffas regelbundet för att diskutera arbetet med programmet.

Var sker verkstaden?

De kommunala sektorerna och bolagen är viktiga i arbetet med näringslivsprogrammet. De ansvarar för att bryta ner programmet i sina verksamhetsplaner och ta fram delmål och aktiviteter som bidrar till målet om ett förbättrat företagsklimat.

På Näringslivsenheten finns en programledare som leder arbetet med näringslivsprogrammet. Programledaren planerar möten, arrangerar dialoger, träffar referensgruppen och följer upp programmets mätetal.

För att uppnå programmets mål behöver också näringslivet och andra berörda aktörer bidra i de delar som kommunen inte kan påverka.

Hur mäts skillnaden?

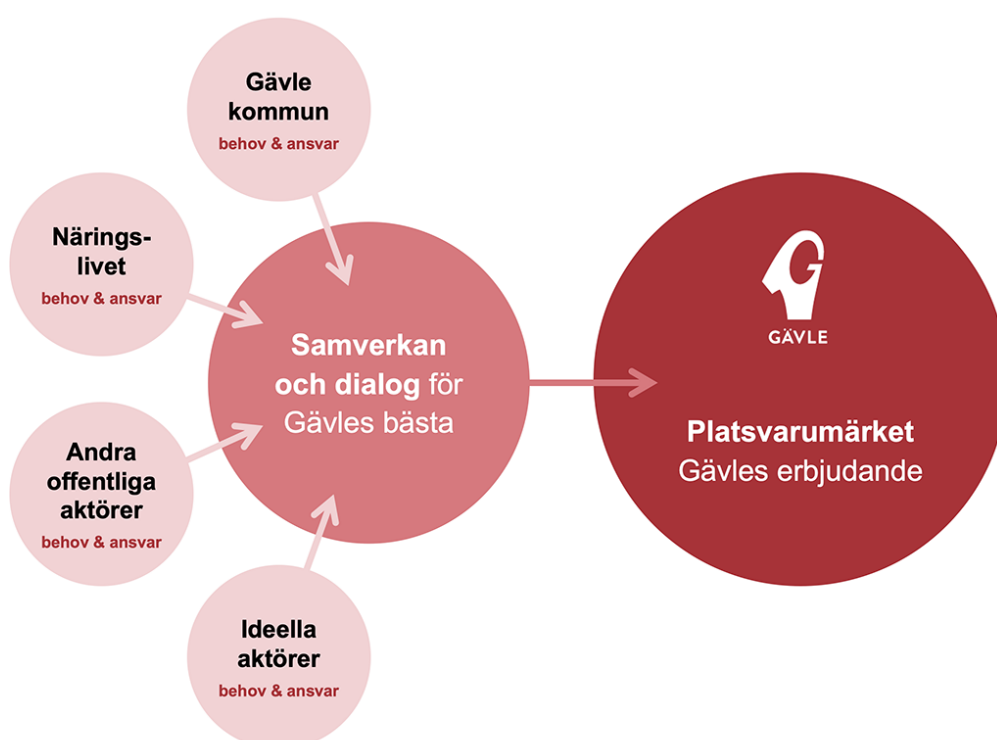
Näringslivsprogrammet följs upp genom de mätetal som anges under respektive målområde. Uppföljningen sker i samband med kommunens årsredovisning och presenteras för kommundirektörens ledningsgrupp och näringslivet varje år.

Mätetalen visar framgången av programmet. För att synliggöra utvecklingen av näringslivsarbetet i Gävle ska mätetalens resultat visualiseras och vara tillgängliga.

Vid programperiodens slut ska Näringslivsprogrammet utvärderas.

Tillsammans

Företagsplatsen Gävle skapas av företagen tillsammans med kommunen. För att uppnå målen i programmet krävs därför samverkan mellan bland annat näringslivet, utbildningsaktörer och kommunen. Vi behöver alla bidra och föra en konstruktiv dialog för att förstå varandras behov och synpunkter.

Kommunen har ett stort ansvar att förverkliga ambitionerna i näringslivsprogrammet utifrån de kommunala uppdragen.

Många av målområdena i programmet är beroende av en aktiv kommunikation. Genomslaget blir ofta bättre om den görs i samverkan och vi står bakom budskapen tillsammans.

Näringslivsprogrammet och hållbar utveckling

FN:s 17 globala mål⁵ definierar arbetet inom Agenda 2030 och vad som krävs för en hållbar utveckling. Näringslivsprogrammet riktar sig mot åtta av dessa mål.

Gävle kommun har tre strategiska program som styr hållbarhetsarbetet; miljöstrategiska programmet, sociala hållbarhetsprogrammet och näringslivsprogrammet.

Kommunens upphandlingar och samverkan med näringslivet ska ske i linje med målet om en klimatneutral plats år 2035 och en mer integrerad och mångsidig arbetsmarknad för fler.

De av FN:s globala mål som påverkar näringslivsprogrammet:

⁵ **Agenda 2030 och de globala målen**

Läs mer på globalamalen.se

Beslutsärende:
Delegationsbeslut

11

210N52

Delegationsbeslut

1. Avgiftsbeslut
Perioden 2021-03-17 – 2021-04-18 485 st
2. Sammanställning av yttrande/handlingar från Inspektionen för vård och omsorg (IVO).
3. Sammanställning av Lex Sarah 2021.
4. Sammanställning av personuppgiftsincidenter till Omvårdnadsnämnden.

Sammanställning av begäran om yttrande/handlingar från Inspektionen för vård och omsorg (IVO) - 2021

Sid 78(173)

	= Avslutade ärenden
	= Pågående ärenden

Nr	Skrivelse från IVO daterat	Dnr	Frågan/ärendet	Svar senast till IVO	Ordförandebeslut, daterat	Ansvarig chef	Beslut
1.	2018-03-07	18ON105	Begäran om uppgifter – uppföljning av gynnande domar – bistånd enligt 4 kap 1 § SoL samt insatser enligt 9 § LSS - ej verkställda domar, äldre än 4 månader	2018-05-02	2018-04-23 (skickat 24/4)	Katarina Stistrup, myndighetschef	
2.	2018-08-20	18ON392	Begäran om yttrande och handlingar – övervägande om att ansöka om utdömande av särskild avgift hos förvaltningsrätten	2018-10-08	2018-10-04 (skickat 4/10)	Katarina Stistrup, myndighetschef	
3.	2019-06-26	19ON222	Underrättelse och begäran om handlingar och uppgifter - Klagomål mot hälso- och sjukvården, Forellplan 1 B	2019-08-19	2019-08-12 (skickat 16/8)	Kia Fernlund	
3.	2019-11-29	19ON222	Underrättelse med möjlighet att lämna synpunkter på förslag till beslut	2020-01-10		Kia Fernlund	Kia Fernlund beslutar 12/12 att avstå från att lämna synpunkter
3.	2020-01-21	19ON222	Beslut IVO avslutar ärendet med följande ställningstagande: - Det har brustit i vården och omsorgen av patienten på aktuellt boende - Det går inte att följa patientens vård och omsorg i varken den kommunala hälso- och sjukvårdsjournalen eller i den sociala dokumentationen - Vårdgivaren har vidtagit adekvata åtgärder med anledning av anmäld händelse.			Kia Fernlund	Ärendet avslutas.

Nr	Skrivelse från IVO daterat	Dnr	Frågan/ärendet	Svar senast till IVO	Ordförandebeslut, daterat	Ansvarig chef	Beslut
4.	2020-01-31	20ON25	Underrättelse och begäran om handlingar och uppgifter - Klagomål mot hälso- och sjukvården, Vallongården	2020-03-04	2020-02-24 (skickat 25/2)	Kia Fernlund, kontorschef	Std 79(173)
4.	2020-09-07	20ON25	Beslut IVO har utrett klagomålet och konstaterar följande brist: - Det har brustit i kontrollen av patientens mat- och vätskeintag. IVO finner inte anledning att kritisera de delar av klagomålet som handlar om: - Beslut om vård i livets slutskede. Vårdgivaren ska beakta IVO:s beslut i sitt systematiska patientsäkerhetsarbete. IVO avslutar ärendet men kan komma att följa upp vilka eventuella åtgärder som vårdgivaren har genomfört med anledning av den identifierade bristen.			Kia Fernlund, kontorschef	Ärendet avslutas.
5	2020-03-12	20ON93	Underrättelse och begäran om handlingar och uppgifter - Klagomål mot hälso- och sjukvården, Forellplan	2020-04-21	2020-04-21 (skickat 21/4, efter OK från IVO)	Kia Fernlund, kontorschef	
5.	2020-11-17	20ON93	Kompletterande begäran - Kopior av listor över kost- och vätskeintag, samt genomförandeplaner	2020-12-02	2020-12-01	Kia Fernlund, kontorschef	
5.	2021-02-10	20ON93	Kompletterande begäran - Nutritionsansvarig dietist – saknar utbildning/legitimation för yrket	2021-03-10	2021-03-09 (1:e vice ordf) (skickat 9/3)	Kia Fernlund, kontorschef	
6.	2020-04-08	20ON128	Underrättelse och begäran om handlingar och uppgifter - Klagomål mot hälso- och sjukvården, Bergmästargården	2020-05-01	2020-05-06 (skickat 7/5)	Anneli Lindblom, kontorschef	
6.	2020-10-16	20ON128	Underrättelse med möjlighet att lämna synpunkter på förslag till beslut	2020-11-09		Anneli Lindblom, kontorschef	Kontorschef beslutar att avstå från att lämna synpunkter.

Nr	Skrivelse från IVO daterat	Dnr	Frågan/ärendet	Svar senast till IVO	Ordförandebeslut, daterat	Ansvarig chef	Beslut
6.	2020-11-17	20ON128	<p>Beslut</p> <p>IVO har utrett klagomålet och har inte funnit brister när det gäller:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rehabiliteringens innehåll och omfattning på korttidsenheten Bergmästaren, Gävle kommun - Rehabiliteringens innehåll och omfattning på Rehabiliteringsmedicin, Sandviken sjukhus och Dagrehabiliteringen på Södertull Din Hälsocentral, Region Gävleborg. 			Anneli Lindblom, kontorschef	<p>Sid 80(173)</p> <p>Ärendet avslutas.</p>
7.	2019-06-02	19ON209	<p>Underrättelse om öppnat ärende och meddelande om inspektion</p> <ul style="list-style-type: none"> - Granskning av ledningssystem för informationssäkerhet (LIS) - Inspektion den 4 september 			Katarina Stistrup	
7.	2019-11-25	19ON209	<p>Underrättelse med möjlighet att lämna synpunkter över innehållet i handlingar.</p>	2019-12-23		Katarina Stistrup	<p>Katarina Stistrup beslutar 29/11 att avstå från att lämna synpunkter</p>
7.	2020-01-21	19ON209	<p>Beslut</p> <p>IVO har identifierat följande brist:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kommunen har inte genomfört någon övergripande riskanalys av informationssäkerheten avseende påverkan på kommunens nätverk och informationssystem. <p>IVO kan komma att följa upp ärendet inom ramen för kommande tillsyn.</p>			Katarina Stistrup	<p>IVO kan komma att följa upp ärendet inom ramen för kommande tillsyn.</p>
7.	2020-01-31	19ON209	<p>Rättelse av beslut</p> <ul style="list-style-type: none"> - IVO inkommer med rättelse av beslut då VG gjort IVO uppmärksamma på att det fanns fel i beslutet daterat 2020-01-21. På sidan 2 stod "Uppsala" där det skulle vara "Gävle". 			Katarina Stistrup	

Nr	Skrivelse från IVO daterat	Dnr	Frågan/ärendet	Svar senast till IVO	Ordförandebeslut, daterat	Ansvarig chef	Beslut
8.	2020-06-09	20ON211	<p>Underrättelse om tillsyn och begäran om uppgifter</p> <p>- IVO genomför en riktad tillsynsinsats maa den pågående smittspridningen av Covid-19. Intervju har skett med enhetschef, Brynäs hemtjänst + klagomål har inkommit. IVO begär yttrande över klagomål samt svar på säkerställande av tre angivna punkter</p>	2020-07-08	2020-06-18 (skickat 22/6)	Anneli Lindblom	Std 81(173)
8.	2020-09-09	20ON211	<p>Beslut</p> <p>- IVO har inte uppmärksammat några brister inom det område som tillsynen omfattat. IVO avslutar därför ärendet.</p>			Anneli Lindblom	Ärendet avslutas
9.	2020-10-26	20ON357 (även AFN och SN)	<p>Meddelande om tillsyn och begäran om uppgifter</p> <p>- IVO genomför, med anledning av utbrottet av covid-19 i Sverige, en tillsynsinsats med underlag av kommunernas inrapporterade ej verkställda beslut. Tillsynen riktar sig till samtliga kommuner i landet. IVO begär svar på ett antal uppgifter, via fomulär.</p>	2020-12-01	Lena Hörnell har hanterat svaren, enligt aktuell formulär från IVO.	Lena Hörnell	
9.	2021-02-15	20ON357 (även AFN och SN)	<p>Meddelande om fortsatt tillsyn</p> <p>- IVO har en pågående tillsyn av verkställighet av socialtjänstinsatser maa utbrottet av covid-19. Tillsynen fortsätter nu i Gävle.</p> <p>- I den fortsatta tillsynen kommer IVO, genom telefon- eller videosamtal med enskilda, att granska vilka konsekvenser kommunens genomförda förändringar i in satser innebär för enskilda samt hur enskilda upplever kommunens hantering av förändringarna.</p> <p>IVO kommer genomföra detta med den chef som nämnden har lämnat kontaktuppgifter till vid IVO:s begäran om uppgifter.</p>			Lena Hörnell	

9.	2021-03-08	20ON357 (även AFN och SN)	Information om intervju i pågående tillsyn samt förslag på tid för intervju - Mailkonversation mellan IVO och Magnus Höijer. Tid för intervju fastställs till den 7 april 2021.			Lena Hörnell	Sid 82(173)
9.	2021-03-31	20ON357 (även AFN och SN)	Underrättelse - Möjlighet att lämna synpunkter. ”Det första underlaget för tillsynen är samtliga uppgifter som ansvariga nämnder i er kommun har lämnat utifrån IVO:s Meddelande om tillsyn och begäran om uppgifter, daterad 2020-10-26. IVO kommer även att intervjua en ansvarig chef, vilket ni har fått information om. Underlaget som består av era nämnders uppgifter är omfattande. För att underlätta för er vid kommunikeringen inför IVO:s beslut har ni möjlighet att redan nu ta del av det underlaget, som bifogas. IVO kommer att komplettera underlaget med protokoll från intervju med ansvarig chef så fort det är genomfört och senast vecka 15. IVO kommer då också att komplettera underlaget med Sammanfattning brukarsamtal, om samtal med enskilda har kunnat genomföras i er kommun.” Bilagor: - Uppgifter som samtliga nämnder i sektorn lämnat in. - Kompletteringar till nämndernas uppgifter från kommunen.			Lena Hörnell	
9.	2021-04-07	20ON357 (även AFN och SN)	Underrättelse - Möjlighet att lämna synpunkter på protokoll från intervju med ansvarig chef. - Synpunkter på det samlade underlaget skall vara IVO tillhanda senast 27 april 2021.	2021-04-27		Lena Hörnell	

Nr	Skrivelse från IVO daterat	Dnr	Frågan/ärendet	Svar senast till IVO	Ordförandebeslut, daterat	Ansvarig chef	Beslut
10.	2020-06-24	20ON223	<p>Meddelande om tillsyn och begäran om journaler m m</p> <ul style="list-style-type: none"> - IVO genomför, med anledning av den pågående smittspridningen av covid-19 i Sverige, en tillsynsinsats som fokuserar på medicinsk vård och behandling för äldre som bor på särskilda boenden. Tillsynen har i ett inledande skede riktat sig mot alla kommuner och regioner i landet. - IVO har genomfört intervju med MAS. - IVO fördjupar granskningen avseende Vallongården och Vardaga Tallåsvägen - IVO begär att ta del av hälso- och sjukvårdsjournaler - IVO begär namn och kontaktuppgifter för patientansvarig sjuksköterska 	2020-07-09	2020-06-26 Svar skickat direkt från MAS, Ulrika Carlsson.	Kia Fernlund	Sid 83(173)
10.	2021-02-02	20ON223	<p>Beslut</p> <p>IVO har i tillsynen funnit brister:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Det har, vid det enskilda boendet som ingår i aktuell tillsyn, inte funnits förutsättningar för att ge en sakkunnig och omsorgsfull hälso- och sjukvård av god kvalitet till äldre med misstänkt eller konstaterad covid-19 - Det går, vid det särskilda boendet som ingår i aktuell tillsyn, inte att följa vården till äldre med misstänkt eller konstaterad covid-19 som bor på särskilt boende pga brister i hälso- och sjukvårdsjournalera. <p>IVO begär att nämnden ska redovisa sin ställning till de brister som IVO konstaterat. Redovisningen ska även innehålla ev åtgärder som nämnden vidtagit eller planerar vidta för att komma till rätta med bristerna.</p> <p>Redovisningen ska innehålla uppgifter om när ev åtgärder genomfördes eller kommer att genomföras.</p>	2021-03-15	2021-03-12 (skickat 12/3)	Kia Fernlund	

Sammanställning av Lex Sarah-ärenden 2021 Omvårdnadsnämnd

Sid 84(173)

	= Avslutade ärenden
	= Pågående ärenden

Nr	Dnr	Händelse-datum	Händelse	Enhet	Ansvarig chef	Åtgärd	Anmälan till IVO	Avslut
1	19ON363	2019-09-09	Brister i bemötande	Egen regi Dagverksamhet för äldre i Sätra	Eva-Lotta Alm- Wahlman	Handledning/Utbildning i bemötande via PBM. En till enhetschef har anställts från 1 november 2019	Ej aktuellt	2019-11-27
2	19ON356	2019-10-24	Personal utelämnat uppgifter till kunds anhörig utan medgivande.	Extern utförare LOV Allt i hemmet	Zarah Asgari	Förtydligat kunds genomförandeplan och samtyckesblankett. Gått igenom sekretesspolicy med personal i bolaget.	Ja	Avskriven 2020-02-12
3	19ON391	2019-11-09	Nattpersonal hör inte kundens larm p.g.a. att personal sover.	Egen regi Selggrens vård- och omsorgsboende	Liselott Smedlund	Medarbetaren får inte jobba nattpass. Information och diskussion på APT. Utb. i social dokumentation	Ej aktuellt	2020-01-15
4	19ON393	2019-11-14	Kund har legat på golvet hela natten och har blivit nedkyld.	Egen regi Furugårdens vård- och omsorgsboende	Charlotta Lindblom	Information på APT om hur personal ska agera när kunder är oroliga.	Ej aktuellt	2020-01-15
5	19ON394	2019-11-11	Kund har legat med "dagkläder" på hela natt och inget inkontinensskydd har bytts.	Egen regi Selggrens vård- och omsorgsboende	Carina Roos	Medarbetaren får inte jobba nattpass. Information och diskussion på APT. Utb. i social dokumentation	Ej aktuellt	2020-01-15

Nr	Dnr	Händelse-datum	Händelse	Enhet	Ansvarig chef	Åtgärd	Anmälan till IVO	Avslut
6	19ON424	2019-12-08	Den enskilde ber medarbetare att tända adventsljusstaken. Som sedan inte släcks och ljusstaken börjar brinna. Kund larmar när brandlarmet går igång.	Egen regi Hemtjänst centrum	Ingela Söderberg	Diskussion om ansvarsfördelning på verksamhetens ledningsgrupp samt på enhetens APT. Information av säkerhetssamordnare om brandsäkerhet. Samverkan med räddningstjänsten.	Ej aktuellt	2020-01-31
7	20ON5	2019-10-09	Den enskilde avviker och hittas på verksamhetens tak. Har klättrat ut genom ett fönster.	Egen regi Fleminggatans vård- och omsorgsboende	Victoria Hammarsten/Th erese Christiansson	Tagit bort alla fönsterhandtag Informerat GPS?	2020-02-18 Kompletteri ng begärd 2020-02-21 Kompletteri ng skickad 2020-03-10	2020-03-18
8	20ON17	2020-01-11	Brister i bemötande och omvårdnad av enskild.	Egen regi Forellplans vård- och omsorgsboende	Charlotte Larsson	Tydligare rutiner och registrering av närvaro hos kund. Betonat vikten av att hämta stöd av kollega.	Ej aktuellt	2020-03-31
9	20ON36	2020-01-26	Den enskilde har blåmärken på överarm. SSK kontaktas direkt men det dröjer två dagar. Det visar sig att armen är bruten.	Egen regi Sätra hemtjänst/ hemsjukvård	Annica Eriksson/Lisa Hartung	Om möjligt hitta ett sätt att kommunicera med den enskilde. Utökad samarbete genom teamträffar. Ett nytt rapporteringsstöd för personal och ett beslutsstöd för sjuksköterskor kommer att införas i verksamheterna.	Ej aktuellt	2020-03-05

Nr	Dnr	Händelse-datum	Händelse	Enhet	Ansvarig chef	Åtgärd	Anmälan till IVO	Avslut
10	20ON45	2020-02-12	Den enskilde har kunnat ramla och skada sig under natten. Då golvlarm var frånkopplat och ingen hade hjälpt den enskilde att sätta på trygghetslarmet	Egen regi Forellplans vård- och omsorgsboende	Ulla Danielsson	Omedelbart aktiverat larm samt att den enskilde har fått på sig sitt trygghetslarm. Samtal med personal om det inträffade samt uppföljning på nästföljande APT.	Ej aktuellt	2020-04-07
11	20ON49	2020-02-03	Rörigt på enheten p.g.a. oroliga brukare. Det medförde att en brukare "daskade" till en annan brukare. Det inträffade då personal var inne hos andra brukare.	Egen regi Forellplans vård- och omsorgsboende	Charlotte Larsson	Betonat att medarbetare från olika enheter hjälps åt vid dubbelbemanning då övriga kunder med demens finns i gemensamma utrymmet.	Ej aktuellt	2020-03-31
12	20ON54	2020-02-20	Stöld av brukares kontanter i hemtjänst-lokal. Personal hade tagit med den enskildes plånbok i sin väska under lunchen. P.g.a. att direkt efter sin lunch skulle personal följa med den enskilde till frisören.	Egen regi Hille hemtjänst	Malin Lööf	Rutin för hantering av kundens pengar har inte följts. Enhetschef informerar och går igenom rutinen för hantering av kundens pengar på APT mars 2020.		2020-03-12
13	20ON55	2020-02-21	Sänggrindar uppfällda (skyddsåtgärd som inte brukaren beviljats eller behöver) samt golvlarm felriktat så personal märkte ingen aktivitet i lägenheten.	Egen regi Fleminggatans vård- och omsorgsboende	Therese Christiansson	Information på APT om vikten av att registrera avvikelser om larm krånglar/trasigt. Finns extralarm att använda vid behov. Sänggrindar borttagna.	Ej aktuellt	2020-03-12

Nr	Dnr	Händelse-datum	Händelse	Enhet	Ansvarig chef	Åtgärd	Anmälan till IVO	Avslut
14	20ON67	Augusti 2019 - januari 2020	Den enskilde har fått proteinberikad kost istället för energiberikad kost och har därav förlorat vikt,	Egen regi Forellplans vård- och omsorgsboende	Charlotte Larsson/ Hanna Andersson	Rutiner finns och åtgärder har vidtagits. Planerad tillsyn av vård- och omsorgsboendet av MAS och SAS.	Ej aktuellt	2020-04-27
15	20ON74	2020-02-20	Brukaren har förflyttat sig från våning 5 till entréplan och gått ut. Därefter ringer den enskilde på porttelefonen. Personal har inte uppmärksammat att brukaren försvunnit från enheten.	Egen regi Forellplans vård- och omsorgsboende	Charlotte Larsson	Infört mer uppsikt av de brukarna, byte av dörrkod regelbundet och planering av mer aktiviteter för den enskilde.	Ej aktuellt	2020-04-27
16	20ON79	2020-02-06	Den enskilde har förlorat sin mobiltelefon.	Egen regi Vallongården avd E-G, vård- och omsorgsboende	Sara Jönsson	Personal ska bli bättre på att dokumenterar när man upptäcker att saker är borta. Detta för att man ska kunna spåra lite bättre. Som omedelbar åtgärd sker samtal med personalen om detta.	Ej aktuellt	2020-04-08
17	20ON80	Slutet på dec 2019	Förlorade glasögon samt förlorade kläder, en blus och en jacka.	Egen regi Vallongården avd E-G, vård- och omsorgsboende	Sara Jönsson	Personalen måste bli noggrannare på att rapportera när enskild förlorar eller tappar bort saker. Detsamma gäller om den enskildes ägodelar går sönder. Detta kommuniceras omgående med personal som ett led i vidtagen åtgärd.	Ej aktuellt	2020-04-08

Nr	Dnr	Händelse-datum	Händelse	Enhet	Ansvarig chef	Åtgärd	Anmälan till IVO	Avslut
18	20ON81	December 2019 – januari 2020	Den enskilde har förlorat en ägodel (parfymflaska).	Egen regi Vallongården avd A-C, vård- och omsorgsboende	Sara Jönsson	Personalen måste bli noggrannare på att rapportera när enskild förlorar eller tappar bort saker.	Ej aktuellt	2020-04-21
19	20ON86	2020-02-07	Den enskilde har förlorat en ägodel. Ett armband uppges ha stulits av en okänd person som varit i den enskildes lägenhet.	Egen regi Vallongården avd A-C, vård- och omsorgsboende	Sara Jönsson	Rutiner finns, i övrigt inga andra åtgärder vidtagna.	Ej aktuellt	2020-04-21
20	20ON91	17-25/2-2020	Stöld av smycken i hemmet.	Egen regi Hemtjänst Söder	Marie Hammarberg	Ansvarig chef har kontaktat verksamhetschef och även dokumenterat namnen på den personal som enligt TES varit hemma hos den enskilde.	Ej aktuellt	2020-05-11
21	20ON94	2020-02-20	Kund avlider på sjukhus och vid återlämnande av ägodelar till anhörig upptäcks att kontanter saknas.	Ordinärt boende, korttidsvistelse.	Maria Larsson	Genomgång av rutin för hantering av kunders pengar med personalen samt uppföljning på APT	Ej aktuellt	2020-05-04
22	20ON153	2020-03-10	Brister i omsorgen och bemötande.	Egen regi Furugården	Camilla Carlsten	Den enskilde fick hjälp med omsorgen så snart missförhållandet upptäcktes. Gällande bemötande så har chef samtal med berörd personal.	Ej aktuellt	2020-06-01
23	20ON173	2020-02-08	Fysiska skador på den enskilde.	Egen regi Hamråde Hemtjänst	Eva Svedlund	Klagomål diariefört och utrett. Lex Sarah-utredning.	Ej aktuellt	2020-07-02

Nr	Dnr	Händelse-datum	Händelse	Enhet	Ansvarig chef	Åtgärd	Anmälan till IVO	Avslut
24	20ON193	2020-05-07	Stöld av kontanter.	Stödboendeenheten och Hemtjänst	Taina Palomäki	Felregistrerad. Omregistrerad och utredd av SON dnr 20SON170. Avslutad 2020-06-29.	Ej aktuellt	2020-06-05
25	20ON217	200614	Konflikt mellan två kunder på boendet.	Vård- och omsorgsboende Forellplan	Anna Almén	Fortsatt arbete utifrån boendes BPSD. Info till personal om vikten att ha uppsikt och vara nära.	Ej aktuellt	200821
26	20ON229	200408	Stöld av smycken.	Korttidsboende Bergmästaren	Emma Rondina Bisi/Anna Kronberg	VHT kommer fortsättningsvis att vara tydligare i infon vid inflytt på enheten som rör hantering av och ansvar kring värdesaker	Ej aktuellt	200824
27	20ON239	200624+ 200625	Brister i rutiner.	Vård- och omsorgsboende Solgårdsgatan	Lys Karlsson	Samtal med arbetsgruppen där rutiner tydliggjorts samt påtalas vikten av att följa dessa.	Ej aktuellt	200909
28	20ON254	Juli 2020	Brister i bemötande.	Vård- och omsorgsboende Forellplan	Charlotte Larsson	Fortsatt utbildning och information kring demens/BPSD/medmötandepplan mm.	Ej aktuellt	200828
29	20ON283	200617	Oönskad förtäring	Vård- och omsorgsboende Solgårdsgatan	Lys Karlsson	Flera åtgärder har vidtagits för att säkra upp vårdmiljön	Ej aktuellt	200916

Nr	Dnr	Händelse- datum	Händelse	Enhet	Ansvarig chef	Åtgärd	Anmälan till IVO (173)	Avslut
30	200N258	200805	Stöld av plånbok.	Bomhus hemtjänst	Viktoria Persson	Misstänkt personal tagen ur tjänst i avvaktan på vidare utredning, kontakt med HR	Ej aktuellt	201005
31	200N259	200719	Utebliven insats.	Andersbergs hemtjänst	Eija Urnefelt	Genomgång av rutiner samt påtala vikten av dokumentation, tydlig och säker kommunikation	Ej aktuellt	201007
32	200N260	200721- 200722	Utebliven insats.	Andersbergs hemtjänst	Eija Urnefelt	Genomgång av rutiner i samband med APT	Ej aktuellt	201007
33	200N325	200902	Bemötande och olyckshändelse	Vård- och omsorgsboende Forellplan	Ulla Danielsson	Möte/samtal med arbetsgrupp med stöd av annan profession gällande bemötande.	Ej aktuellt	201027
34	200N375	201029	Brister i bemötande och att insatser uteblivit	Vård- och omsorgsboende Fleminggatan 13	Anna-Karin Axelsson	Felregistrerad, tillhör AFN		
35	200N339	200625	Olämpligt beteende gentemot kund	Vård- och omsorgsboende Sätraåsen	Antonio Mir Cabout	Alla ska ta del av medarbetapolicy och reflektionsstund kring bemötande och värdegrund, utbildning i modul 1-6 (fokus bemötande och självbestämmande) Uppföljning inplanerat v. 29	Ej aktuellt	200731

Nr	Dnr	Händelse- datum	Händelse	Enhet	Ansvarig chef	Åtgärd	Anmälan till IVO (173)	Avslut
36	200N303	200902	Försvinnande av värdesak	Vård- och omsorgsboende Forellplan	Charlotte Larsson	Fortsatta arbetet kring att informera om broschyren vid inflytt som rör hantering av och ansvar kring värdesaker. Utredda möjlighet till utdrag ur belastningsregistret vid anställning.	Ej aktuellt	201113
37	200N319	200827	Fysiskt våld mellan boende	Vård- och omsorgsboende Furugården	Charlotta Lindblom	Diskussion på teamträff, de berörda ska inte sitta bredvid varandra i matsal eller dagrum. Utbildning och fortsatt arbete kring BPSD	Ej aktuellt	201120
38	200N356	200901	Brister i utförandet av insatser	Natteam	Annelie Grönblad	Hanteras inom ramen för synpunkter och klagomålshanteringen	Ej aktuellt	201221
39	200N331	200407	Brister i omsorgen	Vård- och omsorgsboende Vallongården	Anette Hedlund	Flera omedelbara åtgärder är vidtagna, fler planerade utifrån upprättad handlingsplan vid enheten	Ja	201124
40	21ON1	201214	Hamrånge hemtjänst - Brister i rutin gällande tillsyn	Hemtjänst Hamrånge	Eva Svedlund	Flera omedelbara åtgärder är vidtagna, fler planerade utifrån upprättad handlingsplan vid enheten	Ja	210203

Nr	Dnr	Händelse- datum	Händelse	Enhet	Ansvarig chef	Åtgärd	Anmälan till IVO	Avslut
41	20ON366	201014	Fysiska övergrepp och bristande bemötande	Vård- och omsorgsboende Solgårdsgatan	Lys Karlsson	Flera åtgärder vidtagna bla samtal med berörd medarbetare, samtal med HR, förtydligande gällande förflyttningar och genomförandeplan	Ej aktuellt	210104
42	20ON369	201028	Fysiskt våld mellan boende och personal	Vård- och omsorgsboende Selggrensgården	Eva Kronobratt Borg	Berörd medarbetare besöker inte kunden, utbildningsinsatser, samtal och information.	Ej aktuellt	210107
43	20ON393	Oklart	Bristande uppföljning i vårdplan och brister i dokumentation av insatser	Vård- och omsorgsboende Solgårdsgatan	Lys Karlsson	Flera åtgärder vidtagna och en mer omfattande handlingsplan finns upprättad vid enheten	Ej aktuellt	210129
44	20ON434	201206	Brister i utförandet av insatser i form av oförsiktighet och dåligt bemötande	Vård- och omsorgsboende Solgårdsgatan	Lys Karlsson	Samtal med berörd medarbetare	Ej aktuellt	210219
45	20ON447	201212	Brister i utförandet av insatser	Vård- och omsorgsboende	Anette Hedlund	Flera åtgärder vidtagna och en mer omfattande handlingsplan finns upprättad vid enheten	Ej aktuellt	210219
46	21ON46	201214	Stöld	Änglavård AB	Ahnna Halling	Flera åtgärder vidtagna så som arbetsrättsliga och förbättring kring rutiner	Ej aktuellt	Oklart
47	21ON53	Oklart	Brister i social dokumentation och har ej meddelat handläggare om att kund velat pausa insatser	Maid Hemtjänst	Kristina Wäppling Lindbäck	Uppdaterade rutiner, kontroll utbildning av kontaktmän	Ej aktuellt	210209

Nr	Dnr	Händelse-datum	Händelse	Enhet	Ansvarig chef	Åtgärd	Anmälan till IVO	Avslut
48	21ON8	201105	Kund avliden innan kontakt etableras med myndighet	Myndighet SoL 1 och 2	Katarina Söderberg Pettersson	Rutin kommer att upprättas vid enheten som beskriver mer när och hur polis kan kontaktas	Ej aktuellt	210310
49	21ON90	210131	Brister i utförandet av insatser i form av att kund inte fått läkarstöd i tid	Vård- och omsorgsboende Solgårdsgatan	Lisa Krantz			
50	21ON92	210204	Bister i utförandet av insatser i form av att kund inte har fått hjälp i tid	Vård- och omsorgsboende Solgårdsgatan	Lisa Krantz			

Nytt sedan nämndsmöte 2020-03-25

Nr	Dnr	Händelse-datum	Händelse	Enhet	Ansvarig chef	Åtgärd	Anmälan till IVO	Avslut
51	21ON12	210104	Uteblivna insatser utifrån att man missat att räkna in personal	Hemtjänsten Hedesunda	Katrin Svensson	Samtal med medarbetare, ytterligare rutiner, förtydligande av rutiner, fortsatt dialog med systemavarierna	Ej aktuellt	210322
52	21ON114	210319	Flera brister i utförandet av insatserna, brister i dokumentationen, brister i bemötande etc.	Vård- och omsorgsboende Furugården	Charlotta Lindblom			
53	21ON113	210118	Stöld	Vardaga	Malin Lenkey	Arbetsrättsliga samt förtydligande av rutiner	Ej aktuellt	210318

Nr	Dnr	Händelse-datum	Händelse	Enhet	Ansvarig chef	Åtgärd	Anmälan till IVO ⁽¹⁷³⁾	Avslut
54	21ON15	210112	Stöld	Hemtjänsten Söder	Marie Hammarberg	Samtal med arbetsgruppen och förtydligande av rutiner	Ej aktuellt	210329
55	21ON62	210212	Kund kommer åt fjärrkontrollen till sängen vilket resulterat i att sängen flyttats och kund hamnar i en obekväm position	Vård- och omsorgsboende	Michelle Grundström	Förtydligande kring GP och vårdplaner samt samtal mer arbetsgruppen	Ej aktuellt	210329
56	21ON117	210314	Brister i medmötande gentemot kund	Natteam	Maria Dahlenlund			
57	21ON121	210324	OVP har larmat och under tiden lämnat kunden ensam i bostaden utan att säkerställa att kund låg bra i sängen utan risk för att falla ur	Hemtjänst Hille/Strömsbro	Ann-Christine Carlsson Hansén			
58	21ON122	210323	Risk för att insatschema med känsliga uppgifter har kommit i orätta händer	Natteam	Maria Dahlenlund			
59	21ON16	201230	Brister i utförandet av insatser	Hemtjänsten Söder	Marie Hammarberg	Utbildning, vidare åtgärder från HR	Ej aktuellt	210419
60	21ON82	210224	Fall i samband med att personal inte fanns på plats	Vård- och omsorgsboende Forellplan	Charlotte Larsson	Kontakt med bemanning, förbättringar kring kommunikation etc.	Ej aktuellt	210421

Sammanställning av personuppgiftsincidenter 2021

Omvårdnadsnämnden

Sid 95(173)

6	= Avslutade ärenden
3	= Pågående ärenden

Nr	Dnr	Händelse datum	Incident	Enhet	Ansvarig chef	Åtgärd	Anmälan till Integritetsskyddsmyndigheten	Beslut från Integritetsskyddsmyndigheten Datum/ Diarienummer
1.	21ON39	2021-02-01	Anställd skickar mötesinbjudan, till sin personalgrupp och råkar då ta med information om anställds hälsa.	Utveckling och stöd, Administrativt stöd	Katarina Stistrup	Kontrollera noga innan utskick.	Nej	
2.	21ON42	2021-02-02	Servern med testmiljön för verksamhetssystem (för vård och omsorg) har haft enfaktorsnivå gällande säkerhetsnivån under en period istället för tvåfaktorsinloggning.	Utveckling och stöd, Verksamhets- och utvecklingsstöd	Anna Bengtsson	Säkerhetsnivån har återställts vid upptäckt. Säkerställa rutiner hos IT-avdelningen så att detta inte händer igen. Det pågår ett arbete kring incidentrapportering inom Välfärd Gävle varför denna incident kommer att tas upp som lärfall.	Ja, med tillhörande komplettering om att det inte är en incident då utredning visar på att endast behöriga som tagit del av uppgifterna.	2021-03-17/ PUI-2021-473

Nytt sedan sammanträdet 2021-03-25

3.	21ON87	2021-03-03	Anställd fick ett mejl, okrypterat, av en medarbetare innehållande personnummer som anställd sedan svarade på.	Myndighet/ Myndighet SoL Omsorg	Carina Wohler	Anställd har haft samtal med medarbetare, som först skickade mejlet okrypterat, samt ska ta upp hur enkelt det är att göra detta misstag på kommande veckas beredning.	Nej	
----	--------	------------	--	---------------------------------	---------------	--	-----	--

Nr	Dnr	Händelse datum	Incident	Enhet	Ansvarig chef	Åtgärd	Anmälan till Integritetsskyddsmyndigheten	Beslut från Integritetsskyddsmyndigheten Datum/ Diarienummer
4.	21ON88	2020-12-04 och 2021-02-25 (i samband med Sveriges radios granskning i kombination med upptäckt av att personuppgifter inte var anonymiserade.)	Personuppgifter från kommunens webbplats har skickats till tredje land genom Google analytics. Den 4/12 2020 rekommenderades det från dataskyddsombud att byta statistikverktyg. Arbetet påbörjades omgående och det nya systemet tas i bruk under mars 2021. Kommunen behöll Google analytics i övergångsfasen i tron att personuppgifterna var anonymiserade. När det upptäcktes att de inte var det bröt kommunen kopplingen till Google analytics omgående.	Styrning och stöd/ gavle.se		Gävle kommuns webbplats delar inte längre data till Google analytics.	Ja, då incident involverar alla nämnder har kommunstyrelsen skickat in en gemensam anmälan med diarienummer 21KS118.	
5.	21ON99	2021-02-25	Anställd har skickat en beställning via säker e-post till annan kommun och har då skrivit personnummer på en annan kund.	Myndighet/ Myndighet SoL Omsorg	Alejandra Olivares Caballeria	Verksamheten tar upp incidenten på kommande arbetsplatsträff som lärfall.		
6.	21ON101	2021-02-17	Flera anställda har av misstag skrivit in lösenord i möteschatt.	Utveckling och stöd/ Verksamhets- och utvecklingsstöd	Anna Bengtsson	De anställda informeras om vad som har hänt och blir ombedda att byta lösenord såväl på jobbet som i privata kanaler. De hänvisas också till information på intranätet.	Nej	
7.	21ON102	2021-03-12	Anställd har skickat personuppgifter okrypterat via mejl till annan myndighet.	Utveckling och stöd /Administrativt stöd	Catrin Krsticevic Tranberg	Incidenten kommer att tas upp som exempel på enhetens arbetsplatsträff.	Nej	

Nr	Dnr	Händelse datum	Incident	Enhet	Ansvarig chef	Åtgärd	Anmälan till Integritetsskyddsmyndigheten	Beslut från Integritetsskyddsmyndigheten Datum/ Diarienummer
8.	21ON109	2021-03-18	Automatiserad nattlig patchning av Windows server och SQL-server förorsakade störning i verksamhets-systemets databas p.g.a. kombination av databasversion och versioner av tillhörande script, vilket fick konsekvensen att automatisk inloggning vid uppstart av databasen misslyckades. I och med bortfallet av åtkomst till detta system har inte vårdpersonal kunnat ta del av kundernas journaler.	Utveckling och stöd/ Verksamhets- och utvecklingsstöd	Anna Bengtsson	IT-beredskap larmades, felsökning påbörjades, grundorsak identifierades och system uppstartades. Incidenten resulterade även i en s.k. NIS-incident.	Ja	
9.	21ON118	2021-03-23	Omvårdnadspersonal har tappat bort ett så kallat insatsschema med uppgifter gällande 28 olika kunder. Insatsschemat innehåller såväl känsliga som sekretessbelagda uppgifter: namn, adress, telefonnummer, e-postadress, nyckelnummer och arbetsmoment (vårdbehov). Handlingen har förmodligen tappats utomhus och kan inte återfinnas.	Stöd i hemmet / Hemtjänst och hemsjukvård	Anneli Lindblom	Ny rutin införs och de registrerade meddelas per brev om att det inträffat en incident.	Ja, och även en komplettering där anmälan dras tillbaka då det inte är en incident, eftersom handlingen sedan återfunnits inom verksamheten och inga personuppgifter därmed röjts.	

Informationsärende:
Uppföljning av extern
hemtjänst enligt lagen om
valfrihetssystem – LOV, 2020

14

210N133

Tjänsteskrivelse

Handläggare
Karina Zettlin Lindholm
Telefon 026-17 94 96
karina.zettlin_lindholm@gavle.se

Uppföljning av extern hemtjänst enligt lagen om valfrihetssystem – LOV, 2020

Innehållsförteckning

Sammanfattande resultat	3
Inledning	6
Redovisning för respektive hemtjänstutförare	7
Adekvat Hemtjänst	7
Allt i hemmet	8
Artan Health Care Nordic	9
Attendo Kundval Gävle	10
Elvinas Omsorg & Rehabilitering	12
Ersta hemtjänst	13
Maid Hemtjänst & Omsorg	14
Multi Care Hemtjänst	17
Svhemtjänst	18
Val av utförare	19
Fördelning av insatser och tid	21
Manuell registrerad tid	22
Stimulansbidrag för Covid 19	23

Sammanfattande resultat

2020-12-31 fanns tio (10) externa utförare av hemtjänst i Gävle kommun. Ett företag avvecklades i januari 2021, vilket medför att redovisningen omfattar nio (9) utförare.

Det totala kundantalet har i genomsnitt ökat med ~10% från föregående år (2019 - 1 573, 2020 - 1 693). Fördelningen av kunder mellan egenregi och externa utförare ligger lika mellan åren. Ickevalen skedde i något högre omfattning för 2020.

Den största externa hemtjänstutföraren 2020-12-31 var Ersta diakoni med 173 kunder och den minsta var Maid hemtjänst med 33 kunder. Md (Medianvärdet) var 55 kunder per utförare.

Samtliga utförare har inkommit med en kvalitetsberättelse, som i sin helhet återfinns i Välfärd Gävles diarium. För vissa utförare har en fördjupad uppföljning genomförts, en sammanfattning redovisas under respektive utförare.

Utförarmötena har haft en annan karaktär under 2020. Fokus har varit pandemin och att minska smittspridningen. Utförarna har regelbundet lämnat såväl skriftliga som muntliga lägesrapporter och handlingsplaner kring sina kunder, medarbetare och tillgången av skyddsmaterial. Samtliga möten har skett digitalt.

Åtta (8) av nio (9) utförare har tillstånd från Inspektionen för vård och omsorg, IVO att bedriva hemtjänst. En utförare väntar fortfarande på besked.

I Socialstyrelsens brukarenkät för 2020 har de externa utförarna något lägre kundnöjdhet i förhållande till egenregin (86% externa och 91% egenregin) och det är liknande resultat som 2019.

Personkontinuitetsmätningen visar att såväl egenregi som externa utförare har ett oförändrat resultat. Generellt sett har små utförare en bättre kontinuitet än medelstora till stora utförare.

Personalens kompetens är främst vårdbiträden och undersköterskor. Totalt har ~ 50% undersköterskekompetens (jmf egenregi ~ 65%). Några utförare anger även annan kompetens som t e x sjuksköterska, läkare, hälsopedagog

och socionom, vilket inte omfattas i ovan beskrivning. Kompetensnivån gällande undersköterskor hos externa utförare har dock ökat från föregående år (2019, ~ 43%). Några utförare har tackat ja till erbjudandet om Äldreomsorgslyftet.

Fem utförare har språkkompetens utöver svenska. En utförare har medarbetare med uttalad psykosocial kompetens. Fortbildning har skett kontinuerligt och fokus har varit basala hygienrutiner, delegering och social dokumentation.

De flesta utförare anger en hög sjukfrånvaro hos medarbetarna. Två utförare uppger att de haft anhöriganställda, vilket beställaren har godkänt i och med rådande läge.

Samtliga utförare uppger att de har samarbete med Arbetsförmedlingen kring nystarts- och introduktionsjobb samt annan arbetsträning.

Samtliga utförare anger att de har erforderliga försäkringar och åtta (8) av nio (9) har kollektivavtal.

Merparten av utförarna har påbörjat miljöarbetet i enlighet med Miljöstrategiska programmet.

Diariet förda beröm/klagomål har ökat något från föregående år från nio (9), 2019 till 13, 2020. Innehållet i de diariet förda klagomålen är framförallt brister i utförda insatser inom vård och omsorg. Utförarna uppger även att kunder/företag lämnar synpunkter direkt till företaget som de i sin tur handlägger och åtgärdar.

Avvikelse dokumenteras i Treserva (verksamhetssystem) och är hos de flesta, ett fåtal. Innehållet är främst brister i informationsöverföring mellan samverkansparter och hantering av läkemedel. Avvikelsehantering ses som ett generellt förbättringsområde inom alla verksamheter.

Inspektionen för vård och omsorg, IVO har genomfört tillsyn hos en utförare med anledning av Covid-19, ärendet lämnas utan anmärkning. En (1) Lex Sarah utredning har genomförts, ingen anmälan har skett till IVO. Tre (3) rapporter har skett om arbetsskada till arbetsmiljöverket, AMV.

Ett beslut om hjälp i hemmet har inte kunnat verkställas under 2020.

Kreditvärdighet via Upplysningscentralen (UC) enligt stoppljusmodellen röd, gul och grön, visar att merparten av företagen har en god kreditvärdighet (grön). Ett företaget har gul kreditvärdighet och det baseras främst på att kreditvärdigheten är neutralt för driftsformen ideella föreningar. Rörelsevinst avser resultatet utifrån senaste bokslutet och visar även där, att merparten har en positiv rörelsevinst.

Förhållandet mellan *beviljad* insats/tid kontra *utförd* insats/tid, är lika mellan egenregi- och externa utförare samt över tid.

Manuellt registrerad tid i tidsverktyget TES visar att den manuella registreringen sjunker. Beställaren har dock för avsikt att göra ytterligare en kontroll av tidsregistreringen under senare delen av 2021.

Samtliga utförare som ansökt om statliga stimulansmedel för Covid 19 har beviljats ersättning.

Inledning

Denna rapport presenterar en sammanställning av verksamhetsåret 2020 för externa utförare av hemtjänst enligt lagen om valfrihetssystem (LOV).

Samtliga externa utförare har inkommit med en kvalitetsberättelse avseende 2020 med följande innehåll:

- Sammanfattning av verksamhetens organisation och det systematiska kvalitets- och förbättringsarbetet.
- Tillstånd från Inspektionen för vård och omsorg, IVO.
- Personaltäthet och kompetens.
- Anhöriganställning.
- Försäkringar och kollektivavtal.
- Miljöhänsyn.
- Önskade händelser i form av klagomål, avvikelser, Lex Sarah.
- Ej verkställda beslut eller uppdrag som inte fullföljts utifrån beställningen.
- Kontakter med Tillsynsmyndigheter, som t ex Arbetsmiljöverket (AMV) eller Inspektionen för vård och omsorg (IVO).
- Rörelsevinst.

För att ta del av respektive kvalitetsberättelse i sin helhet finns dokumenten i beställarens diarium.

Beställaren, har följt uppgifter gällande:

- Kontinuitet (genomsnittligt antal personal som besöker kund under 14 dagar).
- Kundnöjdhet (Socialstyrelsens brukarenkät 2020).
- Ickeval.
- Volymer.
- Manuell registrering.
- Kreditvärdighet.

Redovisning för respektive hemtjänstutförare

Nedan lämnas en redovisning per hemtjänstutförare utifrån inkomna kvalitetsberättelser och övriga uppgifter som beställaren inhämtat via statistik och uppföljning.

Adekvat Hemtjänst

Företaget startade 2015 och är verksamma i Bomhus, Brynäs, Centrum, Stigslund, Sätra och Söder. Verksamhetsansvarig är Maria Jonsson-Fernlund.

Mätdatum: 2020-12-31, (parentes 2019-12-31)

	2020
IVO tillstånd	Ja
Kunder	62 (53)
Kontinuitet	11 (11)
Kundnöjdhet	96% (100%)
Årsarbetare	16,3 (15,1)
Anhöriganställd	0
Kompetens	Vårdbitr/usk
Försäkring/kollektivavtal	Ja/Nej
Diarietförda klagomål/beröm	0
Avvikelse i Treserva - Avvikelse från samverkanspart	7 - 2
Lex Sarah	0
Rapporter till IVO/AMV	0
Miljöhänsyn	Ja
Kreditvärdighet	Grön
Rörelsevinst (tkr)	1 195

Fördelning av kompetens: 14 vårdbiträden, 3 undersköterskor.

Samarbete med Arbetsförmedlingen: En (1) medarbetare är visstidsanställd för arbetsträning.

Exempel på innehåll i klagomål/avvikelse: Brister i tillgänglighet, informationsöverföring samt brister i vård och omsorg.

Miljöhänsyn: Källsortering, inköp via lokalhandeln, återanvändning av papper och textilier. Målet är att ha en fossilfri bilpark 2024.

Kreditvärdighet baseras på Upplysningscentralens bedömning genom trafikljusmodellen röd, gul och grön.

Rörelsevinsten är baserad på det senaste bokslutet, 2020.

Allt i hemmet

Företaget startade 2013 och är verksamma i Andersberg, Bomhus, Brynäs, Centrum, Stigslund, Sätra och Söder. Verksamhetsansvarig är Zhara Asgari.

Mätdatum: 2020-12-31 (parentes 2019-12-31)

	2020
IVO tillstånd	Ja
Kunder	65 (48)
Kontinuitet	13 (11)
Kundnöjdhet	82% (83%)
Årsarbetare	22,08 (19,0)
Anhöriganställda	0
Kompetens	Vårdbitr/usk/annan utb
Försäkring/kollektivavtal	Ja/Ja
Diarietförda klagomål/beröm	0
Avvikelse i Treserva	12
Lex Sarah	0
Rapporter till IVO/AMV	0
Miljöhänsyn	Ja
Kreditvärdighet	Grön
Rörelsevinst (tkr)	14

Fördelning av kompetens: 15 undersköterska/skötare, 3 vårdbiträden och 7 övriga (socioonom, hälsopedagog och annan). Hanterar olika språk, utöver svenska samt en uttalad kompetens kring psykosocialt arbete.

Samarbete med Arbetsförmedlingen: Två (2) nystartsjobb och en (1) arbetsträning.

Exempel på innehåll i klagomål/avvikelse: Brister i administration och kommunikationen kring kund, brister i läkemedelshantering.

Miljöhänsyn: Källsortering, inköp via lokalhandeln samt miljövänligt, elcyklar och merparten av bilparken ska vara fossilfri 2022.

Kreditvärdighet baseras på Upplysningscentralens bedömning genom trafikljusmodellen röd, gul och grön.

Rörelsevinsten är baserad på det senaste bokslutet, 2020.

Beställaren har genomfört en riktad avtalsuppföljning under 2020, pga brister i fakturering och tidsregistrering samt sekretess. Åtgärder har vidtagits och ärendet är avslutat.

Artan Health Care Nordic

Företaget startade 2010 och är verksam i Andersberg, Bomhus, Brynäs, Centrum, Stigslund, Sätra och Söder. Verksamhetsansvarig är Artan Dhiblawe.

Mätdatum: 2020-12-31 (parentes 2019-12-31)

	2020
IVO tillstånd	Ansöker
Kunder	50 (32)
Kontinuitetsmätning	7 (8)
Kundnöjdhet	90% (100%)
Årsarbetare	15 (17)
Anhöriganställda	6
Kompetens	Vårdbitr/usk/annan utb
Försäkring/kollektivavtal	Ja/Ja
Diarietörda klagomål/beröm	0
Avvikelse Tre serva	1
Lex Sarah	0
Rapporter till IVO/AMV	1
Miljöhänsyn	Ja
Kreditvärdighet	Grön
Rörelsevinst (tkr)	356

Tillståndsprövning att bedriva hemtjänst har överklagats till förvaltningsrätten, besked väntas. Under processen tar utföraren inte emot nya kunder från Valfärd Gävle.

Fördelning av kompetens: nio (9) undersköterskor, ett (1) vårdbiträde, fyra (4) övrig hälso- och sjukvårdspersonal (läkare, sjuksköterska hälsopedagog). Hanterar olika språk, utöver svenska.

Samarbete med Arbetsförmedlingen: Sex (6) medarbetare är visstidsanställda via Arbetsförmedlingen och avser introduktion- och nystartsjobb.

Exempel på innehåll i klagomål/avvikelser: Brister i informationsöverföring.

Rapport/anmälan till Tillsynsmyndighet: En (1) anmälan om arbetsskada har lämnats till arbetsmiljöverket och ärendet är avslutat.

Miljöhänsyn: Medarbetarna uppmanas att främst gå och cykla. Miljöbilar finns att tillgå.

Kreditvärdighet baseras på Upplysningscentralens bedömning genom trafikljusmodellen röd, gul och grön.

Rörelsevinsten är baserad på det senaste bokslutet, 2019/2020 månad 06.

Attendo Kundval Gävle

Företaget startade i september 2017. Attendo Kundval Gävle är verksamma i Andersberg, Bomhus, Brynäs, Centrum, Stigslund, Strömsbro/Hille, Sätra och Söder. Verksamhetsansvarig är Jennie Staaf.

Mätdatum: 2020-12-31, 31 (parentes 2019-12-31)

	2020
IVO tillstånd	Ja
Kunder	93 (92)
Kontinuitet	13 (12)
Kundnöjdhet	80% (72%)
Årsarbetare	36.85 (38,2)
Anhöriganställda	0
Kompetens	Vårdbitr/usk/annan utb
Försäkring/kollektivavtal	Ja/Ja
Diarieförda klagomål/beröm	1
Avvikelser i Treserva	11
Lex Sarah	1

Rapporter till IVO/AMV	0
Miljöhänsyn	Ja
Kreditvärdighet	Grön
Rörelsevinst (tkr)	2 973

Fördelning av kompetens: 40 vårdbiträden, 25 undersköterskor, fyra (4) medarbetare med serviceuppgifter (lokalvårdare) och en (1) sjuksköterska (VC).

Utöver svenska, finskspråkig kompetens.

Samarbete med Arbetsförmedlingen: En (1) medarbetare är visstidsanställd för arbetsträning.

Exempel på innehåll i klagomål/avvikelser: Brister i tillgänglighet, informationsöverföring och läkemedelshantering. Utföraren har betydligt fler avvikelser registrerade i sitt eget system, vilket har påpekats från beställaren.

En (1) Lex Sarah utredning har genomförts och avsåg en stöld, åtgärder vidtogs och ärendet avslutades.

Miljöhänsyn: Källsortering, ny upphandling för bilar har initierats för att ställa högre krav på fossilfria alternativ.

Kreditvärdighet baseras på Upplysningscentralens bedömning genom trafikljusmodellen röd, gul och grön.

Rörelsevinsten är baserad på det senaste bokslutet, 2020.

Beställaren har genomfört en riktad avtalsuppföljning pga brister i fakturering och tidsregistrering. Åtgärder har vidtagits och ärendet är avslutat.

Elvinas Omsorg & Rehabilitering

Företaget startade i juni 2017 och är verksamma i Andersberg, Bomhus, Brynäs, Centrum, Stigslund, Strömsbro/Hille, Sätra, Söder. Verksamhetsansvarig är Görgen Lindén.

Mätdatum: 2020-12-31, 31 (parentes 2019-12-31)

	2020
IVO tillstånd	Ja
Kunder	54 (28)
Kontinuitet	13 (9)
Kundnöjdhet	77% (71%)
Årsarbetare	13,2 (10)
Kompetens	Vårdbitr/usk
Anhöriganställda	0
Försäkring/kollektivavtal	Ja/Ja
Diarietförda klagomål/beröm	2
Avvikelser i Treserva	39
Lex Sarah	0
Rapporter till IVO/AMV	1
Miljöhänsyn	Ja
Kreditvärdighet	Grön
Rörelsevinst (tkr)	248,7

Fördelning av kompetens: nio (9) undersköterskor, nio (9) vårdbiträden.

Samarbete med Arbetsförmedlingen: En (1) medarbetare är visstidsanställd som extratjänst.

Exempel på innehåll i klagomål/avvikelser: Brister i tillgänglighet, informationsöverföring, läkemedelshantering och medicinsk behandling.

Rapport/anmälan till Tillsynsmyndighet: Inspektionen för vård och omsorg (IVO) genomförde med anledning av Covid 19 en riktad tillsyn med anledning av smittläget i landet. Inga åtgärder behövde vidtas och ärendet avslutades.

Beställaren har genomfört en riktad avtalsuppföljning under 2020 pga tidigare hög omsättning av lokal ledning, brister i tidsregistrering och dokumentation samt föreläggande från Arbetsmiljöverket. Åtgärder har vidtagits och ärendet är avslutat.

Miljöhänsyn: Källsortering, el-cyklar. Utföraren har för avsikt att fasa ut befintlig bilpark för att 2025 övergå till fossilfria alternativ.

Rörelsevinsten är baserad på det senaste bokslutet, 2019 07-01–2020-06-30.

Ersta hemtjänst

Företaget startade i februari 2017. Ersta hemtjänst är verksamma i Andersberg, Brynäs, Centrum och Söder. Verksamhetsansvarig är Anna Lill Nyholm.

Mätdatum: 2020-12-31, 31 (parentes 2019-12-31)

	2020
IVO tillstånd	Ja
Kunder	173 (191)
Kontinuitet	15 (16)
Kundnöjdhet	83% (85%)
Årsarbetare	60,8 (80)
Kompetens	Vårdbitr/usk
Anhöriganställda	0
Försäkring/kollektivavtal	Ja/Ja
Diarieförda klagomål/beröm	3
Avvikelser i Treserva	91
Lex Sarah	0
Miljöhänsyn	Ja
Rapporter till IVO/AMV	1
Kreditvärdighet	Gul
Rörelsevinst (tkr)	-431

Fördelning av kompetens: 40 undersköterska, 20 vårdbiträde.

Samarbete med Arbetsförmedlingen: Två (2) medarbetare är visstidsanställd för arbetsträning.

Exempel på innehåll i klagomål/avvikelser: Brister i serviceinsatser, kontinuitet, informationsöverföring, läkemedelshantering, medicinsk behandling och fall.

Miljöhänsyn: Utföraren har fem strategiska fokusområden: förbrukningsmaterial, textilier, läkemedel, koldioxidutsläpp och måltider.

Rapport/anmälan till Tillsynsmyndighet: En anmälan om arbetsskada till Arbetsmiljöverket.

Kreditvärdighet baseras på Upplysningscentralens bedömning genom trafikljusmodellen röd, gul och grön. Företaget har gul kreditvärdighet och det baseras främst på att kreditvärdigheten är neutralt för driftsformen ideella föreningar.

Rörelsevinsten är baserad på det senaste bokslutet, 2020.

Maid Hemtjänst & Omsorg

Företaget startade 2012 och är verksam i Bomhus, Brynäs, Centrum, Stigslund, Sätra, Söder och Valbo/Forsbacka. Verksamhetsansvarig är Kristina Wäppling-Lindbäck.

Mätdatum: 2020-12-31, 31 (parentes 2019-12-31)

	2020
IVIO tillstånd	Ja
Kunder	33 (51)
Kontinuitet	14 (14)
Kundnöjdhet	83% (81%)
Årsarbetare	13 (24)
Kompetens	Vårdbitr/usk
Anhöriganställda	0
Försäkring/kollektivavtal	Ja/Ja
Diarieförda klagomål/beröm	6
Avvikelser i Treserva	14
Lex Sarah	0
Miljöhänsyn	Delvis
Rapporter till IVO/AMV	1
Kreditvärdighet	Grön

Rörelsevinst (tkr)	-28,7
--------------------	-------

Fördelning av kompetens: Åtta (8) undersköterskor och 10 vårdbiträden.

Samarbete med Arbetsförmedlingen: Tre (3) medarbetare är visstidsanställd för arbetsträning.

Exempel på innehåll i klagomål/avvikelser: Brister i vård och omsorg, kontinuitet och tillgänglighet samt informationsöverföring. Verksamheten har även tagit klagomål och synpunkter och främst gällande tillgänglighet och synpunkter på personalen.

Ett (1) biståndsbeslut kunde ej verkställas.

Miljöhänsyn: Källsortering, i övrigt ingen anpassning.

Kreditvärdighet baseras på Upplysningscentralens bedömning genom trafikljusmodellen röd, gul och grön.

Rörelsevinsten är baserad på det senaste bokslutet, 2019. Nytt bokslutsresultat förväntas i maj för 2020.

Beställaren har genomfört en riktad avtalsuppföljning pga klagomål från såväl kunder, medarbetare som samverkansparter gällande styrning och ledning, tillgänglighet samt uteblivna och bristande insatser till kunder. Åtgärder har vidtagits och ärendet pågår.

Multi Care Hemtjänst

Företaget startade 2014 och är verksamma i Andersberg, Bomhus, Brynäs, Centrum, Stigslund, Strömsbro/Hille, Sättra, Söder och Valbo/Forsbacka.

Verksamhetsansvarig är Khadra Ismail Daud.

Mätdatum: 2020-12-31, 31 (parentes 2019-12-31)

	2020
IVO tillstånd	Ja
Kunder	55 (64)
Kontinuitet	7 (9)
Kundnöjdhet	100% (100%)
Årsarbetare	36 (32)
Kompetens	Vårdbitr/usk/annan utb
Anhöriganställda	0
Försäkring/kollektivavtal	Ja/Ja
Diarieförda klagomål/beröm	2
Avvikelser i Treserva	3
Lex Sarah	0
Miljöhänsyn	Ja
Rapporter till IVO/AMV	0
Kreditvärdighet	Grön
Rörelsevinst (tkr)	547

Fördelning av kompetens: 17 vårdbiträden, nio (9) undersköterskor, övriga är administrativ personal. Hanterar olika språk, utöver svenska.

Samarbete med Arbetsförmedlingen: Tre (3) medarbetare med nystartsjobb och en (1) medarbetare med lönebidrag.

Exempel på innehåll i klagomål/avvikelser: Brister i arbetsmiljö, utebliven insats och informationsöverföring.

Miljöhänsyn: Pågående arbete för certifiering enligt Svensk Miljöbas miljöledningsstandard och bygger på grundläggande delar i ISO 14001.

Kreditvärdighet baseras på Upplysningscentralens bedömning genom trafikljusmodellen röd, gul och grön. Rörelsevinsten är baserad på det senaste bokslutet, 2019 - 2020. Nytt bokslutsresultat förväntas i maj/juni 2021.

Beställaren har genomfört en riktad avtalsuppföljning pga brister tidsregistrering och synpunkter kring olika arbetsrättsliga rutiner. Åtgärder har vidtagits och ärendet är avslutat.

Svhemtjänst

Företaget startade 1 juli 2018 och är verksamma i Andersberg, Bomhus, Brynäs, Centrum, Stigslund, Strömsbro/Hille, Sättra, Söder och Valbo/Forsbacka. Verksamhetsansvarig är Jenny Olsson.

Mätdatum: 2020-12-31, 31 (parentes 2019-12-31)

	2020
IVO tillstånd	Ja
Kunder	47 (40)
Kontinuitet	10 (8)
Kundnöjdhet	100% (-)
Årsarbetare	16,65 (11,85)
Kompetens	Vårdbitr/usk
Anhöriganställda	1
Försäkring/kollektivavtal	Ja/Ja
Diariet förda klagomål/beröm	0
Avvikelser i Treserva - Avvikelser från samverkanspart	11-2
Lex Sarah	0
Miljöhänsyn	Ja
Rapporter till IVO/AMV	0
Kreditvärdighet	Grön
Rörelsevinst (tkr)	787

Fördelning av kompetens: 9 vårdbiträden, 6 undersköterskor, övriga är administrativ personal. Hanterar olika språk, utöver svenska.

Samarbetet med Arbetsförmedlingen: Tre (3) medarbetare är visstidsanställd med lönebidrag, 11 med nystarts- och introduktionsjobb.

Exempel på innehåll i klagomål/avvikelser: Läkemedelshantering.

Miljöhänsyn: Källsortering, samåkning, alla bilar är sk hybrider.

Kreditvärdighet baseras på Upplysningscentralens bedömning genom trafikljusmodellen röd, gul och grön.

Rörelsevinsten är baserad på det senaste bokslutet, 2020.

Beställaren har genomfört en riktad avtalsuppföljning pga brister i arbetstidslagen. Åtgärder har vidtagits och ärendet är avslutat.

Val av utförare

I Socialstyrelsens brukarundersökning framgår att andelen som uppger att man *fått välja utförare av hemtjänst* ökat sedan Gävle kommun beslutade att införa LOV inom hemtjänsten. I 2013 års brukarundersökning svarade 59 procent i Gävle "ja" på frågan och för 2020 svarade 77 procent, "ja".

Under perioden 2012 - 2019 har andelen nya kunder som ej valt utförare legat mellan 2-5%. En slumpgenerator gör valet åt kunden. För 2020 har ickevalet ökat något till 8%. Merparten av kunder/företrädare väljer dock aktivt sin utförare.

Fördelning av kunder 2020

Diagram 1. Totalt i genomsnitt 1 693 kunder (egenregi 983 och externa 709), exklusive kunder som sköts via kommunens anhöriganställning.

Kundantalet har i genomsnitt ökat med ~10% från föregående år (2019 - 1 573, 2020 - 1 693). Fördelningen av kunder mellan egenregi och externa utförare har i princip legat lika under de senaste åren.

Sex (6) av nio (9) externa utförare har ökat kundantalet. En (1) utförare ligger på samma nivå och två (2) utförare har minskat antalet kunder.

Fördelning av insatser och tid

Vid beslut om hjälp i hemmet beviljas insatsen av Myndighetskontorets biståndshandläggare och en bakomliggande schablontid (genomsnittstid) följer med som ett riktvärde för insatsen, dvs beviljad tid. Insatsen är dock individuell och den tid insatsen tar planeras tillsammans med kund och utförare i genomförandeplanen.

Fördelning beviljad tid 2020

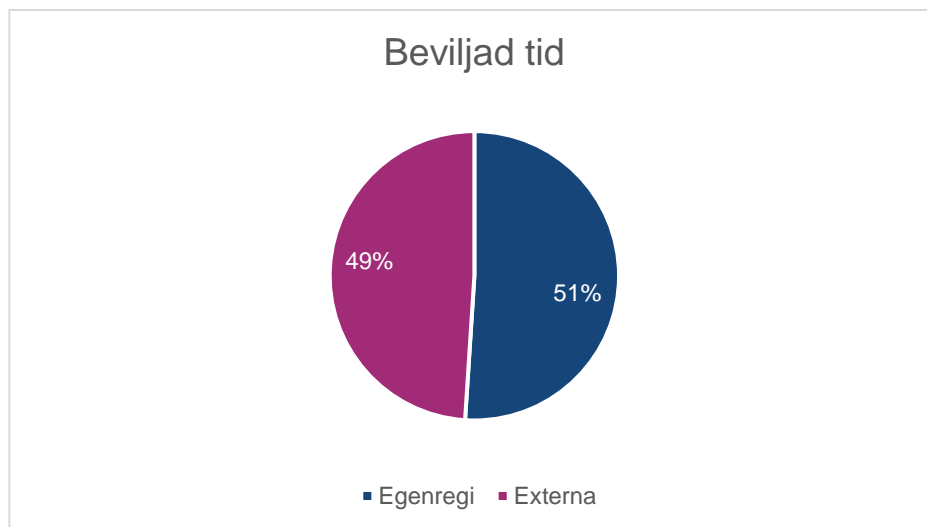

Diagram 2. Totalt 791 321 beviljade timmar (egenregi 403 775 och externa 387 456 timmar).

De beviljade insatserna med tillhörande schablontid har i genomsnitt legat lika mellan 2019 - 2020 och mellan egenregi och externa utförare.

Fördelning av utförd tid 2020

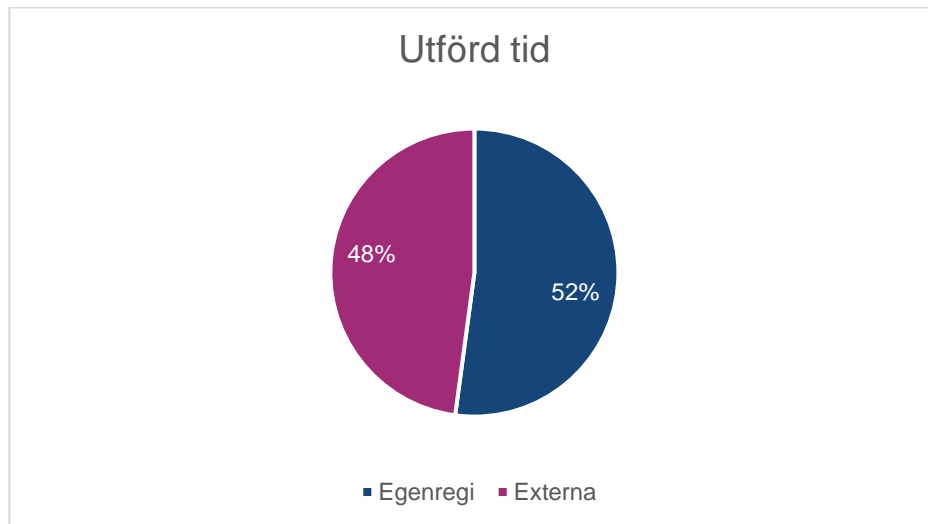

Diagram 3. Totalt 705 003 utförda timmarna (egenregi 367 540 och externa 337 463 timmar).

Utförarna av hemtjänst utförde i genomsnitt 87-91% av den beviljade schablontiden.

Ersättning utgår för max 90% av den beviljad schablontiden som utförs. Utförare har möjlighet att göra en skriftlig framställan med motivation till Myndighetskontoret för att utöka ersättningen för den utförda tiden. Externa utförare beviljades en tredjedel av sin begäran för 2020 (320 timmar). Egenregin nyttjade inte denna möjlighet.

Manuell registrerad tid

Utförarens ersättning baseras utifrån tidsregistreringsverktyget, TES. Tiden ska i möjligaste mån registreras via en RFID-tag, hemma hos kunden. Enligt rutin finns vissa undantag då manuell registrering kan ske, t ex vid tvätthantering och vid inköp. Beställaren har följt den manuellt registrerade tiden för att kontrollera följsamheten av rutinen.

Manuell registrerad tid 2017 – 2020

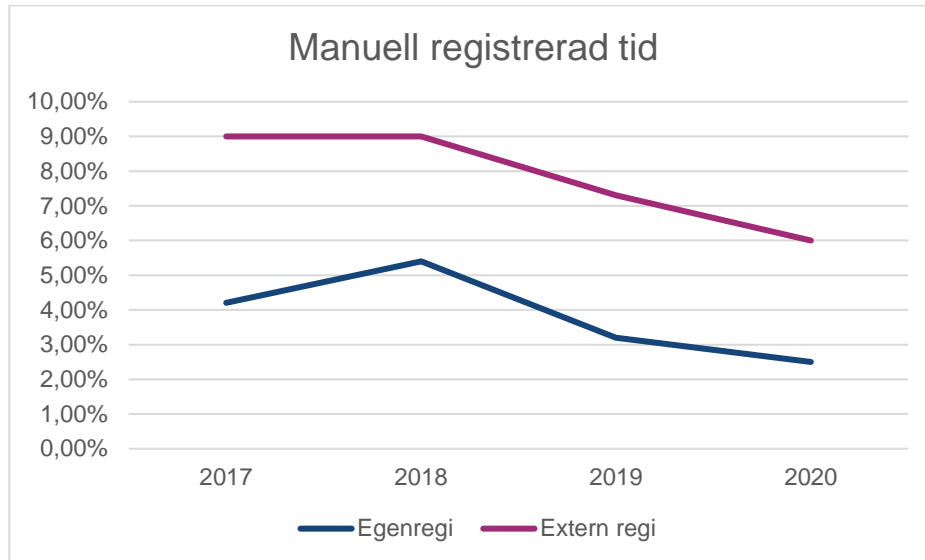

Diagram 4. Andel manuellt registrerad tid hos egenregi och externa utförare, 2017 - 2020.

Den manuellt registrerade tiden har minskat över tid och den troliga orsaken är främst bättre rutiner och möjligheter att registrera utförd tid mobilt. Beställaren avser att göra en ny kontroll av TES hanteringen i oktober 2021.

Stimulansbidrag för Covid 19

Socialstyrelsen har fördelat bidrag till regioner och kommuner i syfte att ekonomiskt stödja verksamheter för merkostnader till följd av Covid-19. Ansökan har omfattat; personal, smittskydd, utrustning samt information. Sju (7) hemtjänstutförare sökte bidrag och samtliga fick sina ansökningar godkända med ett sammantaget belopp på ~ 1 700 tkr.

Hemtjänstföretag	Belopp
Adekvat hemtjänst AB	481 744
Allt i Hemmet AB	51 291
Attendo kundval AB	499 652
Elvinas Omsorg & Rehabilitering AB	25 984
Ersta Diakonisällskap. Ideell förening	485 206

Maid hemtjänst AB	88 744
SV hemtjänst AB	59 819

Informationsärende:
Slutrapport för Inköp via nätet

15

210N134

Slutrapport för Inköp via nätet

Upprättad av Britt-Inger Loman	Nr Projektnummer 30679	Sid 125(173)
Godkänd av Karin Sjöström	Datum 2021-02-26	Rev Referens

Sammanfattning

Den demografiska utvecklingen innebär ökande behov av omsorg. Gruppen som är 80 år eller äldre väntas öka med 76 procent fram till 2035. Behoven innebär större efterfrågan på personal inom hemtjänst samtidigt som tillgången på vård- och omsorgsutbildad personal inte ökar. I behovsinventering genomförd nov-dec 2019 inom Valfärd Gävle identifierades bland annat att inköp av matvaror till kunder kan vara möjliga att genomföra på andra sätt än idag. Inköp via nätet förväntas ge ökad självständighet, valfrihet och delaktighet för kunder med insatsen inköp. Inköp via nätet förväntas också förbättra personalens arbetsmiljö och bidra till att personalens resurser används på bästa sätt.

Inköp är idag en biståndsbedömd insats för brukare som själva inte kan ombesörja inköp av sina matvaror. I uppdraget inköp via nätet, som har genomförts i Valbo och Hille hemtjänst mellan april 2020-februari 2021, har dagligvaror handlats från kundens hem via en webbsida som levererats från butiken direkt hem till kunden. Hemtjänstens personal har haft med sig en surfplatta hem till kunden och gett stöd med inköp och teknik utifrån kundens behov. Varorna har betalats med faktura eller med butikens betalkort med fyrsiffrig kod. Uppdragets genomförande har byggt på kundens frivilliga deltagande.

De svenska kommuner som redan har digitala inköp som första val har valt lite olika rutiner för genomförandet men i princip alla liknar det arbetssätt som använts i detta uppdrag. Den initiala omvärldsbevakningen visade på detta arbetssätt och uppdraget utgick alltså från den. Den modell som uppdraget, i en utökad senare omvärldsbevakning, identifierat har flest fördelar är dock den modell som Lunds kommun arbetar efter. Denna modell skiljer sig väsentligt från andra modeller. Lunds rutiner rekommenderas även av SKR. Lunds modell gör, till skillnad från övriga arbetssätt, att kunden får full frihet att välja leverantör och typ av varor och att ingen upphandling av leverantör behöver göras av kommunen. Detta leder i sin tur till ökad valfrihet, självständighet och delaktighet för kunden då möjligheten till inköp inkluderar alla varor som kunden kan ha behov av, alltså inte bara matvaror.

Uppdraget, dess genomförande och omvärldsbevakning, har visat att tiden för inköp generellt förkortas med upp till en halvering när införandet är genomfört.

Inköp via nätet möter generellt motstånd i början av ett breddinförande men visar sedan på hög nöjdhet både vad gäller kund- och medarbetarperspektiv. För att införa digitala arbetssätt krävs ett beslut på genomförande och tid för omställning, både för verksamhet och kund. Frivillighet verkar inte vara en framgångsfaktor. Enhetschefer har en mycket viktig roll vid breddinförande.

Upprättad av Britt-Inger Loman	Nr Projektnummer 30679	Sid 126(173)
Godkänd av Karin Sjöström	Datum 2021-02-26	Rev Referens

Bilagor

Inköp via nätets dokumentation finns samlad på

<https://canea.gavle.se/Project/Dashboard?ProjectID=273>

Innehåll

1. Projekt-/uppdragsbeskrivning	3
2. Genomförande	8
3. Utvärdering	10
4. Ekonomi	14
5. Uppdragsresultat	15
6. Erfarenheter och lärdomar	18
7. Framtid	20

1. Projekt-/uppdragsbeskrivning

Bakgrund

Den demografiska utvecklingen innebär ökande behov av omsorg. Gruppen som 80 år eller äldre väntas öka med 76 procent fram till 2035. Behoven innebär större efterfrågan på personal samtidigt som tillgången på vård- och omsorgsutbildad personal inte ökar. Om utvecklingen gällande antalet vård- och omsorgsutbildade personer fortsätter som senaste åren kommer det totala antalet utbildade att vara lägre år 2035 än idag (SCB).

Det ökande behovet och minskad tillgång på personal innebär att nya arbetssätt och digitala lösningar behöver identifieras så att omsorgspersonalens kompetens och tid används till rätt uppgifter. I behovsinventering genomförd nov-dec 2019 identifierades bland annat att inköp till kunder kan vara möjliga att genomföra på andra sätt än idag. Idag sker inköp genom att kund skriver inhandlingslista, omsorgspersonal genomför inköpen i matvarubutiker och därefter transporterar varorna till kund. Samtidigt har matvaruhandling med inköp via nätet utvecklats i samhället och gett ökade möjligheter att sköta inhandling från hemmet.

Hemtjänsten i Gävle kommun utförde 1 349 timmar beviljade inköp i egen regi och 1 205 timmar beviljade inköp i extern regi under september 2020.

Denna uppdragsbeställning omfattar att genomföra en pilot för inköp via nätet på två hemtjänstområden. Uppdraget omfattar att ta fram hållbara arbetssätt, att införa tekniska lösningar för att genomföra inköpen samt utvärdering.

Upprättad av Britt-Inger Loman	Nr Projektnummer 30679	Sid 127(173)
Godkänd av Karin Sjöström	Datum 2021-02-26	Rev Referens

Inköp via nätet används redan i vissa kommuner med positiva resultat, bland annat Sandvikens kommun. I Gävle *Kommunplan med årsbudget 2020 och utblick 2021-2023* finns utredning av inköp via nätet med som ett politiskt uppdrag.

Syfte

Syftet med uppdraget är att frigöra tid för omsorgspersonal från inköp i affär till kundtid. Syftet är också ökad delaktighet för kund vid inköp av matvaror.

Effektmål

De effekter som organisationen vill uppnå med förändringen digitala inköp kan delas upp i två delar:

- Att hemtjänsten på ett mer effektivt sätt kan använda sina resurser för att möta de demografiska utmaningar som kommer i och med att vi får fler äldre i samhället.
- Att hemtjänstens kunder mer självständigt och med valfrihet kan välja och köpa hem de varor som de behöver för sin livsstil.

Projekt-/uppdragsmål

Uppdraget ska leverera de specificerade leveranserna (avsnitt 1.5) för inköp via nätet senast 12 februari till en kostnad av 696 465 kr. Lösningen ska vara hållbar och applicerbar inom samtliga verksamheter som stödjer kunder med inköp.

Uppdraget ska leverera:

- Kvalitetssäkrade svar för identifierade frågeställningar (se frågeställningar i påföljande avsnittet Krav).
- Baslinjemätning samt utvärdering av bland annat tid för och kundens upplevelse av inköp
- Införd teknisk lösning och hantering av teknik och konton
- Dokumenterat, infört och förankrat arbetssätt för inköp via nätet
- Utbildning i teknik såväl som arbetssätt
- Genomförda kommunikationsinsatser

Krav (frågeställning)

- Vad gäller angående juridik och upphandling? Är det möjligt att samla inköp till vissa butiker?
- Bara inhandling eller även transport? Är det möjligt att kombinera dessa utifrån behov? Hur hanteras i sådana fall kostnaderna?
- Är det valbart för kunden ifall denne vill ha inköp via nätet eller ej?
- Hur säkerställer vi att kunden har betalkort kopplat till affär, hur kan Valfärd stötta i detta till kund (och anhörig)?
- Finns det varor/tjänster som inte ingår vid inköp via nätet, ex pant och kioskvaror? Hur ska dessa hanteras?

Upprättad av Britt-Inger Loman	Nr Projektnummer 30679	Sid 128(173)	
Godkänd av Karin Sjöström	Datum 2021-02-26	Rev	Referens

Leverans

Beskrivning av vad som ska levereras	Vad avgör om det är klart?	Mottagare	Leveransdatum	Klar
Kvalitetssäkrade svar för identifierade frågeställningar	Rapport Omvärldsbevakning, resultat från work shops Arbetsätt, SKR utlåtande, slutrapport	Uppdragsägare	Jan 2021	✓
Baslinjemätning samt utvärdering av bland annat tid för och kundens upplevelse	Genomförd baslinjemätning och resultatutvärdering	Uppdragsägare	Feb 2021	✓
Införd teknisk lösning och hantering av teknik och konton	25 st genomförda inköp via nätet	Uppdragsägare	Dec 2020	✓
Dokumenterat, infört och förankrat arbetsätt för inköp via nätet	Rutin eller handbok	Uppdragsägare	Dec 2020	✓
Utbildning i teknik såväl som arbetsätt	1 genomförd utbildning Valbo och Hilles medarbetare.	Enhetschef	Sep 2020	✓
Genomförda kommunikationsinsatser	Kommunikationsplan genomförd	Uppdragsägare	Feb 2021	✓

Strategi

- Uppdraget har utvärderats via före- och eftermätning
- Arbetsätt har tagits fram av en arbetsgrupp från två hemtjänstområden med hjälp av verksamhetsutvecklare. Tjänstedesign har ingått som en del i arbetet. Även omvärldsbevakning utförd av utredare har legat som utgångspunkt för deras arbete.
- Utbildning i arbetsätt har gjorts av medarbetare ur arbetsgruppen som utbildat kollegor, med stöd av verksamhetsutvecklare.
- Målgruppsanpassad information har tagits fram till kund och anhörig, medarbetare och övrig organisation och distribuerats.
- Målgrupp: kunder inom utvalda hemtjänstområden som kan ta emot och packa upp varor själva. Kunden ska även kunna hantera sina egna inloggningsuppgifter till e-handelstjänst och betalkort.

Upprättad av Britt-Inger Loman	Nr Projektnummer 30679	Sid 129(173)
Godkänd av Karin Sjöström	Datum 2021-02-26	Rev Referens

- Kunder inom målgruppen har informerats och utbildats av hemtjänstens medarbetare.
- Teknisk lösning med säkerhetsanpassningar och kommunikation har tagits fram i samarbetet med SG-IT.
- Juridiska frågor har undersökts genom omvärldsbevakning och i samarbete med kommunjurist, jurister från SKR och ett par andra kommuner (Lund, Umeå).
- Covid-anpassningar har tagits fram i dialog med MAS, Valfärd Gävle.
- Uppdraget har utgått från befintligt avtal som Gävle kommun har med matleverantör ICA Maxi.

Tid

Tidplan

Gävle kommun 2020-11-18 1

Inköp via nätet

2020

Aktiviteter

Analys	Planering	Genomförande	Avslut
<ul style="list-style-type: none"> • Omvärldsbevakning • Kommunikation i organisationen • Analys • Inköp teknik 	<ul style="list-style-type: none"> • Uppdragsplan • Utveckla arbetssätt (medarbetargrupp) • Ev upphandling av transport • Biståndsbeslut • Juridik • Baslinjemätning • Riskanalys • Intressentanalys • Utbildning 	<ul style="list-style-type: none"> • Genomföra matvaruinköp via nätet • Löpande utvärdering (medarbetargrupp) • Underlag för breddinförande 	<ul style="list-style-type: none"> • Utvärdering • Överlämning av resultat till ägare • Avslutningsmöte (medarbetargrupp)

Projektet förlängdes till från 2020-12-31 till 2021-02-12.

Organisation

	Ansvar	Namn	Avdelning
Uppdragsägare	Beställer och finansierar ett uppdrag	Karin Sjöström	Stöd i hemmet
Uppdragsledare	Leder och säkerställer uppdragets	Britt-Inger Loman	Utveckling och stöd

Upprättad av Britt-Inger Loman	Nr Projektnummer 30679	Sid 130(173)
Godkänd av Karin Sjöström	Datum 2021-02-26	Rev Referens

	leveransobjekt, tidplan och budget		
Uppdragsmedlem	Omvärldsbevakning, baslinjemätning, utvärdering	Helen Svensson, utredare, Britt-Inger Loman	Utveckling och stöd
	Arbetsgrupp arbetssätt	Elin Malmkvist,	Hemtjänst Hille
	Arbetsgrupp arbetssätt	Sandra Jansson	Hemtjänst Hille
	Arbetsgrupp arbetssätt	Hans Melinder	Hemtjänst Hille
	Arbetsgrupp arbetssätt	Sophie Wasiljeff	Hemtjänst Valbo
	Arbetsgrupp arbetssätt	Yvonne Nellfors	Hemtjänst Valbo
	Arbetsgrupp arbetssätt	Maria Bergkvist	Hemtjänst Valbo
	Resursägare	Maria Karlsson, Hanna Andersson	Hemtjänst Valbo
	Resursägare	Malin Lööv, Ann-Kristin Hansen Carlsson, Kristina Eriksson	Hemtjänst Hille
	Utveckling av arbetssätt	Patrik Eldebrandt, Adam Jägerstedt	Utveckling och stöd
	IT-stöd och säkerhet	Torbjörn Stråhle, Jonathan Sundkvist Hans Nyström	IT-SG
	Kommunikationsplan	Mia Norinder	Kommunikations enheten
	Utvärdering	Helen Svensson	Utveckling och stöd

Styrgrupp

Karin Sjöström	Stöd i hemmet, projektägare
Elin Malmkvist,	Hemtjänst Hille
Sophie Wasiljeff	Hemtjänst Valbo
Maria Karlsson, Hanna Andersson	Hemtjänst Valbo
Malin Lööv, Ann-Kristin Hansen Carlsson, Kristina Eriksson	Hemtjänst Hille
Mathilda Domeij, IT-strateg	Välfärd Gävle

Upprättad av Britt-Inger Loman	Nr Projektnummer 30679	Sid 131(173)
Godkänd av Karin Sjöström	Datum 2021-02-26	Rev Referens

Helen Svensson, utredare	Utveckling och stöd
Britt-Inger Loman	projektledare
Patric Eldebrandt, verksamhetsutvecklare	Utveckling och stöd
Adam Jägerstedt, verksamhetsutvecklare	Utveckling och stöd

2. Genomförande

Planering

Via tjänstedesign metodik har arbetsgruppen (medarbetare Valbo och Hille hemtjänst) under planeringsfasen intervjuat kunder och medarbetare för att ge dem möjligheter att delge sina behov och önskemål kopplat till inköp via nätet. De insikter som kommit ur detta material ligger till grund för de arbetssätt som arbetsgruppen tagit fram.

Arbetsgruppen har efter intervjuerna arbetat fram en rutin och process som gäller hur man startar inköp via nätet och hur arbetet med inköp läggs upp. Även hur samarbete med anhöriga kan se ut. Arbetet har skett via work shops.

Målgrupp

Kunder inom hemtjänst i Valbo och Hille som beviljats insats inköp och som kan ta emot och packa upp varor själva. Det var en svårbedömd och föränderlig grupp. Antalet potentiella kunder var avsevärt högre än utfallet.

Genomförande

Hemtjänstens personal har haft med sig en surfplatta hem till kunden och gett stöd med inköp och teknik utifrån kundens behov.

Inköp av matvaror har skett i ICA Maxi Hemlingby onlinebutik och varorna körts hem till kundens dörr.

Ingen förändring av biståndsbeslut/inköp har gjorts under denna pilot.

Arbetssättet var klart i början av september, därefter skedde utbildning av övriga kollegor. Genomförandet startade 14/9 2020 och pågick i ca 2,5 månader till 12/2 2021 (ursprungligen planerat 30/12 2020 men sedan förlängt).

Arbetssätt

Konto

Upprättad av Britt-Inger Loman	Nr Projektnummer 30679	Sid 132(173)
Godkänd av Karin Sjöström	Datum 2021-02-26	Rev Referens

Kund eller anhörig skapar ett personligt konto på www.ica.se med lösen. Om kunden redan har ett konto kan det användas. Vid behov kan hemtjänstpersonal hjälpa till att skapa konto. Detta är i så fall en tillfällig hantering av personuppgifter. Kunden ansvarar för lösen och övriga uppgifter.

E-postadress

För att handla online krävs e-postadress. Det är frivilligt att skapa e-postadress och att handla mat online. Om kunden inte har en e-postadress kan anhörig eller personal från hemtjänsten stötta i att skapa e-postkonto. Kunden väljer fritt leverantör av e-postkonto.¹ Kunden ansvarar för lösen och övriga uppgifter

Betalsätt

Vid omvärldsbevakning genomförd under analysfasen visade det sig att alla kontaktade kommuner (se Omvärldsbevakning Inköp via nätet) hade rutiner där inköp av mat via nätet ska rymmas inom den avgift som kunden betalar för insatsen. Betalningssätt kom därför att utgöras av de möjligheter som inte ledde till extra kostnader. Ytterligare krav för betalning var att det inte krävdes mobilt bank-ID eftersom få kunder har mobilt bankID. Detta gav betalning med faktura (betala inom 14 dgr) och betalning med ICA kort med betalfunktion som betalsätt.

Kunden ansvarade för nödvändiga uppgifter för betalning av varor. Kunden kunde vid behov informera den som hjälpte till att beställa varor om nödvändiga uppgifter för betalning av varor.

Inget krav på Mobilt bank ID

Mobilt bank ID krävdes inte för att handla online. Om kunden redan har mobilt bank ID och bankkort och kan hantera betalningen själv, kan kunden betala på valfritt sätt.

Leverantör

Uppdraget har använt befintligt avtal mellan Gävle kommun och ICA Maxi Gävle, för inköp av varor (livsmedel och övriga varor som finns i online butiken förutom skrymmande och tunga varor). ICA Maxi har upphandlad extern transportör, Valbo transport som är godkänd och certifierad för matleveranser till äldreboenden.

Fraktkostnader

ICA Maxi Hemlingby sår fakturerar Gävle kommun för transport av varor genom att kunden använder ett speciellt postnummer vid utcheckning och betalning på ICA Maxis hemsida kopplat till sitt område. Det har alltså funnits ett postnummer för Hille och ett annat för Valbo.

¹ Referensgrupp hur urval av e-postkonto leverantör ska göras: kontorschef IT, säkerhetssamordnare IT, kommunjurist SG, dataskyddsombud SG, upphandlare SG.

Upprättad av Britt-Inger Loman	Nr Projektnummer 30679	Sid 133(173)
Godkänd av Karin Sjöström	Datum 2021-02-26	Rev Referens

ICA Maxi Hemlingby fakturerar Gävle kommun för alla transporter en gång/månad och specificerar kunder för transport.

3. Utvärdering

1-6 kunder har varit deltagande i genomförandet. Det är en relativt låg siffra med tanke på att uppdraget identifierat ca 40 tänkbara kunder i upptagningsområdet.

Det fanns insikter från intervjuerna som genomfördes i början av uppdraget som tydde på relativt lågt intresse för att handla via nätet, både bland kunder och personal. Lågt intresse har dock visat sig inte vara något ovanligt för denna typ av pilot. I princip alla kommuner som uppdraget varit i kontakt med och som genomfört piloter för inköp via nätet har samma erfarenhet. Efter breddinförande har dock nöjdheten med inköp ökat markant i dessa kommuner både bland kunder och medarbetare. Det framstår således som att frivilliga piloter har lågt deltagande och att breddinförande generellt möts av motstånd som sedan övergår till en positiv inställning till e-handel.

Vanligaste orsakerna till att kunder valt att inte delta i piloten utifrån vad kunden uppgett:

- Man vill kunna välja vilken butik själv
- Saknar digital vana.
- Saknar e-post och/eller mobiltelefon och vill inte skaffa det.
- Saknar vissa specifika produkter i den upphandlade leverantörens sortiment.
- Vill kunna handla över disk.
- Vill kunna följa med till butik och handla.
- Man uppfattar att online butiken har högre priser än den fysiska butik man vanligen handlar ifrån.
- Nya papperskassar vid varje leverans utan möjlighet att återanvända dem.

Vanligaste orsakerna till att kunder valt att inte delta utifrån medarbetares perspektiv

- Svårt att övertyga kunder när det är frivilligt. (Sälja in)
- Jobbigt att fråga en kund flera gånger.
- Kommunikationen med kunder svår.
- Medarbetare behöver tydliga instruktioner tidigt.
- Förankra hos enhetschef. (Arbetsätt och förväntningar)
- Varierad digital kompetens och motivation hos kund.
- Spridning av kunskap och ansvar mellan medarbetare har varit svårt.
- Uppföljning av ärenden, vem har besökt kund, anledning till ja / nej?
- Språkbegränsningar.
- Visat sig svårt att bedöma potentiella kunder inför projekt utifrån kriterier.

Upprättad av Britt-Inger Loman	Nr Projektnummer 30679	Sid 134(173)
Godkänd av Karin Sjöström	Datum 2021-02-26	Rev Referens

- Ansträngd situation med de vardagliga arbetsuppgifterna och Covid 19.

Dessa synpunkter sammanfaller med resultat från andra kommuner som drivit pilot med frivilligt deltagande. Synpunkterna har samlats in via work shops.

Enkät utvärdering

Utvärdering har genomförts via kund och medarbetarenkät. Utvärdering har skett via före- och eftermätning. Antalet respondenter skiljer sig kraftigt mellan före och eftermätning.

Det är en för liten volym som svarat på eftermätningen för att resultaten ska anses som statistiskt säkerställda. Informationen under rubrik "Enkät utvärdering" nedan bör därför betraktas som svar från enskilda individer.

Av de som svarat på uppföljningsenkät var 3 kvinnor och 1 man.

Kund

- Kunden anser i ungefärlig lika utsträckning att leveransen av varor stämmer överens med beställningen, dvs de fick rätt varor.
- De flesta kunder uppfattar att varorna levereras i tid enligt överenskommelse i både inköp via nätet och fysiskt inköp. När det gäller fysiskt inköp är det en kund som inte anser att varorna levereras i tid enligt överenskommelse.
- Kunden uppfattar i princip utbudet av varor som lika bra i inköp via nätet som fysiskt inköp.
- Kunden är något nöjdare med inköp via nätet än fysiskt inköp.

Medarbetare

- Det är en högre andel medarbetare som uppger sig ha en mycket bra arbetsmiljö kopplad till matinköp vid inköp via nätet än traditionellt inköp.
- Ungefär lika många upplever sällan krångel vid matinköp, som t ex att kort inte fungerar, vid inköp via nätet som vid traditionellt inköp.
- De som har haft kunder som deltagit i inköp via nätet har åkt bil till kund.

Citat från kund i utvärderingens eftermätning:

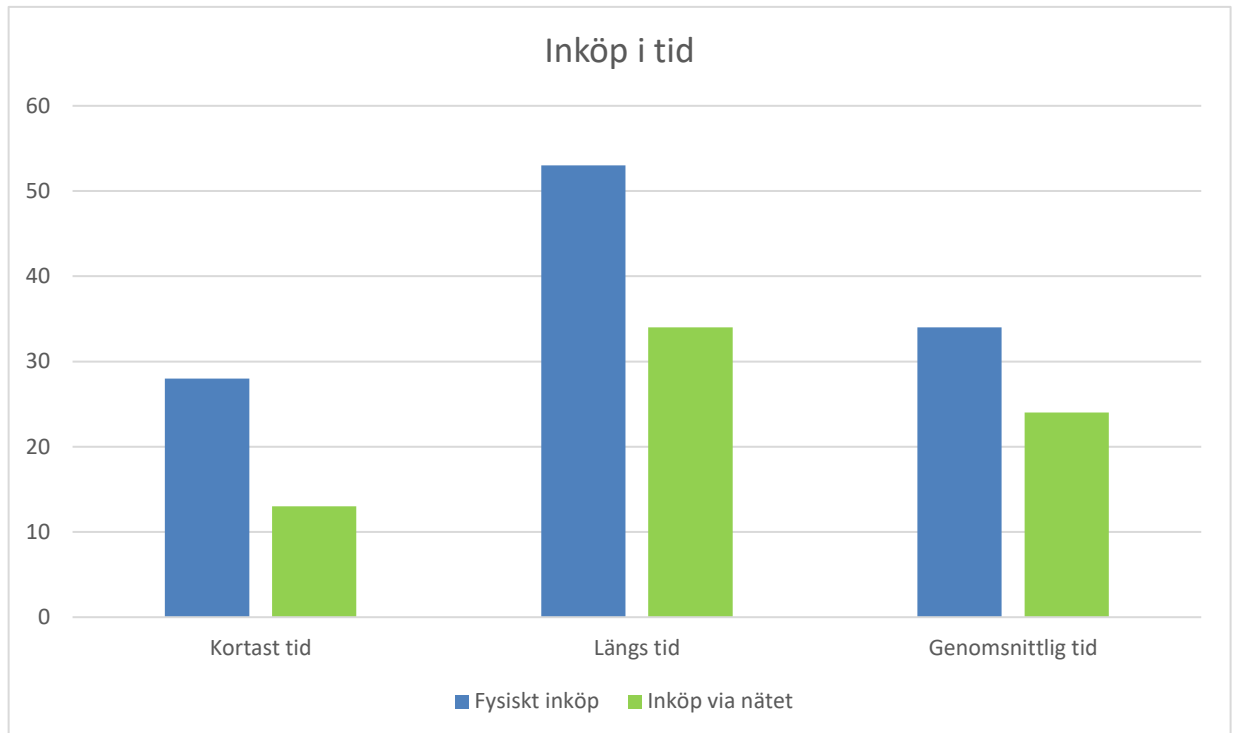
"Ovanstående utvecklingsarbete är ett stort framsteg för oss äldre, särskilt för de som är bosatta långt ifrån befintliga köpcenter. Jag ser fram emot att detta förblir en permanent uppgift i eder omsorgsverksamhet."

Tid

- Den genomsnittliga **kortaste** tiden för fysiskt inköp var 28 minuter och för inköp via nätet 13 minuter

Upprättad av Britt-Inger Loman	Nr Projektnummer 30679	Sid 135(173)
Godkänd av Karin Sjöström	Datum 2021-02-26	Rev Referens

- Den genomsnittliga **längsta** tiden för fysiskt inköp var 53 minuter och för inköp via nätet 34 minuter
- Den **genomsnittliga** tiden för fysiskt inköp var 34 minuter och för inköp via nätet 24 minuter.

Planerad mätning av körsträcka med fordon inom Hille hemtjänstområden utgår eftersom inte tillräcklig volym av kunder boende i Hille ytterområde uppnåtts.

Upprättad av Britt-Inger Loman	Nr Projektnummer 30679	Sid 136(173)
Godkänd av Karin Sjöström	Datum 2021-02-26	Rev Referens

Schablontids jämförelser

Schablontid för inköp är i Gävle kommun idag 30 minuter. I Lund, som 2017 breddinfört inköp via nätet, är schablontiden 10 minuter för själva inköpet och 5 minuter för att ta emot och packa upp (i de fall där kunden inte själv kan ta emot varorna). Om man jämför dessa två schablon alternativ i Gävle kommuns kontext blir resultatet en tidsbesparing som motsvarar 7,5 årsarbetare².

Hur mycket tid frigörs vid inköp via nätet?

Om vi utgår från att fysiskt inköp tar 30 minuter och ett inköp via nätet tar 15 minuter*

² Räknat på den totala kostnaden för Gävlekommun för inköp av matvaror till kund inom hemtjänst egen regi, externa utförare och anhörigvårdare 2020.

Upprättad av Britt-Inger Loman	Nr Projektnummer 30679	Sid 137(173)	
Godkänd av Karin Sjöström	Datum 2021-02-26	Rev	Referens

4. Ekonomi

Arbetsgruppens tid

Hille och Valbo (6 medarbetare)	240 timmar
Verksamhetsutvecklare	170 timmar
Utredare	75 timmar
Kommunikatör	40 timmar

Sammanställning och utfall

Kostnader	Budget	Utfall	Avvikelse
Personalkostnader	413 400	499 588	-86 188
Projektägare	14 400	24 000	-9 600
Projektledare	120 000	253 288	-133 288
Delprojektledare	0		0
Delprojektledare	0		0
Delprojektledare	0		0
Arbetsplats	0		0
Utrustning	0		0
Styrgrupp	43 200	64 800	-21 600
Projektgrupp	135 000	72 000	63 000
Referensgrupp	0		0
Arbetsgrupp	0		0
Övriga resurser	100 800	85 500	15 300
Utbildning	0	0	0
Projektledarutbildning/introduktion XLPM	0		0
Projekttagarutbildning XLPM	0		0
Övrig utbildning XLPM	0		0
Vikariekostnad	79 200	53 550	25 650
Deltagande i arbetsgrupp	79 200	53 550	25 650
Deltagande i grupp för övriga projektmedarbetare/resurser	0		0
Deltagande i XLPM utbildning	0		0
	0		0
	0		0
	0		0
Övrigt material och tjänster	170 700	46 680	124 020
Varutransporter Ica Maxi		2 534	-2 534
Tekniskt stöd SG-IT 10%	62 700	20 790	41 910
Tekniskt utrustning (10 ipads hyresavtal 36 mån)	108 000	23 356	84 644
	0		0
	0		0
	0		0
OH stab, service o adm	33 165	0	33 165
Totalt	696 465	599 818	96 647

Upprättad av Britt-Inger Loman	Nr Projektnummer 30679	Sid 138(173)
Godkänd av Karin Sjöström	Datum 2021-02-26	Rev Referens

Total avvikelse efter avdrag totalkostnad för Ipads 96 647-83 400=13 247

5. Uppdragsresultat

Uppdraget levererar enligt kravlista se rubrik 1.5 Leverans

Juridik

Gällande juridik har det utretts via kommunjurist på SG och SKR. Projektledare och kommunjurist har ingått i arbetsgrupp på SKR.

Det finns ett flertal kommuner som infört e-handel av matvaror inom hemtjänst. Projektet har identifierat två olika tillvägagångssätt, ett sätt som i princip alla kommuner använder och ett som bara en kommun använder.

Vanligaste sättet (alla kommuner utom en)

De flesta, alla utom en kommun, genomför denna insats enligt en liknande rutin som denna pilot. Det innebär att man har utgått från att kommunen måste stå för transportkostnaden hem av matvaror. Därför måste också en leverantör upphandlas för att kunna särskilja transportkostnader.

- Inköp delas upp i två delar: Inköp och Uppackning av varor
- Stöttar kunden med inköpet via kunnande och eller utrustning i hemmet
- Kommunen betalar transportkostnaden för att köra hem varorna
- Upphandlar leverantör, vanligast är en leverantör
- Leverantören sår fakturerar transportkostnader då leverantör även är transportör av mat hem *eller* hemtjänsten åker och hämtar upp matvarukassarna *eller* annan intern organisation för transport, t ex ett eget transportteam.
- Olika betalningslösningar. Vanligt betalkort på väg ut pga mobilt bank ID som krav

Ovanliga sättet (Lunds kommun)

I Lund utgår man från att kunden alltid har en kostnad kopplad till att köpa matvaror. Det kan vara bussbiljett, bilkostnader eller annat. Därför resonerar man så att kunden även ska betala transportkostnaden för när hemtjänsten hjälper till med att beställa hem varor. Man har även utökat inköpet till att gälla alla typer av varor.

- Inköp delas upp i tre insatser:
 - inköp av varor (gäller alla typer av varor)
 - förflyttning av saker i hemmet (packa in maten i skåp)
 - Insats för hemleverans av varor och tjänster (undantagsfall)

Upprättad av Britt-Inger Loman	Nr Projektnummer 30679	Sid 139(173)
Godkänd av Karin Sjöström	Datum 2021-02-26	Rev Referens

- Digitalt först, traditionellt inköp endast i undantagsfall (handläggare)
- Kunden står för transportkostnaden
- Kunden väljer fritt vilken leverantör man önskar handla från
- Hemtjänstens personal stöttar i att registrera konto, skaffa mailadress.
- Inga känsliga betaluppgifter hanteras.
- Betalning sker via faktura eller betalkort med förinsatta medel

Varför särbehandlas transportkostnaden av så många kommuner?

Övertygelsen i landet har varit stor gällande kommunens ansvar för transportskostnaden. Hur kommer det sig? Detta uppdrag vände sig till SKR för att få klarhet i denna fråga. Svaret från SKR ser i kort sammanfattning ut så här:

- Från början lades transportkostnaden för hemleverans på avgiften (personalens tid, transportmedel och ev drivmedel).
- Under 80-90-talen försvann denna kostnad då man ville förenkla. Många kunder nådde också maxtaxan.
- Idag har detta omvandlats till en uppfattning att kommunen inte får ta betalt för transport.
- Kommunen ska dock även idag ta betalt för transport till och från butik (personalens tid, transportmedel och ev drivmedel) men det görs vanligen inte
- Konflikt med lag då likställighet gäller (ingen ska få fördelar andra inte har)

Hur förhålla sig till transportkostnaden utifrån gällande lagar och regler?

Kunden ska betala hemtransporten av varor

Enligt SKR **ska** transportkostnaden betalas av kunden. **Om** kommunen betalar transportkostnaden så särbehandlar man positivt de invånare som har hemtjänst och inköp som insats vilket strider mot likställighetsprincipen inom kommunal lagstiftning.

Vilka konsekvenser får detta?

- SKR rekommenderar från och med 2021 att kommuner utgår från Lunds modell för e-handel inom hemtjänsten

Om en kommun väljer Lunds modell

- Ingen upphandling behöver göras³

³ Kostnad per upphandling enl upphandlare och ekonom Valfärd Gävle

	Timmar	Kostnad
Upphandlare	70	28 000

Upprättad av Britt-Inger Loman	Nr Projektnummer 30679	Sid 140(173)
Godkänd av Karin Sjöström	Datum 2021-02-26	Rev Referens

- Kunden får full frihet att välja leverantör.
- Kunden får full frihet att välja vilken typ av vara hen vill beställa hem.
- Kommunen ser över avgiftshantering så att hemtransportkostnader betalas av kund både för fysiska inköp och e-handel
- Översyn av förbehållsbeloppet

Överförmyndarenheten

I kommuner som breddinfört e-handel inom hemtjänsten har man haft varierande kontakt med överförmyndarenheten. Det finns en överförmyndare eller överförmyndarnämnd i varje kommun. Överförmyndarnämndens huvuduppgift är att ha tillsyn över förmyndare, gode män och förvaltare. Syftet med tillsynen är att förhindra att omyndiga barn eller vuxna som har god man⁴, förvaltare eller förmyndare missgynnas ekonomiskt eller rättsligt. Det har funnits olika uppgifter om möjligheter att stötta och underlätta.

Om en kund har god man eller förvaltare kan hen utgöra en viktig stöttande funktion vid inköp via nätet. Överförmyndarenheten i Gävle kommun har därför, på uppdrag av Inköp via nätet, tittat på möjligheten för god man och förvaltare att utgöra ett stöd för kunden eller huvudmannen i de fall kunden har sådan. Man har kommit fram till att det inte finns några hinder för att kunna ge stöd och förbereda inför inköp.

God man/förvaltare kan t ex

- stödja vid kontoregistrering
- stödja vid registrering av e-post eller använda egen e-postadress
- ta emot e-faktura på god mans e-postadress
- använda god mans mobiltelefonnummer vid kontoregistrering

Detta är möjligheter, det är naturligtvis upp till varje individ, god man och förvaltare att utforma lämpligt stöd i varje enskilt fall.

Referensgrupp	50	20 000
Projektgrupp	60	24 000
Totalt:	180	72 000

⁴ En god man är i Sverige en (fysisk) person som utses av allmän domstol för att utföra ett visst uppdrag. Den vanligaste formen av godmanskap anordnas med stöd av 11 kap. 4 § föräldrabalken. Enligt detta lagrum kan rätten anordna godmanskap för en person om denne på grund av sjukdom, psykisk störning, försvagat hälsotillstånd eller annat liknande förhållande, behöver hjälp med att bevaka sin rätt, förvalta sin egendom eller sörja för sin person. Det är tingsrätten som beslutar om godmanskap och förvaltarskap. Den som utses till god man eller förvaltare ska vara en rättrådig, erfaren och i övrigt lämplig person. Den som är underårig eller som själv har förvaltare får inte vara god man eller förvaltare.

Upprättad av Britt-Inger Loman	Nr Projektnummer 30679	Sid 141(173)
Godkänd av Karin Sjöström	Datum 2021-02-26	Rev Referens

Gävle kommuns stöd till lokala handlare i glesbygd

Gävle kommun stöder vissa glesbygdsbutiker med hemtransport bidrag. Detta bidrag kan sökas av handlare för utkörning av varor till kund.

Frågan kan där ställas om likställighetsprincipen sätts ur spel om hemtjänstkunder som köper av handlare med hemtransportbidrag inte behöver betala hemtransporten av matvaror själva (om Lunds modell följs).

Frågan har tagit upp av Inköp via nätet med SKR. SKR svarar att det inte påverkar likställighetsprincipen då handlaren själv väljer om transportavgift ska tas ut av kund eller inte. SKR likställer denna situation med handlare som t ex erbjuder gratis frakt vid köp över viss summa.

Lunds modell

Med utgångspunkt från erfarenheter gjorda i piloten, kundens synpunkter, omvärldsbevakning och utredande av juridiska frågor föreslås ett breddinförande som bygger på Lunds modell. Lunds modell förespråkas som modell för inköp via nätet av SKR och har även valts som förslag av modell av Inköp via nätets styrgrupp. Lunds modell motsvarar bäst kundens viktigaste behov: att fritt kunna välja leverantör, varor och varumärken.

6. Erfarenheter och lärdomar

Vid breddinförande, viktiga delar att tänka på

Viktiga delar att tänka på:

- Digitala inköp som första hands val
- Fysiska inköp med hemtransport av varor via hemtjänstpersonal endast i undantagsfall
- Översyn av transportavgifter
- Översyn av insatser
- Så få regler och instruktioner som möjligt
- Enhetschefens roll och engagemang som förändringsledare är mycket viktig för implementation
- Enhetschef och verksamhetsutvecklare jobbar tillsammans.
- Undvika chefsbyten under implementation
- God förberedelse för kommunikationsinsatser riktade till kunder, verksamheter och allmänhet vid breddinförande
- Goda förberedelser så att chefer och medarbetare får tid och stöd för att lära sig teknik och olika e-handelslösningar.
- De positiva effekterna kan ta tid att visa sig. Det nya arbetssättet behöver få tid att sätta sig och bli en del av vardagen.

Upprättad av Britt-Inger Loman	Nr Projektnummer 30679	Sid 142(173)
Godkänd av Karin Sjöström	Datum 2021-02-26	Rev Referens

Corona

Det har varit positivt för kunden och medarbetare att inte gå i affär ur smittskyddssynpunkt. Inköp via nätet har en positiv aspekt utifrån smittsynpunkt då den minskar antalet kontakter mellan individer.

Corona har begränsat uppdragets förmåga till genomförande. Det har varit personalbrist vilket gjort att det har varit svårt att skapa tid för medarbetare att lära sig teknik och arbetssätt.

Corona har också ställt högre hygien tekniska krav liksom begränsningar för besök/kontakter med främmande hos kund.

Chefsbyten

Det har varit flera chefsbyten i de aktuella områdena under piloten. Enhetschefer har haft mycket att sätta sig in i som nya och begränsad tid över för att kunna engagera sig i Inköp via nätet. Detta har medfört vissa svårigheter med kontinuitet i förändringsledning på plats. Det har som en följd lett till utmaningar i att ge stöd för nytt arbetssätt till medarbetare.

För att möta dessa utmaningar har chefer fått snabbintroduktion i Inköp via nätet och detaljerade checklistor och annan dokumenterad handledning för att kunna arbeta i uppdraget. För medarbetare har lathundar och rutiner tagits fram och förtydligats och kompletterats löpande.

Kommunikationskanaler och digitala verktyg för medarbetare

Behovet av direktkommunikation mellan projektledare, verksamhetsutvecklare och medarbetare har varit stor men haft sina utmaningar. Detta skulle ha kunnat fungera relativt bra om det funnits digitala kommunikationsvägar som varit tydliga och inarbetade. Till exempel skulle personlig telefon kopplat till medarbetare ha underlättat. Det har varit vissa problem med direktkontakt då medarbetare delar på arbetstelefoner. I work shops som skett under medarbetares lediga tid har privat mobiltelefon fått användas. Medarbetare delar även på lånedatorer så tillgången till datorer för att kolla mejl är begränsad.

Först visst motstånd

I kommuner som genomfört inköp via nätet har det varit visst motstånd bland allmänhet, kunder och medarbetare. Detta gäller både de som upphandlat leverantör och i Lunds modell. Generellt sett har man dock sett en hög kundnöjdhet efter ca ett år.

Upprättad av Britt-Inger Loman	Nr Projektnummer 30679	Sid 143(173)
Godkänd av Karin Sjöström	Datum 2021-02-26	Rev Referens

7. Framtid

Med den demografiska utvecklingen i åtanke där 80+ personer ökar drastiskt under de kommande tio åren är det nödvändigt att nyttja de nya möjligheter som kommit med digital teknik. Digitalisering behöver inte innebära lägre kvalitet, minskade mänskliga kontakter och steril effektivisering. Det har med tydlighet visat sig när projektet tittat runt och sett resultatet av andras breddinförande av inköp via nätet. Resultaten visar istället på ökad kundnöjdhet, personligare möten, ökad delaktighet och självständighet för kund.

Digitalt först

För att kunna utveckla digitala arbetssätt så att de tillför värde för både kund och verksamhet behöver digitaliseringen bli en naturlig del av handläggning och genomförande. Erfarenhet från denna pilot och andra kommuners arbete visar tydligt på att det digitala valet måste vara det som erbjuds som första hands val. Konsekvensen riskerar annars att bli att de vinster som kan göras, både för kund och verksamhet, försenas och sedan ytterligare försvåras i och med framtidens ökande tryck i form av växande behov och minskande arbetskraft.

Nyckelfria lås har införts enligt digitalt först.

I praktiken skulle det kunna innebära, för insatsen Inköp, att man redan vid handläggning erbjuder digitala inköp som första val. Handläggare kan redan då också tillsammans med sökande och anhängig se över tillgång till e-post och mobilnummer för att skapa goda förutsättningar att kunna genomföra e-handel. Inköp där medarbetare går till affären och handlar och sedan bär hem maten beviljas endast i undantagsfall.

I andra kommuner, till exempel Vänersborg, ser man nu över möjligheterna att även inför e-handel för vårdtagare inom särskilda boenden.

Översyn av transportkostnader

En översyn behöver göras för avgiftshantering av transporter, se rubrik *Hur förhålla sig till transportkostnaden utifrån gällande lagar och regler?* sid 16.

Modell för breddinförande

Ett breddinförande av Lunds modell vad gäller inköp av varor framstår som en naturlig fortsättning på piloten. Detta för att nyttja de positiva effekter som just det arbetssättet har både för kund och verksamhet.

Upprättad av Britt-Inger Loman	Nr Projektnummer 30679	Sid 144(173)
Godkänd av Karin Sjöström	Datum 2021-02-26	Rev Referens

Anpassning av modellen till Gävles förutsättningar

Även om vi kan utgå från en befintlig och beprövad modell så behöver den anpassas till Välfärd Gävle. Detta för att säkerställa att modellen som sedan ska användas passar Gävle kommuns förutsättningar och att verksamheter har kunnat påverka utformningen delar av rutinen för inköp via nätet.

Projekt

Breddinförande föreslås ske inom ramarna för ett projekt som leds av projektledare enl XLPM. Förslag till breddinförande gäller egen regi. Delar som ingår under rubriken *Aktiviteter i projektet* föreslås genomföras via work shops.

Egen regi och extern regi

Förslaget till breddinförande som följer gäller egen regi. Breddinförande av e-handel behöver dock även inbegripa externa utförare. Plan för breddinförande för externa utförare kan tas fram i separat uppdrag eller som en del av analysplanen av breddinförande projektet.

Resurser

Det är flera olika verksamheter och roller som behöver vara involverade i denna process:

- Projektledare, 100 % första 12 veckor sedan 20% resterande tid.
- Myndighet, handläggare,
- Planering, analys och utvärdering, utredare
- Hemtjänst, enhetschefer
- Hemtjänst, medarbetare
- Verksamhets- och utvecklingsstöd, 2 st verksamhetsutvecklare 20% vardera 10 månader uppdelat i höst- och vår perioder.
- Kommunikationsenheten, kommunikatör
- Ekonomienheten, ekonom
- Systemförvaltning, systemförvaltare

Roller och ansvar

Handläggare ansvarar för att:

- Informera sökanden och besluta om digitala inköp
- Informera och ev stötta i att vidta nödvändiga förberedelser för digitala inköp (e-post, tillgång till mobilnummer t ex)
- Hantera beslut för undantag av digitala inköp

Enhetschef ansvarar för att:

- Förändringsleda och implementera nytt arbetssätt vid införande
- Personal har tillräcklig kunskap för att kunna stödja brukare att hantera inköp via näthandel.

Upprättad av Britt-Inger Loman	Nr Projektnummer 30679	Sid 145(173)
Godkänd av Karin Sjöström	Datum 2021-02-26	Rev Referens

Personal ansvarar för att:

- Återrapportera till enhetschef om något inte fungerar i hanteringen av att stödja brukaren med att beställa varor och tjänster via näthandel.

Tid

Nedan angivna tider är endast uppskattningar. Det är inte exakt klarlagt hur lång tid det tar t ex att ändra insatser eller avgifter. Det behöver granskas i analysfasen för att sedan läggas till.

- Anpassningar av handläggning och insatsbeskrivning
- Översyn transportkostnader
- Anpassningar av modellen (work shops) till Gävles behov och arbetssätt inklusive dokumenterat arbetssätt: 12 veckor.
- Ett breddinförande beräknas ta 8-9 veckor/enhet. Detta inkluderar utbildning i arbetssätt och teknik, start av genomförande med kund.
- Under denna period har enheten stöd från verksamhetsutvecklare.
- Förslaget beräknar breddinförande på två-tre enheter samtidigt. Detta skulle ge 4-6 enheter per höst och vår.
- Totalt beräknas 1 år för breddinförande i alla verksamheter egen regi.
- Till detta kan komma upphämningsheat för de som inte kunnat komma igång under planerad period.

Huvudaktiviteter i projektet**Work shops**

- Ändra insatser/avgifter
- Ta fram policy digitalt först
- Ta fram rutin

Utbildning

- Utbilda enhetschefer
- Utbilda Medarbetare

Erbjuda enhetschefer flera alternativ

a) vi utbildar dig och din arbetsgrupp

b) vi utbildar dig och utvalda specialister

c) vi utbildar dig

d) ev förändringspsykologi för medarbetare att ha med sig när de möter kunder

Genomförande

Upprättad av Britt-Inger Loman	Nr Projektnummer 30679	Sid 146(173)
Godkänd av Karin Sjöström	Datum 2021-02-26	Rev Referens

- Rulla ut tre områden i taget. Börja med de som verkar mest intresserade.
- 8-9 veckor implementering med stöd från verksamhetsutvecklare och projektledare
- 6 enheter/termin.
- Enhetschef ansvarar för att implementering genomförs i verksamheten och följer upp.

Följa upp

- Samla enhetschefer i genomförande områden uppföljnings workshop
- Verksamhetschef följer upp graden av faktiskt implementering i deras enhet.

Stöd till chef i genomförande

Kategorisera olika faser och erbjuda olika stöd.

Överförmyndarenheten

Kommunikationsmaterial sprids till Överförmyndarenheten.

- Utbildnings- och informationsmöten
- Skriftlig information och checklista för vad hen kan bidra med (mailadress, telefonnummer, fakturabetalningar, kontaktperson etc).

Kostnader för breddinförande

Beräkningen utgår från antal medarbetare i budget 2021 och inkluderar både inner- och ytterområden egen regi⁵.

Löpande extern kostnad vid genomförande

IPAD	Antal och pris	Kostnad/år
3 medarbetare/ Ipad	190 kr/mån, 96 Ipads	217 846
2 medarbetare/ Ipad	190 kr/mån, 143 Ipads	326 770

Kostnad vid införande inom ram

Interna resurser vid införande	Antal timmar och pris	Kostnad
Medarbetare, introduktion ⁶ (antal åa 286)	8 timmar á 300 kr/timme	686 400

⁵ Strömsbro/Hille, Sättra 1, Brynäs, ValboForsbacka 1, ValboForsbacka 2, Bomhus, Norr (centrala), Andersberg, Söder, Hamrånge och Hedesunda

⁶ Utbildning och egen test

Upprättad av Britt-Inger Loman	Nr Projektnummer 30679	Sid 147(173)
Godkänd av Karin Sjöström	Datum 2021-02-26	Rev Referens

Enhetschefer introduktion ⁷ , test (antal åa 10,5)	12 timmar á 400 kr/timme	50 400
Projektledare	704 timmar á 400 kr/timme	281 600
Verksamhetsutvecklare	640 timma à 300 kr/timme	192 000
Totalt		1 210 400

Kommunikation

I kommuner som genomfört inköp via nätet har det initialt varit visst motstånd bland allmänhet, kunder och medarbetare. Detta gäller både de som upphandlat leverantör och i Lunds modell. I det ena fallet har protesterna vanligen gällt begränsad valfrihet och i det andra att man ska betala för hemtransport av matvarorna.

Det är av vikt att goda förberedelser görs för att kunna möta kunder och allmänhet vid start på ett bra sätt.

Intressenter

Kund och anhörig
Allmänhet (medborgare)
Medarbetare
Politiker
Myndighet
Överförmyndarenheten
Kundtjänst
Externa utförare
Allmänhet
Varuleverantörer
Fackliga representanter
Intresseorganisationer

⁷ Work shops, utbildning, test, uppföljning

Informationsärende: Anmälningsärenden

19

§ 6: Ombudgetering och omdisponering av investeringsanslag 2021

Delges:

Kommunens nämnder
Gavlefastigheter Gävle kommun AB
AB Gavlegårdarna
Gästrike Vatten AB

Dnr 21KS13

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag

att godkänna föreslagna ombudgeteringar/omdisponeringar av investeringsanslag år 2021 med utökning 27 300 tkr för kommunen, med 43 230 tkr för Gavlefastigheter Gävle kommun AB samt med 10 000 tkr för AB Gavlegårdarna enligt specifikation i bilaga 1,

att godkänna föreslagna ombudgeteringar/omdisponeringar av investeringsanslag år 2021 som inte är riktade mot den skattefinansierade verksamheten, med 14 030 tkr för Gavlefastigheter Gävle kommun AB,

att godkänna justerad plan för åren 2022-2024 enligt bilaga 1,

att godkänna utökning från 3,5 mnkr till 5,5 mnkr i investeringsanslag 2021 avseende nybyggnation av förråd vid Gasklockorna för kultur och fritidsnämnden,

att godkänna utökning från 36 mnkr till 65 mnkr i investeringsanslag 2021-2022 avseende ombyggnation av Förvaltningshuset för Gavlefastigheter Gävle kommun AB åt samhällsbyggnadsnämnden,

att godkänna utökning från 200 mnkr till 250 mnkr i investeringsanslag 2021-2024 avseende nybyggnation av ny högstadieskola för Gavlefastigheter Gävle kommun AB åt utbildningsnämnden,

att finansiering av investeringar riktade mot den skattefinansierade verksamheten sker från budgetöverskott från år 2020,

att ge Kommunstyrelsen ramutrymme på 5,5 mnkr inom exploateringsverksamheten för att uppföra ersättningsbyggnader för Engesbergs camping, med anledning av att del av marken som är såld till Prenova för uppförande av seniorboende i Engesberg tidigare ingick i campingens arrende, samt

Justerare	Uppdragsbestyrkande

Kommunfullmäktige
Sammanträdesdatum 2021-03-29

att Kultur och fritidsnämndens ram utökas med 1,0 mnkr för 2021 avseende ökade kostnader vid nybyggnation av förråd vid Gasklockorna. Beloppet föreslås belasta centrala medel för oförutsett/politiska prioriteringar.

Ärendebeskrivning

Kommunens investeringar år 2020 uppgår till 224,8. Detta ger en positiv budgetavvikelse med 98,4 mnkr. Totalt föreslås ombudgeteringar och omdisponeringar som ökar 2021 års investeringsanslag med 27,3 mnkr. Därutöver ombudgeteras 44,6 mnkr av budgetöverskotten till år 2022 eller senare.

För fastighetsbolaget Gavlefastigheter i Gävle kommun AB redovisas investeringar, riktade mot kommunal verksamhet, med 352,7 mnkr år 2020. Det innebär en positiv budgetavvikelse med 117,4 mnkr. Investeringsanslagen för år 2021 föreslås utökas med 43,2 mnkr genom ombudgeteringar/omdisponeringar. Därutöver ombudgeteras 74,2 mnkr till år 2022 eller senare, varav 71,6 mnkr inom planperioden 2022-2024.

För bostadsbolaget AB Gavlegårdarna redovisas investeringar riktade mot den kommunal verksamhet, med 22,3 mnkr år 2020. Det innebär en negativ budgetavvikelse med 8,8 mnkr. Investeringsanslagen för år 2021 föreslås utökas med 10 mnkr genom ombudgeteringar/omdisponeringar.

Gävle Vatten AB har under år 2020 investerat för 232,9 mnkr, vilket innebär en negativ budgetavvikelse med 57,9 mnkr. Investeringsanslagen för år 2021-2024 föreslås vara oförändrad.

Budget för exploateringsprojektet Engesberg behöver utökas med investeringsram på 5,5 mnkr för byggnation av ersättningsbyggnader för Engesbergs camping i form av en servicebyggand och två stugor för uthyrning.

Inlägg i ärendet

Åsa Wiklund-Lång (S), Pekka Seitola (M), Lars Beckman (M) och Helene Åkerlind (L).

Yrkanden

Åsa Wiklund-Lång (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Beslutsunderlag

- §26 KS Ombudgetering och omdisponering av investeringsanslag 2021, dnr 21KS13-5
- Tjänsteskrivelse - Ombudgetering och omdisponering av investeringsanslag 2021, dnr 21KS13-2
- Bilaga 1 - Ombudgetering av investeringsanslag 2021 med justerad plan 2022-2024, dnr 21KS13-1

Justerare	Uppdragsbestyrkande

Kommunfullmäktige
Sammanträdesdatum 2021-03-29

- Presentation vid Finansutskottet 2021-02-17, dnr 21KS13-3
- Engesberg seniorboende ärendebeskrivning - Beslutsunderlag investeringsbudget 2021-03-15, dnr 21KS13-4

Justerare			Uppdragsbestyrkande

§ 26: Ombudgetering och omdisponering av investeringsanslag 2021

Delges:

Kommunens nämnder

Gavlefastigheter Gävle kommun AB

AB Gavlegårdarna

Gästrike Vatten AB

Dnr 21KS13

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

att godkänna föreslagna ombudgeteringar/omdisponeringar av investeringsanslag år 2021 med utökning 27 300 tkr för kommunen, med 43 230 tkr för Gavlefastigheter Gävle kommun AB samt med 10 000 tkr för AB Gavlegårdarna enligt specifikation i bilaga 1,

att godkänna föreslagna ombudgeteringar/omdisponeringar av investeringsanslag år 2021 som inte är riktade mot den skattefinansierade verksamheten, med 14 030 tkr för Gavlefastigheter Gävle kommun AB,

att godkänna justerad plan för åren 2022-2024 enligt bilaga 1,

att godkänna utökning från 3,5 mnkr till 5,5 mnkr i investeringsanslag 2021 avseende nybyggnation av förråd vid Gasklockorna för kultur och fritidsnämnden,

att godkänna utökning från 36 mnkr till 65 mnkr i investeringsanslag 2021-2022 avseende ombyggnation av Förvaltningshuset för Gavlefastigheter Gävle kommun AB åt samhällsbyggnadsnämnden,

att godkänna utökning från 200 mnkr till 250 mnkr i investeringsanslag 2021-2024 avseende nybyggnation av ny högstadieskola för Gavlefastigheter Gävle kommun AB åt utbildningsnämnden,

att finansiering av investeringar riktade mot den skattefinansierade verksamheten sker från budgetöverskott från år 2020,

att ge Kommunstyrelsen ramutrymme på 5,5 mnkr inom exploateringsverksamheten för att uppföra ersättningsbyggnader för Engesbergs

Justerare	Uppdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen
Sammanträdesdatum 2021-03-16

camping, med anledning av att del av marken som är såld till Prenova för uppförande av seniorboende i Engesberg tidigare ingick i campingens arrende, samt

att Kultur och fritidsnämndens ram utökas med 1,0 mnkr för 2021 avseende ökade kostnader vid nybyggnation av förråd vid Gasklockorna. Beloppet föreslås belasta centrala medel för oförutsett/politiska prioriteringar.

Ärendebeskrivning

Kommunens investeringar år 2020 uppgår till 224,8. Detta ger en positiv budgetavvikelse med 98,4 mnkr. Totalt föreslås ombudgeteringar och omdisponeringar som ökar 2021 års investeringsanslag med 27,3 mnkr. Därutöver ombudgeteras 44,6 mnkr av budgetöverskotten till år 2022 eller senare.

För fastighetsbolaget Gavlefastigheter i Gävle kommun AB redovisas investeringar, riktade mot kommunal verksamhet, med 352,7 mnkr år 2020. Det innebär en positiv budgetavvikelse med 117,4 mnkr. Investeringsanslagen för år 2021 föreslås utökas med 43,2 mnkr genom ombudgeteringar/omdisponeringar. Därutöver ombudgeteras 74,2 mnkr till år 2022 eller senare, varav 71,6 mnkr inom planperioden 2022-2024.

För bostadsbolaget AB Gavlegårdarna redovisas investeringar riktade mot den kommunal verksamhet, med 22,3 mnkr år 2020. Det innebär en negativ budgetavvikelse med 8,8 mnkr. Investeringsanslagen för år 2021 föreslås utökas med 10 mnkr genom ombudgeteringar/omdisponeringar.

Gävle Vatten AB har under år 2020 investerat för 232,9 mnkr, vilket innebär en negativ budgetavvikelse med 57,9 mnkr. Investeringsanslagen för år 2021-2024 föreslås vara oförändrad.

Budget för exploateringsprojektet Engesberg behöver utökas med investeringsram på 5,5 mnkr för byggnation av ersättningsbyggnader för Engesbergs camping i form av en servicebyggand och två stugor för uthyrning.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Ombudgeterig och omdisponering av investeringsanslag 2021, dnr 21KS13-2
- Bilaga 1 - Ombudgetering av investeringsanslag 2021 med justerad plan 2022-2024, dnr 21KS13-1
- Presentation vid Finansutskottet 2021-02-17, dnr 21KS13-3
- Engesberg seniorboende ärendebeskrivning - Beslutsunderlag investeringsbudget 2021-03-15, dnr 21KS13-4

Justerare	Uppdragsbestyrkande

**GÄVLE KOMMUN - INVESTERINGSVERKSAMHET
BUDGET 2021 OCH EKONOMISK PLAN 2022-2024**

Sid 154(173)

Belopp i tusental kr	Budget 2020	Utfall 2020	Avvik 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Ombudg 2021	Ombudg 2022	Ombudg 2023	Ombudg 2024	Just Budg 2021	Just Plan 2022	Just Plan 2023	Just Plan 2024
SKATTEFINANSIERADE INVESTERINGAR															
Kommunstyrelse	-93 494	-50 570	42 924	-59 920	-57 040	-57 160	-57 280	-2 478	-10 000	-10 000	-10 000	-62 398	-67 040	-67 160	-67 280
Överförmyndarnämnd															
Revisorskollegiet	-61		61	-62	-63	-64	-65					-62	-63	-64	-65
Samhällsbyggnadsnämnd	-171 575	-139 215	32 360	-177 655	-158 010	-111 300	-110 720	-8 830	-14 000			-186 485	-172 010	-111 300	-110 720
Kultur- o fritidsnämnd	-12 865	-8 581	4 284	-29 325	-44 150	-10 300	-10 400	-6 444	-633			-35 769	-44 783	-10 300	-10 400
Utbildningsnämnd	-32 820	-22 635	10 185	-32 600	-35 100	-36 500	-27 980	-1 000				-33 600	-35 100	-36 500	-27 980
Arbetsmarknads och funktionsrättsnämnd	-1 193	-275	918	-1 500	-1 140	-4 460	-1 180	-918				-2 418	-1 140	-4 460	-1 180
Socialnämnd	-2 899	-436	2 463	-8 060	-1 080	-1 100	-1 120	-2 463				-10 523	-1 080	-1 100	-1 120
Omvårdnadsnämnd	-8 218	-3 051	5 167	-7 200	-7 500	-7 700	-8 200	-5 167				-12 367	-7 500	-7 700	-8 200
S:A SKATTEFINANSIERAD VERKSAMHET	-323 125	-224 764	98 361	-316 322	-304 083	-228 584	-216 945	-27 300	-24 633	-10 000	-10 000	-343 622	-328 716	-238 584	-226 945

Belopp i tusental kr	Budget 2020	Utfall 2020	Avvik 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Ombudg 2021	Ombudg 2022	Ombudg 2023	Ombudg 2024	Just Budg 2021	Just Plan 2022	Just Plan 2023	Just Plan 2024
INVESTERINGAR HOS KOMMUNALA															
BOLAG															
<i>Gavlefastigheter:</i>															
Kommunstyrelsen:	-42 300	-40 329	1 971	-18 390				-1 970				-20 360			
Samhällsbyggnadsnämnd:	-3 662	-1 367	2 295	-32 274					-31 358			-32 274	-31 358		
Utbildning:	-287 182	-233 243	53 940	-373 421	-549 538	-485 681	-335 733	-57 811	22 452	4 417	-9 356	-431 232	-527 086	-481 264	-345 089
Arbetsmarknads och funktionsrättsnämnd	-5 733	-5 352	381	-500	-400	-400	-400	-230				-730	-400	-400	-400
Omvårdnad:	-12 100	-9 857	2 243	-1 526	-200	-200	-200	-2 674				-4 200	-200	-200	-200
Kultur o Fritid:	-32 625	-23 835	8 791	-174 040	-226 832	-53 118	-3 900	54 179	43 994	-103 729		-119 861	-182 838	-156 847	-3 900
Socialnämnd:	-12 092	-10 663	1 429	-5 900	-920	-940	-960	-330		-50		-6 230	-920	-990	-960
Fastighetstekniska investeringar:	-74 461	-28 069	46 392	-50 000	-50 000	-46 000	-44 000	-34 393	2 044			-84 393	-47 956	-46 000	-44 000
Summa Gavlefastigheter:	-470 156	-352 715	117 441	-656 051	-827 890	-586 339	-385 193	-43 230	37 133	-99 362	-9 356	-699 280	-790 757	-685 701	-394 549
AB Gavlegårdarna															
Omvårdnad:	-13 500	-22 286	-8 786	-84 000	-84 000	-34 048	-4 000	-10 000	23 000	10 048		-94 000	-61 000	-24 000	-4 000
Arbetsmarknads och funktionsrättsnämnd:				-10 000	-8 000							-10 000	-8 000		
Summa Gavlegårdarna:	-13 500	-22 286	-8 786	-94 000	-92 000	-34 048	-4 000	-10 000	23 000	10 048	0	-104 000	-69 000	-24 000	-4 000
TAXEFINANSIERADE INVESTERINGAR															
Gävle Vatten AB															
Exploateringar	-55 000	-37 900	17 100	-25 000	-25 000	-30 000	-45 000					-25 000	-25 000	-30 000	-45 000
Förnyelseinvesteringar	-47 000	-65 400	-18 400	-25 000	-30 000	-30 000	-30 000					-25 000	-30 000	-30 000	-30 000
Nyinvesteringar	-73 000	-129 600	-56 600	-32 000	-122 000	-152 000	-332 000					-32 000	-122 000	-152 000	-332 000
Summa Gävle Vatten	-175 000	-232 900	-57 900	-82 000	-177 000	-212 000	-407 000	0	0	0	0	-82 000	-177 000	-212 000	-407 000
KOMMERSIELLA INVESTERINGAR HOS GAVLIA															
Investeringar Gavlia	-52 754	-11 673	41 081	-40 380	-32 900	-27 000	-29 300	-14 030	-6 100	935	3 800	-54 410	-39 000	-26 065	-25 500
Summa Gavlefastigheter:	-52 754	-11 673	41 081	-40 380	-32 900	-27 000	-29 300	-14 030	-6 100	935	3 800	-54 410	-39 000	-26 065	-25 500

2021-03-15

Martin Svaleryd
026-178035
Martin.svaleryd@gavle.se

Engesberg seniorboende, beslutsunderlag investeringsbudget

Budget för exploateringsprojektet Engesberg behöver utökas med investeringsram på 5,5 mnkr för byggnation av ersättningsbyggnader för Engesbergs camping i form av en servicebyggand och två stugor för uthyrning.

Beslutsförslaget är att föreslå Kommunfullmäktige att ge Kommunstyrelsen ramutrymme på 5,5 mnkr inom exploateringsverksamheten för att uppföra ersättningsbyggnader för Engesbergs camping, med anledning av att del av marken som är såld till Prenova för uppförande av seniorboende i Engesberg tidigare ingick i campingens arrende.

Ärendet seniorboende Engesberg har pågått under en längre tid. I och med att kulturmiljöplan och ändring av detaljplan för området beslutades genomfördes en fastighetsombildning. Fastighetsombildningen innebar att verksamhetsområdet för arrendatorn på campingen minskades och ett antal byggnader som tillhör kommunen, men arrenderas av campingen, ingick i den marken som skulle säljas. Därmed uppstod behovet av att uppföra ersättningsbyggnader, vilket dock inte har redovisats i tidigare underlag för beslut om exploateringsbudget. Därmed uppstår nu ett brådskande behov av kommunfullmäktiges beslut om investeringsram för att kunna färdigställa byggnation inför sommarens campingsäsong.

Projektbeskrivning av projekt Engesberg Seniorboende, projektledare Anders Bergström

Engesberg, Campingen/LindEnge seniorboende mm

- 2005 började den kooperativa hyresgästföreningen LindEnge en dialog med Gävle kommun, för att köpa mark och bygga ett seniorboende på Norrlandet.
- Efter några års sökande efter lämplig mark, fastnade de för Engesbergsområdet.
- En ny översiktsplan för Norrlandet antogs 2012-03-26 som bl a medförde att området som arrenderades av campingen till stor del låg kvar, men en del hamnade på möjlig byggrätt för bl a seniorbostäder.

Till Översiktsplanen lades också en kulturmiljöbilaga som var en detaljerad redovisning av kulturmiljön, på Norrlandet.

- Efter överklagande av både Översiktsplanen och Detaljplanen, där byggrätt för ett seniorboende samt radhus fanns med, så vann detaljplanen laga kraft 2016-12-16.
- LindEnge upprättade ett samarbetsavtal med Prenova Bygg och Projektutveckling AB (hädanefter benämnt Bolaget), där Bolaget skulle stå för markköp och byggnation.
- Gävle kommun upprättade ett marköverlåtelseavtal med Bolaget som skrevs under 12/2 och 5/7, 2019, där marken för seniorboende, radhus samt Engesbergs herrgård med flygelbyggnad ingick.
- Detaljplanen hade medfört att två av campingens servisbyggnader samt tre övernattningsstugor, behövde rivas. Förhoppning var att byggnaderna skulle kunna flyttas till nytt läge. Det visade sig tyvärr att så inte var fallet. Servisbyggnaderna stod på gjutna betongplattor och stugorna som funnits i många år var sköra och skulle med stor sannolikhet, skadas. Entreprenad upphandlades för att bygga ersättningsbyggnaderna.
- Campingen bedrivs hela året, men högsäsongen är maj-september. För att inte störa verksamheten inleddes arbetet med att ta fram byggnadsritningar som tog hänsyn till Gestaltningssprogram Norrlandet, från maj 2013, samt bygglov söktes, för att kunna påbörja byggnationen under Q4 2020. Tyvärr så försköts tidplanen bl a på grund av kompletteringar till bygglovet, som gjorde att upphandlingen av entreprenaden ramlade över på 2021.
- 9 anbud inkom, där lägsta pris vann (priset var avgörande). Ingen av de övriga anbudsgivarna överklagade tilldelningen till det lägsta anbudet och det som återstår är Igångsättningstillståndet.
- Det som är risken i nuläget, är att byggnation av framförallt servisbyggnaden inte färdigställs innan campingsäsongen drar igång, i maj. Detta skulle i så fall medföra att dusch och toalettmoduler behöver hyras in.

Övriga kostnader

- För att kunna överlåta marken för bostadsbyggnation, till Bolaget, ligger det på kommunen att bygga en ny lokalgata, enligt detaljplanen, vilket är gjort.

Kostnader som påverkat projektet negativt

- I samband med att entreprenaden (enligt ramavtal med NCC) skulle påbörjas, kom larm från besiktningsman om att campingens el-nät var i mycket dåligt skick. För att campingen skulle kunna fortsätta sin verksamhet byggdes hela anläggningen om så att den blev modern och säker. Kostnaden för detta hamnade på ca 3,8 Mkr.
- Tanken var som angivits ovan att flytta berörda servisbyggnader och övernattningsstugor, till nytt läge. Då detta inte var möjligt återstod bara att bygga nytt. De två servisbyggnaderna byggs nu som en

byggnad och tre nya övernattingsstugor byggs på plats. Vinnande anbud är 4 659 000 kr, vilket är mer än dubbelt så mycket som kalkylen med att alternativet att flytta byggnaderna, skulle kosta.

Campingen

- I och med att åtgärderna för campingen medför en standardhöjning så kommer arrendeavgiften att höjas (arbete med nytt avtal pågår). Den uppgraderade el-anläggningen ägs av Gävle kommun och ingår i arrendeupplåtelsen till campingen, Driften betalas av campingen.

De nya byggnaderna kommer också att ägas av Gävle kommun och ingå i arrendeupplåtelsen.

Anders Blomgren
Projektledare

Budgetutrymme

Fram till 2020 fanns ett budgetutrymme för försäljningsintäkter på 14,1 mnkr samt anläggande av anläggningstillgångar på 7,75 mnkr.

Nödvändiga investeringar i ersättningsbyggnader kräver ytterligare investeringsbudget på 5,5 mnkr.

Med vänliga hälsningar

Martin Svaleryd
Ekonomidirektör
SG Ekonomi

Förråd Gasklockorna

Bakgrund

- I en arbetsmiljörapport från Företagshälsan, våren 2017, fastslogs att Gasklockornas arbetsplats var i behov av ett flertal åtgärder för att uppfylla lagar och regler.
- Företagshälsans prio 1 låg på arbetsmiljön när det gäller de lite grövre arbetsmomenten. Högst upp på listan var frågan om ett nytt förråd.
- Dagens förråd på Gasklockorna har en för liten dörrpost och en sluttande entré vilket gör i – och urlastningen farlig och väldigt slitande på ryggar och knän. Klämrisker är också stor.
- Det saknas förråd på konserthuset där utrustning och instrument kan förvaras. Man bör kunna backa till med bil och lastbil och lasta av och på relativt lätt. Det behöver vara en större dörr/port och inte några trappor. Idag finns en extern lösning av förvaring
- Samlokaliserat behov för verksamheterna hos gasklockorna och konserthuset och symfoniorkestern innebär att extern lösning av förvaring kan sägas upp

Projekts kostnadsbild

- Beslutad investeringsbudget år 2021, 3,5 mnkr
- Ny placering (den tidigare ej godkänd gestaltningsmässigt)
- Detaljplanen ställer krav på omfattande markutredningar, markåtgärder och saneringskostnader
- Komplettering av ett värmesystem och isolering
- Total kostnadsbild 6,5 mnkr
- Innebär utökad investeringsram med 2,0 mnkr, utökad ram 1,0 mnkr (saneringskostnader) år 2021.

Kommunstyrelsen

Tjänsteskrivelse - Ombudgeterig och omdisponering av investeringsanslag 2021

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

att godkänna föreslagna ombudgeteringar/omdisponeringar av investeringsanslag år 2021 med utökning 27 300 tkr för kommunen, med 43 230 tkr för Gavlefastigheter Gävle kommun AB samt med 10 000 tkr för AB Gavlegårdarna enligt specifikation i bilaga 1

att godkänna föreslagna ombudgeteringar/omdisponeringar av investeringsanslag år 2021 som inte är riktade mot den skattefinansierade verksamheten, med 14 030 tkr för Gavlefastigheter Gävle kommun AB

att godkänna justerad plan för åren 2022-2024 enligt bilaga 1

att godkänna utökning från 3,5 mnkr till 5,5 mnkr i investeringsanslag 2021 avseende nybyggnation av förråd vid Gasklockorna för kultur och fritidsnämnden

att Kultur och fritidsnämndens ram utökas med 1,0 mnkr för 2021 avseende ökade kostnader vid nybyggnation av förråd vid Gasklockorna. Beloppet föreslås belasta centrala medel för oförutsett/politiska prioriteringar

att godkänna utökning från 36 mnkr till 65 mnkr i investeringsanslag 2021-2022 avseende ombyggnation av Förvaltningshuset för Gavlefastigheter Gävle kommun AB åt samhällsbyggnadsnämnden

att godkänna utökning från 200 mnkr till 250 mnkr i investeringsanslag 2021-2024 avseende nybyggnation av ny högstadieskola för Gavlefastigheter Gävle kommun AB åt utbildningsnämnden

att finansiering av investeringar riktade mot den skattefinansierade verksamheten sker från budgetöverskott från år 2020.

Ärendet i korthet

Kommunens investeringar år 2020 uppgår till 224,8. Detta ger en positiv budgetavvikelse med 98,4 mnkr. Totalt föreslås ombudgeteringar och omdisponeringar som ökar 2021 års investeringsanslag med 27,3 mnkr. Därutöver ombudgeteras 44,6 mnkr av budgetöverskotten till år 2022 eller senare.

Kommunstyrelsen

För fastighetsbolaget Gavlefastigheter i Gävle kommun AB redovisas investeringar, riktade mot kommunal verksamhet, med 352,7 mnkr år 2020. Det innebär en positiv budgetavvikelse med 117,4 mnkr. Investeringsanslagen för år 2021 föreslås utökas med 43,2 mnkr genom ombudgeteringar/omdisponeringar. Därutöver ombudgeteras 74,2 mnkr till år 2022 eller senare, varav 71,6 mnkr inom planperioden 2022-2024.

För bostadsbolaget AB Gavlegårdarna redovisas investeringar riktade mot den kommunal verksamhet, med 22,3 mnkr år 2020. Det innebär en negativ budgetavvikelse med 8,8 mnkr. Investeringsanslagen för år 2021 föreslås utökas med 10 mnkr genom ombudgeteringar/omdisponeringar.

Gävle Vatten AB har under år 2020 investerat för 232,9 mnkr, vilket innebär en negativ budgetavvikelse med 57,9 mnkr. Investeringsanslagen för år 2021-2024 föreslås vara oförändrad.

Beslutsunderlag

Bilaga 1 – Ombudgetering av investeringsanslag 2021 med justerad plan 2022-2024

Beslutet ska skickas till

Kommunens nämnder

Gavlefastigheter Gävle kommun AB

AB Gavlegårdarna

Gästrike Vatten AB

Martin Svaleryd
Ekonomidirektör

§ 36: Förslag på finansiering av miljöåtgärder 2021 från miljöstrategiska programmets budget 2.0

Delges:

Alla nämnder och bolag

Dnr 21KS122

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att godkänna förslag på finansiering av miljöåtgärder 2021 från miljöstrategiska programmets budget.

Ärendebeskrivning

Inom ramen för kommunstyrelsens internbudget finns medel avsatta för genomförande av åtgärder kopplade till det miljöstrategiska programmet 2021. Ansökningar för miljöåtgärder 2021 har skickats in till Styrning och Stöd, övergripande planering.

Följande kriterier gäller:

Gäller pilotprojekt och åtgärder som medför vidareutveckling och samverkan av det miljöarbete som bedrivs. Gäller ej linjearbete. Pengarna i MSP- budget är en driftbudget och kan användas till; projekt/åtgärder/tjänster/konsulter och finns att tillgå under ett budgetår. Ansökan får inte gälla pengar för investeringsmedel.

Ansökningarna har lämnats in till Övergripande planering, Styrning och Stöd där de har sammanställts och bedömts. Därefter har miljöstrategiska programmets programgrupp samt koncernledningsgruppen tagit del av ansökningarna och återkopplat synpunkter på bedömningarna. Slutligen har en sammanvägning och bearbetning genomförts, och resultatet i dokumentet "Förslag på finansiering av miljöåtgärder 2021 från miljöstrategiska programmets budget 2.0".

Yrkanden

Mattias Eriksson Falk (SD) yrkar på följande:

150 000 Cirkulärt center (-550 000 kr)

100 000 Miljökrav i upphandlingar (-250 000)

Justerare	Uppdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen
Sammanträdesdatum 2021-03-16

70 000 Utbildning egna kockar i förskolan

150 000 Kemikaliesmarta förskolor

100 000 Skolträdgårdar

350 000 Cykelstad Gävle (-350 000)

375 000 Nedskräpning

100 000 Utveckling av arbetet kring riskobjekt vid brand på och kring dricksvattentäkter

10 000 Miljöövervakning markstrålning

25 000 Uppdatera emissionsdatabasen

100 000 Recipientkontroll

Jan Myléus (KD), William Elofsson (M) och Margareta Larsson (M) yrkar på följande:

att ersätta "Cirkulärt center" och dess finansiering på 700 000 kronor med en satsning på renare luft i centrala Gävle genom ett testprojekt bestående av luftföreningsabsorberande innovationer som används i andra europeiska städer

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns tre förslag till beslut, *dels* ordförandens utskickade förslag, *dels* Mattias Eriksson Falks (SD) förslag och *dels* Jan Myléus (KD) med fleras förslag. Hon finner att ordförandens utskickade förslag är huvudförslaget och kommer ställa Mattias Eriksson Falks (SD) förslag mot Jan Myléus (KD) med fleras förslag för att utse motförslag till huvudförslaget.

Ordföranden ställer Mattias Eriksson Falks (SD) förslag mot Jan Myléus (KD) med fleras förslag och finner att Kommunstyrelsen utser Jan Myléus (KD) med fleras förslag som motförslag till huvudförslaget.

Därefter ställer hon huvudförslaget, ordförandens utskickade förslag, mot motförslaget, Jan Myléus (KD) med fleras förslag, mot varandra och finner att Kommunstyrelsen beslutar enligt ordförandens utskickade förslag.

Reservation

Jan Myléus (KD), William Elofsson (M) och Margareta Larsson (M) reserverar sig mot beslutet.

Justerare	Uppdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen
Sammanträdesdatum 2021-03-16

Mattias Eriksson Falk (SD) och Wanja Delén (SD) reserverar sig mot beslutet med följande motivering:

"Sverigedemokraterna presenterade ett eget förslag till miljöstrategiskt program 2.0 för Gävle kommun när kommunfullmäktige senaste behandlade ärendet. Vi valde att göra andra prioriteringar än majoriteten. Vårt förslag skulle ge bättre förutsättningar för en rimlig och strukturerad grön omställning för kommunen och företag. Majoritetens förslag kommer bidra till ökade kostnader för kommunen och dessa kan då bara täckas genom högre skatter eller omdirigering av ekonomiska medel från andra delar av kommunkoncernen.

Sverigedemokraterna valde därför vid detta ärende i kommunstyrelsen att göra en annan fördelning av de resurser som anslagits. En bättre och mer rimlig prioritering kan bidra till en grön omställning som görs i den takt som är allra bäst för vår kommun."

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Förslag på finansiering av miljöåtgärder 2021 från miljöstrategiska programmets budget 2.0, dnr 21KS122-4
- Förslag på finansiering av miljöåtgärder 2021 från miljöstrategiska programmets budget 2.0, dnr 21KS122-3
- Bilaga - Miljöstrategiska programmet 2.0 åtgärdsbank, dnr 21KS122-2
- Miljöstrategiskt program 2.0 för Gävle kommun 2.0, dnr 21KS122-1

Justerare	Uppdragsbestyrkande

Dnr 21KS122-3
2021-02-24

Elin Frisk
Telefon 026-17 98 98
elin.frisk@gavle.se

Förslag på finansiering av miljöåtgärder 2021 från miljöstrategiska programmets budget 2.0

Inom ramen för kommunstyrelsens internbudget finns medel avsatta för genomförande av miljöåtgärder inom ramen för det miljöstrategiska programmet 2021. Ansökningar för miljöåtgärder 2021 har skickats in till avdelningen för Övergripande planering.

Följande kriterier gäller för fördelning av medel:

Gäller pilotprojekt och åtgärder som medför vidareutveckling och samverkan av det miljöarbete som bedrivs. Gäller ej linjärbete. Pengarna i MSP- budget är en driftbudget och kan användas till: projekt/åtgärder/tjänster/konsulter och finns att tillgå under ett budgetår. Ansökan får inte gälla pengar för investeringsmedel.

Förslag på miljöåtgärder som finansieras

Cirkulärt center

Analys/förstudie av förutsättningar och möjligheter till ökad cirkularitet i Gävle kommun och även test av konkreta pilotprojekt. Syftet med analysen/förstudien är att undersöka var Gävle står idag, vilken potential och vilka förutsättningar som finns när det gäller att nå framgång i att öka cirkulariteten. Både när det gäller kompetens, förmåga, aktörer som kan vara drivande, nätverk samt fysiska och ekonomiska förutsättningar. Arbetet med ett cirkulärt center bidrar till målområdet ren och giftfri vardag samt klimatneutral kommun i det miljöstrategiska programmet.

Gästrike Återvinnare är sammanhållande för förstudien. Själva genomförandet av förstudien sker i samverkan mellan Styrning och stöd/Övergripande planering/Näringslivsavdelningen, Gästrike återvinnare, Gavlegårdarna, Gavlefastigheter, Gavle Drift och Service, Valfärd Gävle och Högskolan i Gävle.

Leveransen ska bli en rapport som innehåller:

- Förslag till programförklaring och uppdrag för cirkulärt center.
- Förslag kring organisation och driftsform för cirkulärt center.
- Förslag till affärsplan för cirkulärt center.
- Förslag på samverkansparter, samverkansytor och fortsatt arbete för utvecklingen av cirkulärt center.

Summa: 700 000 kr

Miljökrav i upphandling

Att utbilda upphandlare på Inköp och Upphandlingsenheten samt inköpsamordnare som är representanter för sektorer, bolag och förbund gällande inköpsfrågor i att ställa och följa upp miljökrav.

Styrning och Stöds Inköp och upphandlingsenhet är sammanhållande. Samverkan kommer ske med samtliga sektorer, bolag och förbund.

Med höjd kompetens gällande kravställning och uppföljning av miljökrav ökar kommunen måluppfyllelsen i miljöstrategiska programmets alla målområden.

Summa: 350 000 kr

Utbildning egna kockar i förskolan – för hållbar och klimatsmart mat

Att möjliggöra för Gävle kommuns egna kockar att delta i en utbildningsinsats under 2021 kopplad till hållbar och klimatsmart mat. Att höja kompetensen inom klimat, ekologi, biologisk mångfald, djurhållning, ekologiskt, närproducerat, svenskproducerat, förbättrad hälsa, minskat matsvinn, minskad mängd miljö- och hälsofarliga ämnen i mat.

Kockarna utbildas under 2021 och utbildningen får även effekter för förskolornas barn, och personal, som inspireras av kockarna. Resultat när det gäller ekologisk andel, rött kött, närproducerat, svenskproducerat och matsvinn följs upp minst en gång per år.

Utbildning Gävle är sammanhållande och kommer här att samarbeta med Inköp och Upphandlingsenheten på Styrning och Stöd. Beroende på inriktning på utbildningen kan flera bolag komma att involveras. (Under 2020 var Gävle Energi och Gavlefastigheter drivande). Arbetet med hållbar och klimatsmart mat bidrar till målområdet ren och giftfri vardag samt klimatneutral kommun i det miljöstrategiska programmet.

Summa: 70 000 kr

Utveckling av arbetet med lärande för hållbar utveckling (LHU)

En utveckling av lärande för hållbar utveckling ger ökad handlingskompetens för en hållbar samhällsutveckling, även utanför skola och förskola. Syftet med ett förnyat utvecklingsarbete för lärande för hållbar utveckling (LHU) är höja ambitionsnivån ytterligare och bidra ännu bättre till målen i det miljöstrategiska programmet samt verka för ökad extern finansiering.

Arbetet innebär att mer tid kan läggas på beskrivna utvecklingsdelar i LHU och två studentmedarbetare kan finansieras för detta. Syftet är att öka handlingskompetensen inom miljö- och hållbarhetsområdet för de 17 700 barn och elever i Gävle kommun samt de 3 300 medarbetare som utgör handlingskompetenta goda förebilder för våra barn och elever. Effekten är också indirekt till vårdnadshavare, släkt och vänner till de 17 700 barn och elever som utvecklar hållbara beteenden.

Utbildning Gävle är sammanhållande. De föreslagna åtgärderna innebär främst samarbete med Styrning och stöd, Gävle energi, Gästrikke Återvinnare och Gavlefastigheter, men även andra samarbetspartners kan tillkomma. Det innebär även samarbete med flera externa regionala/nationella organisationer och lärosäten, inklusive Högskolan i Gävle och Chalmers tekniska högskola. Arbetet bidrar till alla målområden inom miljöstrategiska programmet.

Summa: 285 000 kr

Kemikaliesmarta förskolor – minska användning av och exponering för miljö- och hälsofarliga ämnen

Att fasa ut så mycket som möjligt av de riskprodukter som återstår i våra förskolor och hos dagbarnvårdare, med avseende på kemikalier som kan innebära en hälsorisk. Ett indirekt och icke mätbart resultat av denna insats är att barnen på förskolorna, får ökad förståelse för skadliga kemikalier i olika produkter, vilket kan leda till minskad användning av dessa produkter även i hemmen.

Utbildning Gävle är sammanhållande. På övergripande nivå strävar de efter en så effektiv administration som möjligt, och avser därför att i nuläget följa upp vilka inköp som görs, och bevaka i vilken mån förfrågningar om ytterligare ersättningsinköp upphör att komma in. Arbetet med kemikaliesmart förskola bidrar till målområdet ren och giftfri vardag i det miljöstrategiska programmet.

Summa: 150 000 kr

Skolträdgårdar – för utbildning som ger ökad handlingskompetens för en hållbar samhällsutveckling

Syftet med insatsen är att stärka och utveckla det påbörjade arbetet med skolträdgårdar, med målet att alla våra utbildningsverksamheter där det är relevant ska ha tillgång till skolträdgård. Detta för att vi ser skolträdgården som en mycket viktig undervisningsarena där barn och elever ges en förståelse för matens väg från jord till bord och en anknytning till naturen. Det långsiktiga målet för insatsen är att målgruppen barn och elever får ett ökat intresse och engagemang för frågor kring natur, miljö och hållbar utveckling, och blir genom denna ökade handlingskompetens viktiga aktörer för en hållbar samhällsutveckling.

Resultatet kommer att ge en förstärkning och utveckling av pedagogiskt skolträdgårdsarbete i våra utbildningsverksamheter; anläggning, sådd och plantering, rensning och gallring, skörd och omhändertagande av skörden, tillagning samt kompostering.

Utbildning Gävle är sammanhållande. Samarbete kan initieras med Livsmiljö Gävle, Gavlegårdarna och Högskolan i Gävle kring biologisk mångfald. Arbetet med Skolträdgårdar bidrar till målområdet ren och giftfri vardag samt robusta ekosystem i det miljöstrategiska programmet.

Summa: 100 000 kr

Grön Resplan för Hemlingborg

Att ta fram en grön resplan för Hemlingborg, samt en metod för framtida projekt. Den gröna resplanen syftar till att hitta aktiviteter och åtgärder, hårda som mjuka, som främjar hållbart resande till och från fastigheten. Den gröna resplanen riktar sig till elever, anställda och besökare till fastigheten. Syften är

även att hittat ett arbetssätt och metod som kan användas i framtagandet av framtida Gröna resplaner för andra fastigheter.

Arbetet med att ta fram en Grön Resplan är i enlighet med Gävle kommuns parkeringspolicy gällande hur fastighetsägare kan arbeta aktivt med mobilitetsfrågor.

Gavlefastigheter är sammanhållande. Samarbete med Gavlegårdarna, Utbildning Gävle, Välfärd Gävle, Livsmiljö Gävle. I viss mån även Gävle Parkeringsservice. Utöver samarbetet kopplat till den Gröna Resplanen finns även samverkan med projektledare på Livsmiljö som ansvarar för byggnationen av de nya gång- och cykelbanorna som planeras vid Södra Hemlingby. Arbetet med grön resplan bidrar till alla tre målområden i det miljöstrategiska programmet.

Summa: 100 000 kr

Cykelstad Gävle

Kommunledningen vill att fler Gävlebor ska cykla och att en större andel av persontransporterna i kommunen ska ske med cykel. För att det ska ske behöver vi investera i cykelvägar, cykelgator, cykelfällor, cykelpassager, snabbcykelleder samt information och vägvisning för cykel. Vi behöver också stärka arbetet med beteendepåverkan för att få fler att välja cykeln. Och i all planering av transporter och gator behöver vi titta på hur vi kan öka cykelns fördelar jämfört med övrig trafik. Det kan handla om att cykeln åker den rakaste, närmsta vägen. Och det kan handla om möjligheter om att serva cykeln, parkera cykeln eller att byta transportmedel på enklast möjliga sätt.

I detta projekt ska pengarna användas till insatser och utveckling av insatser som får fler människor att välja cykeln. En viktig del är att knyta samman arbetet med investeringar med utvecklingen av framtidens cykelstad.

Livsmiljö är sammanhållande. Leverabeln är fler cyklister och en ökad andel cykling som en del av det totala transportarbetet. Arbetet bidrar till målområdet ren och giftfri vardag samt klimatneutral kommun i det miljöstrategiska programmet.

Summa: 700 000 kr

Nedskräpning

Syftet med miljöåtgärden är att lägga resurser i form av arbetstid för att arbeta förebyggande med nedskräpning och minskad förorening av mark och vatten.

Livsmiljö är sammanhållande. Planen är att anställa en person som arbetar med detta samt att handlägga ärenden inom områdena nedskräpning och skrotbilar. Miljöåtgärden bidrar till målområdet ren och giftfri vardag samt robusta ekosystem i det miljöstrategiska programmet.

Summa: 375 000 kr

Utveckling av arbetet kring riskobjekt vid brand på och kring dricksvattentäcker

Syftet med utredning är att utveckla arbetet med miljöfarliga verksamheter och andra riskobjekt på och vid vattentäkter vid brand. I arbetet tittas på allt från risker och agerande till försäkringsfrågor.

Resultatet är utredning för implementering främst hos räddningstjänsten.

Sammanhållande är Styrning och Stöd samverkan planeras med Gästrik Räddningstjänst och Gästrik Vatten AB. Arbetet bidrar till målområdet ren och giftfri vardag samt robusta ekosystem i det miljöstrategiska programmet.

Summa: 100 000 kr

Miljöövervakning – Markstrålning

Syftet är att mäta markstrålning (radioaktiv strålning från berggrunden) i fasta punkter inom respektive kommun, för att kunna upptäcka avvikelser i form av radioaktiva utsläpp och andra förändringar.

Livsmiljö är sammanhållande. Arbetet bidrar till målområdet robusta ekosystem i det miljöstrategiska programmet.

Summa: 10 000 kr

Miljöövervakning – Uppdatera Emissionsdatabasen

Syftet är att emissionsdatabasen som ligger till grund för framtagandet av haltkartor för luftföroreningar, uppdateras med aktuella värden. Rättvisande siffror ger mer exakta beräkningar som sedan ligger till grund för att avgöra var de största problemen gällande luftföroreningar finns och är ett stöd för att avgöra vilka åtgärder som behöver vidtas för att minska luftföroreningar.

Livsmiljö är sammanhållande. Arbetet bidrar till målområdet ren och giftfri vardag och robusta ekosystem i det miljöstrategiska programmet.

Summa: 25 000 kr

Miljöövervakning – Recipientkontroll

Syftet är att mäta miljötillståndet i vattnet. Åtgärden gör att Gävle kommun kan följa vattenförekomsternas tillstånd över tid och belysa miljöeffekterna av utsläpp och föroreningar. Den ger även möjlighet att utvärdera miljöskyddande åtgärders effekt på vattenförekomsternas status.

Livsmiljö är sammanhållande. Arbetet bidrar till målområdet ren och giftfri vardag och robusta ekosystem i det miljöstrategiska programmet.

Summa: 100 000 kr

Kommunstyrelsen

Tjänsteskrivelse - Förslag på finansiering av miljöåtgärder 2021 från miljöstrategiska programmets budget 2.0

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

att godkänna förslag på finansiering av miljöåtgärder 2021 från miljöstrategiska programmets budget.

Ärendet i korthet

Inom ramen för kommunstyrelsens internbudget finns medel avsatta för genomförande av åtgärder kopplade till det miljöstrategiska programmet 2021. Ansökningar för miljöåtgärder 2021 har skickats in till Styrning och Stöd, övergripande planering.

Följande kriterier gäller:

Gäller pilotprojekt och åtgärder som medför vidareutveckling och samverkan av det miljöarbete som bedrivs. Gäller ej linjearbete. Pengarna i MSP- budget är en driftbudget och kan användas till; projekt/åtgärder/tjänster/konsulter och finns att tillgå under ett budgetår. Ansökan får inte gälla pengar för investeringsmedel.

Ansökningarna har lämnats in till Övergripande planering, Styrning och Stöd där de har sammanställts och bedömts. Därefter har miljöstrategiska programmets programgrupp samt koncernledningsgruppen tagit del av ansökningarna och återkopplat synpunkter på bedömningarna. Slutligen har en sammanvägning och bearbetning genomförts, och resulterat i dokumentet "Förslag på finansiering av miljöåtgärder 2021 från miljöstrategiska programmets budget 2.0".

Beslutsunderlag

Förslag på finansiering av sektorer, bolag och förbunds miljöåtgärder 2021 från miljöstrategiska programmets budget 2.0.

2(2)
Datum 2021-03-04 Sid 173(173)
Diarienummer: 21KS122
Dnr 21KS122-4

Kommunstyrelsen

Beslutet ska skickas till
Alla nämnder och bolag

Lars Wedlin
Planeringschef
Övergripande planering

Elin Frisk
Miljöcontroller
Övergripande planering